

KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ

CUMHURİYET MECLİSİ
TUTANAK DERGİSİ

9'uncu Birleşim
18 Kasım 1994, Cuma

İÇİNDEKİLER

Sayfa

I- GELEN EVRAK	
II- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	
A- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	
1- TKP Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Hüseyin Angolemli'nin "Şehit Ailelerine Verilen Arsalar" ilişkin gündem dışı konuşması.	639-668
- İçişleri Bakanı Sayın Taner Etkin'in yanıtı.	
- TKP Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Hüseyin Angolemli'nin konuya ilişkin açıklaması.	
- İçişleri Bakanı Sayın Taner Etkin'in konuya ilişkin açıklaması.	
- TKP Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Hüseyin Angolemli'nin konuya ilişkin açıklaması.	

- 2- Demokrat Parti Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Mustafa Adaoğlu'nun "Meclis Başkanlığı" konusunda gündem dışı konuşması. 670-703
- Meclis Başkanı Sayın Ayhan Halit Acarkan'ın sözkonusu konuya ilişkin açıklaması.
- UBP Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Ruhsan Tuğyan'ın açıklaması.
- B- ONAYA SUNULANLAR.
- 1- UBP Grup Başkanlığının, Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesinde boşalan üyeliğine Lefkoşa Milletvekili Sayın Erdal Onurhan'ın görevlendirildiğine ilişkin Tezkeresi. 704
- 2- Danışma Kurulunun Boşalan Başkanlık Divanı Üyeliklerinin Seçim Yöntemine ilişkin Kararı (D.K.No:5/2/94) 705
- C- BİLGİYE SUNULANLAR.
- 1- Yurt dışına giden Sağlık Bakanı Sayın Ergin A. İlktaç'a Tarım, Doğal Kaynaklar ve Enerji Bakanı Sayın Ferdi Sabit Soyer'in vekalet etmesinin uygun bulunmuş olduğuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi. 706
- 2- Cumhuriyet Meclisi Başkan Yardımcısı Sayın Olgun Paşalar'ın yurt dışı izin istemi. 706
- 3- Lefkoşa Milletvekili Sayın Salih Coşar'ın UBP'den istifa ettiğine ve Mecliste bağımsız olarak görev yapacağına ilişkin Tezkeresi. 707
- 4- Yurt dışına giden Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Sayın Özker Özgür'e Tarım Doğal Kaynaklar ve Enerji Bakanı Sayın Ferdi S. Soyer'in vekalet etmesinin uygun bulunmuş olduğuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi. 707

	Sayfa
5 - UBP Grup Başkanlığının, boşalan UBP Grup Başkan Vekilliğine Lefkoşa Milletvekili Sayın İrsen Küçük'ün görevlendirildiğine ilişkin Tezkeresi.	708
III- SEÇİMLER VE OYLAMASI YAPILACAK İŞLER	
1-İdare Amiri Seçimi	710-723
- CTP Lefkoşa Milletvekili Sayın Feridun Önsav'ın usule ilişkin konuşması.	
- Gençlik, Spor ve Çevre Bakanı Serdar Denktaş'ın usule ilişkin konuşması	724-726
- CTP Girne Milletvekili Sayın Salih Usar'ın usule ilişkin konuşması.	727-731
- CTP Lefkoşa Milletvekili Sayın Feridun Önsav'ın Meclis Başkanlığı seçiminin İdare Amiri ve Divan Katipliği seçimleri ile birlikte yapılmasına ilişkin önerisi.	733-766
- CTP Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Hüseyin Celal'in konuya ilişkin lehte konuşması.	
- Bağımsız Girne Milletvekili Sayın Ali Özkan Altınışik'in usule ilişkin konuşması.	
- UBP Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Derviş Eroğlu'nun alehte konuşması.	
- TKP Lefkoşa Milletvekili Sayın Mustafa Akıncı'nın usule ilişkin konuşması.	
2- İki katip seçimi	
- DP Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Mustafa Adaoğlu'nun konuya ilişkin konuşması.	781-784
IV- SORULAR VE YANITLAR	
1- TKP Lefkoşa Milletvekili Sayın Mustafa Akıncı'nın Erkan Kenanoğlu'nun KKTC'de bulunduğu sırada otel masraflarının kim veya kimler tarafından ödendiği ile ilgili sözlü sorusu.(S.S.No:3/2/94)	784-791
- İçişleri Bakanı Sayın Taner Etkin'in yanıtı.	

	Sayfa
2- UBP Girne Milletvekili Sayın İlkay Kamil'in "Son bir Hafta içinde KKTC Tarafından Üretilen Enerji Miktarı Nedir? Eğer bu Miktar Sıfıra Yakınsa Nedeni Nedir? Bu Kesintiler Daha Ne Kadar Devam Edecektir?" Konusundaki Sözlü Sorusu (S.S.No:8/2/94)	791
3- UBP Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Tansel Doratlı'nın "Otellere Yapılan, Mazot Karşılığı Para Yardımı" konusunda Sözlü Sorusu (S.S.No:5/2/94)	792-793
4- UBP Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Derviş Çobanoğlu'nun "Tohumluk Buğday Yardımı" hakkındaki Sözlü Sorusu (S.S.No:6/2/94)	794
5- Bağımsız Girne Milletvekili Sayın Ali Özkan Altınışik'in "BRT Konusunda Çalışma izni Olmadan Çalıştırılanlar" ile ilgili Sözlü Sorusu (S.S.No:9/2/94)	794-795
6- UBP Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Ruhsan Tuğyan'ın "Harup Ağaçlarının Korunması" hakkındaki Sözlü Sorusu (S.S.No:7/2/94)	796

I. GELEN EVRAK
DANIŞMA KURULU KARARLARI:

1. Danışma Kurulunun Boşalan Başkanlık Divanı Üyeliklerinin Seçim Yöntemine ilişkin Kararı (D.K.No:5/2/94) (Başkanlığa Geliş Tarihi: 18.11.1994)

RAPORLAR:

2. Uluslararası Çalışma Örgütü (İLO)'nun Sosyal Güvenliğin Asgari Normları Hakkında 1952 Tarihli 102 Sayılı Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunmasına ilişkin Yasa Tasarısı (Y.T.No:101/1/94) ve Hukuk ve Siyasi İşler Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu. (Başkanlığa Geliş Tarihi: 17.11.1994)

TEZKERELER:

3. Yurt dışına giden Sağlık Bakanı Sayın Ergin Abdullah İktaç'a, Tarım, Doğal Kaynaklar ve Enerji Bakanı Sayın Ferdi Sabit Soyer'in vekalet etmesinin uygun bulunmuş olduğuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi. (Başkanlığa Geliş Tarihi:14.11.1994)
4. Bağımsız Girne Milletvekili Sayın Ali Özkan Altınışik'in sunmuş olduğu Av ve Yabani Kuşları Koruma (Değişiklik) Yasa Önerisine (Y.Ö.No:4/2/94) ilişkin İçişleri Bakanlığının görüşünü içeren Başbakanlık Tezkeresi (Başkanlığa Geliş Tarihi: 14.11.1994)
5. Bağımsız Girne Milletvekili Sayın Ali Özkan Altınışik'in sunmuş olduğu Ateşli Silâhlar (Değişiklik) Yasa Önerisine (Y.Ö.No: 2/2/94) ilişkin İçişleri Bakanlığının Görüşünü içeren Başbakanlık Tezkeresi (Başkanlığa Geliş Tarihi: 14.11.1994)
6. Lefkoşa Milletvekili Sayın Salih Coşar'ın Ulusal Birlik Partisinden istifa ettiğine ve Mecliste bağımsız olarak görev yapacağına ilişkin Tezkere (Başkanlığa Geliş Tarihi:17.11.1994)
7. Yurt dışına giden Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Sayın Özker Özgür'e, Tarım, Doğal Kaynaklar ve Enerji Bakanı Sayın Ferdi Sabit Soyer'in vekâlet etmesinin uygun bulunmuş olduğuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi.(Başkanlığa Geliş Tarihi: 18.11.1994)

8. Ulusal Birlik Partisi Grup Başkanlığının, Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesinde boşalan üyeliğine Lefkoşa Milletvekili Sayın Erdal Onurhan'ın görevlendirildiğine ilişkin Tezkeresi. (Başkanlığa geliş tarihi: 18.11.1994)
9. Ulusal Birlik Partisi Grup Başkanlığının, boşalan UBP Grup Başkan Vekilliğine Lefkoşa Milletvekili Sayın İrsen Küçük'ün görevlendirildiğine ilişkin Tezkeresi. (Başkanlığa geliş tarihi: 18.11.1994)

BİRİNCİ OTURUM

AÇILIŞ SAATI : 11.50

BAŞKAN: Ayhan Halit Acarkan

KÂTİP: Mehmet Emin Karagil

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Cumhuriyet Meclisinin III'üncü Dönem, 2'nci Yasama Yılı'nın 9'uncu Birleşimini açıyorum. Ad okunmak suretiyle yoklama yapılacaktır. Buyurun.

(Ad okunarak yoklama yapıldı.)

KÂTİP- Toplantı yeter sayısı vardır Sayın Başkan.

BAŞKAN- Teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri; toplantı yeter sayısı vardır. Şimdi gündem gereği görüşmelere geçiyoruz.

II. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI
Gündemimizin birinci maddesi Başkanlığın Genel Kurula Sunuşlarıdır. Bu kısımda önce gündem dışı konuşmalara yer verilecek, daha sonra onaya ve bilgiye sunuş işlemleri yapılacaktır. İki gündem dışı konuşma istemi vardır. Birinci sırada Toplumcu Kurtuluş Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Hüseyin Angolemlî'nin gündem dışı konuşma istemidir. "Şehit Ailelerine Verilen Arsalara" ilişkin konuşacaktır. Okur musunuz lütfen?

KÂTİP-

14.11.1994

K.K.T.C. Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Önümüzdeki ilk Meclis birleşiminde, "Şehit Ailelerine Verilen Arsalara" ilişkin, gündem dışı bir konuşma yapmak istiyorum. Gereken işlemin yapılmasını saygılarımla arz ederim.

Hüseyin Angolemlî
TKP, Gazi Mağusa Milletvekili.

BAŞKAN- Buyurun Sayın Angolemlî.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bu elektriksizlik ortamında...

KENAN AKIN (Gazi Mağusa)(Yerinden) - İşte var.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Meclisimizin bereket versin bir jeneratörü var da çalışabiliyoruz. Ama şu anda binlerce esnafımız, iş sahibi insanımız maalesef çalışamamakta, çalışmadıkça birşey kazanamamakta, bunun üstüne hayat pahalılığı eklendiğinde düşünelim bir bakalım, dıştaki hayat ne durumdadır değerli arkadaşlar? Birçok insanımıza elektriksizlikten tabiri caizse gına gelmiştir. Ama hükümetin her zaman bu konudaki sözleri, mazaretleri aynı. Karşı taraf keser. Oldu, bitti.

BAŞKAN - Sayın Angolemlî; gündem dışına çıkıyorsunuz.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Giriyorum Sayın Başkan, giriyorum. Bana da dokunuyor bu işler.

KENAN AKIN (Yerinden)(Devamla) - Peşrev çekiyor.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Ben de bu çalışmalarımı maalesef...

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa)(Yerinden) - Şehit ailelerine giriyor, onlar da etkilenmiştir.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Maalesef yeterince yapamıyorum. Çünkü geceleyin her taraf karanlık bu nedenle çalışmalarımız etkilenmektedir.

İBRAHİM KORELİ (Yerinden)(Devamla) - Herşey karanlık bulamadım yolumu. Zamlar kırdı, kanadımı kolumu.

SAĞLIK BAKANI ERGİN ABDULLAH (Yerinden) - Sayenizde.

BAŞKAN - Lütfen konunuza dönünüz efendim.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri;...

SALİH MİROĞLU (Girne)(Yerinden) - Dört sene geçti, halâ daha sayenizde der. Türkü oldu be bu türkü.

TESPİT EDİLEMEYEN BİR MİLLETVEKİLİ - 20 senedir bu elektrik işini halledemedin.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Sayın Başkan müdahale etmek istedi. Ama bugün herkes ne ile meşgul olursa olsun, ilk sözü karanlıktır, elektriksizliktir.

Değerli arkadaşlar; yıllardır iskân konusunda toplum büyük bir ıstırap içerisinde. İskân konusunda 20 yılda birçok insanımız mağdur edilmiştir. Bu mağdur edilen kesimlerin bir tanesi de, şehit ve hadise kurbanı ailelerdir, çocuklardır. Bu insanlarımıza her söz açıldığında birtakım güzel, onların duygularına hitap ederek birtakım işler yapacağımızı, onlara güzel günler göstereceğimizi vaadettik. Ve bu vaadlerimizden bir tanesi de, kendilerine arsa vermektir. 1989 yılında birçok şehit ailesi çocuklarına ellerine bir okuldan mezun olurmuş gibi birer karne verildi ve bu karnelerde falan yerde, falan numaralı arsa senindir, bir gün alt yapısı tamamlandığında Tapuya başvurarak koçanını alabilirsiniz dendi.

KENAN AKIN (Yerinden)(Devamla) - Hangi yılda?

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - 1989-1990.

KENAN AKIN (Yerinden)(Devamla) - Aylarını da söyle. Seçim arifesinde mi? Onu da söyle. Kimler verdi? Onu da söyle Allahını seversen.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bu elektriksizlik ortamında...

KENAN AKIN (Gazi Mağusa)(Yerinden) - İşte var.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Meclisimizin bereket versin bir jeneratörü var da çalışabiliyoruz. Ama şu anda binlerce esnafımız, iş sahibi insanımız maalesef çalışmamakta, çalışmadıkça birşey kazanamamakta, bunun üstüne hayat pahalılığı eklendiğinde düşünelim bir bakalım, dıştaki hayat ne durumdadır değerli arkadaşlar? Birçok insanımıza elektriksizlikten tabiri caizse gına gelmiştir. Ama hükümetin her zaman bu konudaki sözleri, mazaretleri aynı. Karşı taraf keser. Oldu, bitti.

BAŞKAN - Sayın Angolemlî; gündem dışına çıkıyorsunuz.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Giriyorum Sayın Başkan, giriyorum. Bana da dokunuyor bu işler.

KENAN AKIN (Yerinden)(Devamla) - Peşrev çekiyor.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Ben de bu çalışmalarımı maalesef...

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa)(Yerinden) - Şehit ailelerine giriyor, onlar da etkilenmiştir.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Maalesef yeterince yapamıyorum. Çünkü geceleyin her taraf karanlık bu nedenle çalışmalarımız etkilenmektedir.

İBRAHİM KORELİ (Yerinden)(Devamla) - Herşey karanlık bulamadım yolumu. Zamlar kırdı, kanadımı kolumu.

SAĞLIK BAKANI ERGİN ABDULLAH (Yerinden) - Sayenizde.

BAŞKAN - Lütfen konunuza dönünüz efendim.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri;...

SALİH MİROĞLU (Girne)(Yerinden) - Dört sene geçti, halâ daha sayenizde der. Türkü oldu be bu türkü.

TESPİT EDİLEMEYEN BİR MİLLETVEKİLİ - 20 senedir bu elektrik işini halledemedin.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Sayın Başkan müdahale etmek istedi. Ama bugün herkes ne ile meşgul olursa olsun, ilk sözü karanlıktır, elektriksizliktir.

Değerli arkadaşlar; yıllardır iskân konusunda toplum büyük bir ıstırap içerisinde. İskân konusunda 20 yılda birçok insanımız mağdur edilmiştir. Bu mağdur edilen kesimlerin bir tanesi de, şehit ve hadise kurbanı ailelerdir, çocuklardır. Bu insanlarımıza her söz açıldığında birtakım güzel, onların duygularına hitap ederek birtakım işler yapacağımızı, onlara güzel günler göstereceğimizi vaadettik. Ve bu vaadlerimizden bir tanesi de, kendilerine arsa vermektir. 1989 yılında birçok şehit ailesi çocuklarına ellerine bir okuldan mezun olurmuş gibi birer karne verildi ve bu karnelerde falan yerde, falan numaralı arsa senindir, bir gün alt yapısı tamamlandığında Tapuya başvurarak koçanını alabilirsiniz dendi.

KENAN AKIN (Yerinden)(Devamla) - Hangi yılda?

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - 1989-1990.

KENAN AKIN (Yerinden)(Devamla) - Aylarını da söyle. Seçim arifesinde mi? Onu da söyle. Kimler verdi? Onu da söyle Allahını seversen.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bu elektriksizlik ortamında...

KENAN AKIN (Gazi Mağusa)(Yerinden) - İşte var.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Meclisimizin bereket versin bir jeneratörü var da çalışabiliyoruz. Ama şu anda binlerce esnafımız, iş sahibi insanımız maalesef çalışmamakta, çalışmadıkça birşey kazanamamakta, bunun üstüne hayat pahalılığı eklendiğinde düşünelim bir bakalım, dıştaki hayat ne durumdadır değerli arkadaşlar? Birçok insanımıza elektriksizlikten tabiri caizse gına gelmiştir. Ama hükümetin her zaman bu konudaki sözleri, mazaretleri aynı. Karşı taraf keser. Oldu, bitti.

BAŞKAN - Sayın Angolemlisi; gündem dışına çıkıyorsunuz.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Giriyorum Sayın Başkan, giriyorum. Bana da dokunuyor bu işler.

KENAN AKIN (Yerinden)(Devamla) - Peşrev çekiyor.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Ben de bu çalışmalarımı maalesef...

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa)(Yerinden) - Şehit ailelerine giriyor, onlar da etkilenmiştir.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Maalesef yeterince yapamıyorum. Çünkü geceleyin her taraf karanlık bu nedenle çalışmalarımız etkilenmektedir.

İBRAHİM KORELİ (Yerinden)(Devamla) - Herşey karanlık bulamadım yolumu. Zamlar kırdı, kanadımı kolumu.

SAĞLIK BAKANI ERGİN ABDULLAH (Yerinden) - Sayenizde.

BAŞKAN - Lütfen konunuza dönünüz efendim.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri;...

SALİH MİROĞLU (Girne)(Yerinden) - Dört sene geçti, halâ daha sayenizde der. Türkü oldu be bu türkü.

TESPİT EDİLEMEYEN BİR MİLLETVEKİLİ - 20 senedir bu elektrik işini halledemedin.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Sayın Başkan müdahale etmek istedi. Ama bugün herkes ne ile meşgul olursa olsun, ilk sözü karanlıktır, elektriksizliktir.

Değerli arkadaşlar; yıllardır iskân konusunda toplum büyük bir ıstırap içerisinde. İskân konusunda 20 yılda birçok insanımız mağdur edilmiştir. Bu mağdur edilen kesimlerin bir tanesi de, şehit ve hadise kurbanı ailelerdir, çocuklardır. Bu insanlarımıza her söz açıldığında birtakım güzel, onların duygularına hitap ederek birtakım işler yapacağımızı, onlara güzel günler göstereceğimizi vaadettik. Ve bu vaadlerimizden bir tanesi de, kendilerine arsa vermektir. 1989 yılında birçok şehit ailesi çocuklarına ellerine bir okuldan mezun olurmuş gibi birer karne verildi ve bu karne-lerde falan yerde, falan numaralı arsa senindir, bir gün alt yapısı tamamlandığında Tapuya başvurarak koçanını alabilirsiniz dendi.

KENAN AKIN (Yerinden)(Devamla) - Hangi yılda?

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - 1989-1990.

KENAN AKIN (Yerinden)(Devamla) - Aylarını da söyle. Seçim arifesinde mi? Onu da söyle. Kimler verdi? Onu da söyle Allahını seversen.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Bu toplum herşeyi bilir
Sayın Akın.

KENAN AKIN (Yerinden)(Devamla) - 1990 Seçimlerine
yaklaşırken, kimin dağıttığını da söyle de bilelim.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Değerli arkadaşlar;
bu kadar sorun içerisinde geldik 1994'e. 1994 Ocak ayında da
hükümet kuruldu ve DP-CTP Hükümeti iskānda sorun var dedi,
bunu dedi ayrı bir birim yapıyorum. Artık İskān Bakanlığı
olmayacak, bir daire olacak dendi. Biz bu sorunu çözeceğiz
dediler. Derhal yeniden komiteler kuruldu.

Bunlardan bir tanesi de şikâyet Komitesiydi. Yurttaşlarımız varsa sorunları bu Komiteye başvuracaklar, Komite işleri halledecek. Kısacası yeni Hükümet İskân Sorununa neşter vurmak için kolları sıvadı ama aradan bir yıl geçti, bir arpa boyu ilerleme sağlanamadı. Şu anda binlerce eşdeğer sahibi mağdur olmuş vaziyette beklemektedir. Bu bekleme işlemi de bugünkü yüksek faizler gibi bu insanları etkilemektedir. Çünkü bizim komisyonlarımız mal değerlendirmesi yaparken durmadan Kuzeydeki kaynakların değerlerini yükseltmekte, ama her nedense Güneyde bırakılan olanakların, daha doğrusu malların değerlerini aynı bırakmaktadır. Bir kişinin on sene evvel eşdeğer işi çıkıp, T cetveleri hazırlanıp çıktıysa, o günün koşullarında çok bugüne oranla, çok düşük değerlerde Kuzey tarafında olanaklar elde etmişlerdir. Ama halâ daha puanları değerlendirilmeyen yurttaşlarımız ise bugün büyük kayıplara uğramışlardır. Bunu daha açıkça söylersek, bundan yıllar önce aynı puanla 100 puanla aynı yerden beş arsalık bir yer alınırken, bugün aynı puanla, 100 puanla yarım arsalık bile alınmaz. İşte arkadaşlar eşdeğer sahipleri bu şekilde mağdur edilmişlerdir.

Şimdi şehit çocuklarına sözlerimin başında söylediğim gibi, bir örneği de bende vardır, elimde vardır, bu şekilde belgeler yazılı, süslü belgeler verilmiştir. Keşke bu belgeler daha küçük olsaydı da geçerli olsaydı. Bir senet gibi olsaydı. İşte bu elimdeki belge mağdur olan bir şehit ailesinin çocuğuna aittir. Bizim ülkemizde şehit çocuklarının nerde oturduğu, kimlerdir, bu bile bir tamam yapılmış değildir. Bu nedenle bu insanlara bu belgenin sahibi de dahil, bu insanlara zamanında çağırmadılar, "geliniz bugün kura çekim günüdür" nasıl ki bazı şehirlerde, örneğin, Mağusa'da insanları top sahalarına yığdılar da kura çektirdiler, bu insanlara çağırmadılar. Çünkü bilmiyor-

lardı. Aradan zaman geçti, bu insanlar kendileri başvurdular. Sayıları 13-14 kadardır bilindiği kadar. Bu şehit çocuklarına dendi ki "geliniz siz Girne'de oturuyorsunuz, geliniz sizlere Kermiya bölgesinden, Lefkoşa'dan verelim". Bunlar tabii kabul etmediler. Çünkü herkes oturduğu yerden, bulunduğu bölgeden almak istiyordu. Çatalköy'e gittiler, orada yeterli kaynak bulunmadı, nihayet Girne'de, Yukarı Girne'de Zeytinlik yolu deneni bölgede, bunu da vurgulamakta yarar var, ordaki güvenlik güçleri, Kolordu Komutanlığı "Bunlar şehit çocuklarıdır" diyerek kendi elinde tuttuğu bazı kısımları bu şehit çocuklarına verilmek kaydıyla feragat etti.

Bana anlatılan budur. Yanılıyorsam beni Sayın Bakan burada eleştirebilir, anlatabilir. Ama bunun üzerine bu şehit çocuklarına ilgili yerden arsa hakları ilerde koçanını almak kaydı ile bu şekilde belgeleri verildi. Daha sonra değerli arkadaşlar; bu kişilere tekrar İskân Dairesinden yazılı belge gitti. Tarih 14/4/1994. Ama bu belgenin verildiği tari gerilere gitmektedir. 1990'ların, 1994'lerin gerisindedir. Müdür diyor ki; "Daireye gelin görüşelim. Bir yanlışlık oldu, sizin arsaları başkalarına kaptırdık." Kime kaptırmışlar? Zamanın hükümetleri orada sosyal konut yapıp, birtakım yatırım amacı, amacı belli, gittiler ve bu şehit çocuklarının arsalarını başkalarına da koçanladılar. Böylece ortaya çok ters bir durum çıktı. Bu insanlar aylardır uğraşıyorlar, bugünün hükümeti de bunları çözmek, bu gibi sorunları çözmek iddiasını taşımaktadırlar. Ama bu sorunu bugüne kadar çözemediler. Dünya bize güler değerli arkadaşlar. Ne demektir bu? gideceksiniz şehit çocuklarına arsa vereceksiniz, döneceksiniz aynı arsaları bu defa başka birilerine vereceksiniz! Bu ancak gülünç bir olaydır değerli arkadaşlar. Bu ayıbı silmek durumundayız. Bu ayıbı silmek, bu hükümetin görevidir. Başkaları, başka hükümetler yaptı ne yapalım demek doğru değildir. Bu soruna hükümeti eğilmeye çağırır, bu sorunu çözmeye çağırırız.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; buna ilişkin bir konuya daha değineceğim. O da şudur: Evet iskânda çok büyük rezillikler yapılmıştır. Bu iskân konusu herhalde yıllar sonra yine ele alınacak ve yıllar sonra birçok suçlu meydana çıkacaktır. Bu iskân konusuna bahane çok şeyler yapılmıştır bu ülkede. Hep de çoğu eşdeğer mal sahiplerinin ensesinden alınmıştır. Bütün yük onların omuzundadır. Hep onların, eşdeğer sahiplerinin hakları gasbedilerek yapılmıştır değerli arkadaşlar. Yine eşdeğer sahiplerimiz isimleri de bende yazılıdır, Karaağaç'ta 1974'ten sonra hemen geldiler, yerleştiler. Ama bugün mahkeme kapılarındadırlar. Neymiş efendim? O evler üçüncü uyruklulara aitmiş. Peki bu insanlara çareyi kim bulacak? Bugün bu insanları mahkeme dışarıya atarsa, hükümet, devlet seyirci mi kalacaktır?

Değerli arkadaşlar; işte bu gibi sorunların, bu gibi sorunlar insancıl sorunlardır, hükümeti göreve çağırıyorum. Hepinize de saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim. Buyurun Sayın Bakan.

İÇİŞLERİ BAKANI TANER ETKİN - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Hüseyin Angolemlî Bey kardeşim hakikaten insanımızın içine kadar işleyen ve büyük acılar bırakan bir sorunu deştiler. İskân sorunu, katılıyorum Sayın Angolemlî'ye çok büyük, acılar yaratarak devam eden bir sorundur.

ve DP-CTP Koalisyon Hükümeti iktidara geldiği günden itibaren bu soruna çok duyarlı bir şekilde yaklaştı. İskân işleri bildiğiniz gibi İçişleri Bakanlığına bağlandı. Sayın Angolemler buraya şehit çocuklarının arsaları durumu ile bir gündem dışı konuşma yapmaya çıktı ama, benim şikâyetim yok, iyi de oldu, genel olarak iskân sorununu da yeniden gündeme getirmiş oldular. Bu nedenle sabrınıza sığınarak baştan itibaren sizlere bilgi vermek durumundayım ve halkımıza aynı zamanda.

İskânın yarattığı sorunlar tarafımızdan bilindiği için daha görevi devralır almaz, İskân Bakanlığının yapısına bir yenilik getirmek ihtiyacını hissettik. Kaçınılmazdı. Bu nedenle İTEM Yasası dediğimiz, İskân, Topraklandırma, Eşdeğer Mal Yasasında yapıyı değiştirecek, karar alma mekanizmasında yeni bir yapı oluşturacak bir değişiklik yaptık ve bildiğiniz gibi bu değişiklik Yüce Meclisten tüm partilerin oybirliğiyle onaylanarak geçti. Bu süre içerisinde ben her zaman tekrarladım, Meclis Kürsüsünden bir kez daha tekrarlamak istiyorum. Üç ay gibi uzun bir süre iskân konusundaki işlemleri durdurmuş olmamıza rağmen insanımız, halkımız, hak sahipleri sabırla yeni oluşumu beklediler. Ben müteşekkirim. Bir güvenin ifadesiydi bu. Bu güvene lâyık olmak için şu anda icraat yapma çalışmaları içindeyiz ve icraatlarımızı bu güvene lâyık olacak şekilde yapmaya çalışıyoruz. Değişiklikle İskân Encümenini kurduk. Ordaki maksadımız bir tek kişinin onayına kalmasın, komisyonlarca alınan karar. Tabii burda da hemen bir bilgi daha vermek

gerekiyor. Saptama, Değerlendirme Komisyonları, onlar zaten bağımsızdı, onlar kaldılar, yeni değişiklikte de, aynı şekilde devam ediyorlar. Ama öteki iki komisyon aldıkları kararları Bakana onaylatma durumundaydılar. İnceleme, Dağıtım, ETK dediğimiz ve Eşdeğer Tazmin Komisyonları, dolayısıyla bu iki komisyonu lâv ettik, bunların görevlerini 7 kişilik encümene verdik ve bu 7 kişilik encümen ancak Yasa 28 Mart'ta geçmişti, 1994 28 Martında. 15 Nisan'da fiilen göreve başlamış oldu. Bu İskân Encümeni bildiğiniz gibi salt çoğunlukla karar alabilecek bir encümen, bir birim. Yani dört kişi olumlu oy verdiği takdirde alınan bir karar yürürlüğe girebilecek ve Bakanın yetkisini de, onay yetkisini de ortadan kaldırdık. Bakana sadece denetleme yetkisi verdik bu Yasayla.

Sayın Angolemliler Başvuru ve Şikâyet Komisyonundan bahsettiler. Vatandaşların sorunlarını ele alacaklar, bitecekler, cevaplandıracaklar dediler ama işler yürümüyor dediler. Orda da bir haklı yanı var. İtiraf etmek lâzım ki hakikaten Başvuru ve Şikâyet Komisyonu bir yerde tıkanmıştır. Yoğun başvurular nedeni ile tıkanmıştır. Şimdi yeni bir değişiklikle fonlara yeni bir fonksiyon vermek için bir çalışmamız var ama idari tasarrufla da yeni bir uygulama sistemi başlatmış bulunuyoruz. Ben Sayın Angolemliler'in gündem dışı konuşmasında ortaya koyduğu konuları not etmeye çalıştım. O konulara göre konuşmamı ve cevabımı sürdürmek istiyorum. Yalnız bunu bitirmeden evvel, buraya geçmeden evvel, şunu hemen ifade edeyim; İskân Encümeni şimdiye kadar 16'ncı kaynak paketinde dağıtılmayan 300 kadar kaynağı dağıtmıştır. Yine geçmiş iktidar döneminde hazırlanan 17'nci kaynak paketi var. 16 bin kaynak var bu pakette, geçmiş iktidar dönemindeki arkadaşlar, yetkililer, bakanlık, 16'nci kaynak paketinin büyük bir kısmını dağıtmıştı, 300 kaynak kalmıştı, onları dağıttılar efendim. 17'nci kaynak paketinden 200 kadar kaynak dağıtılmıştı, tam sayısını daha sonra veririm. Şu anda yok ama 200 civarında birşeydi, geri kalan kaynakların dağıtımını İskân Encümeni yapıyor ve 15 Nisandan bugüne kadar geçen 7 aylık süre içerisinde diğer şikâyetlere verdikleri cevaplar yeterli değil. Yapılan şikâyetler tümü ile bir aylık süre içerisinde cevaplandırıldılar iddiasında bulunmuyorum. Çünkü tıkanma olmuştu orada, onu başında da söyledim ama diğer yaptıkları çalışmalara baktığımda 17'nci kaynak paketinden de düne kadar 3 binin üzerinde kaynağı dağıtmış oldular. İskân Dairesi Müdürlüğü 18'inci kaynak paketinin hazırlanmasına başladı, hazırlığını bitirdi, hazırdır. Ama yasanın öngördüğü bir uygulama var. Mevcut kaynak paketlerine yapılan müracaatlar sonuçlandırılmadan yeni bir kaynak paketi yayınlanamaz diyor yasa. Buna uygun olarak 18'inci kaynak paketi henüz ilân edilmiş değil. Yoksa yerinde kaynaklar görülerek, tespitler yapılarak, sorunsuz oldukları belirlendikten sonra hangi kaynakların 18'inci kaynak paketine gireceği belirlenmiştir, hazırdır. Şimdi yaptığımız nedir? Bir değişiklik yasası daha hazırladık. İskân Encümeninin önünü tıkayan, süratli iş yapmasını önleyen bazı

maddelerde de değişiklikler öngörüyoruz süratlenme açısından, eşdeğerciye hakkını verme açısından. Bu da kısa bir süre sonra, Bakanlar Kuruluna sunulduktan sonra Meclise intikal ettirilecektir.

Eşdeğercinin ensesinden oynandı dendi. Geçmişte ne oynandı hepimiz biliyoruz, eğer oynanmışsa. Oynandı ama bizim iktidarımız döneminde, bizim yönetimimizde, biz bu iddiayı kabul etmiyoruz. Çünkü yasaların öngördüğü şekilde eşdeğerci önceliğe sahiptir. Önceliğe sahip bir hak sahibidir. Bunu defalarca açıkladık ve uygulamalarımız da budur. Eğer aksi bir uygulama görülürse süratle bize intikal ettirilirse şikâyet anında bu aksi uygulama düzeltilebilir. Düzeltmekle görevliyiz. Buradan bir kez daha açıklamış olayım. Eşdeğercinin hakkı korunacaktır diyoruz ve bu hak yasalar çerçevesinde korunacaktır. Öncelikleri kendilerine verilmek suretiyle korunacaktır. Uygulama da budur. Ama bir de icraatı çabuklaştırmak gerekiyor. Bunun için de yasanın verdiği imkânlardan istifade edecektir İskân Encümeni. Bu yönde de bir çalışma başlatmıştır. Kısa bir süre sonra iki pakete girmiş, ama hiç müracaat yapılmayan kaynakları ayrı bir paket halinde ilân edilecektir ve müracaat kabul edecektir.

Buna paket demek de doğru değil. Yasanın verdiği bir yetkidir. Münferiden müracaat sahiplerine verebilecekleri kaynaklardır ama hakcasına olsun, Ahmet efendi seçildi, Mehmet efendi seçildi de istedikleri kişilere dağıtıldığı gibi olmasın bu gibi şikayetler meydana gelmesin diye evvelâ ilân edilecek, ondan sonra gelecek olan taleplere göre süratle bir dağıtıma gidilecektir. Bu arada hemen böyle bir parantez açarak iskan Eşdeğer Topraklandırma, Eşdeğer Mal Yasasında İTEM Yasasında Meclise sunulan ve henüz koalisyon ortaklarının gruplarında bulunan bir Değişiklik Yasasından daha kısaca bahsetmek istiyorum. Bu da 45 (a) maddesine getirilen ve tahsisten hak sahibi olan kişilere verilmekte olan yükümlülük koçanları o yükümlülüklerin kaldırılmasını öngörülen bir Yasa Tasarısıdır. Bunu daha sonra yine tartışacağız. Ben televizyonda bundan kısa bir süre önce yayınlanan bir canlı yayında bu konuda geniş bilgi vermiştim.

Tekrar zamanınızı burda almak istemiyorum. Ama burada bir hususu daha işaret etmek istiyorum. Eşdeğerci burda koruncak diyor. Tahsisten hak sahibi olan kişilere iki milyon puana kadar ellerinde tuttukları ve halen kullanımlarında olan kaynaklara koçan verilirken ve bu koçanı alabilmeleri için bulunan bir hesaplamayla, bulunan formülle bir miktar para ödemeleri gerekir dediğimiz yasa değişikliğinde aynı hakkı iki milyon puana kadar elinde kaynak bulunduran eşdeğerciye de tanımış olacağız. Gruplarda olan yasa tasarısında, değişiklik tasarısında bu madde yok ama bunun çalışmasını yaptık. Komisyon, komite aşamasında bu maddeyi de ilâve etmek suretiyle eşdeğerciye de aynı hakkı vermiş olacağız, böylece eşdeğercinin sırtından işler yapılıyor, icraat yapılıyor iddiaları da burda geçersiz olacaktır.

İskan işlerini anlatmak için çok zamanınızı almam lazım. Bunu bir başka toplantıya bırakarak ben Sayın Angolemlilerin esas gündem dışı konuşma konusu olan şehit ve hadise kurbanı çocuklarına verilen arsalar konusuna gelmek istiyorum. Geçmiş iktidar döneminde Sayın Angolemlilerin de söylediği gibi şehit çocuklarına arsa belgeleri dağıtılmıştır. Yalnız şehit çocukları için ayrılan arsaların parselasyonu tamamlanmamış, dolayısıyla bu muamele, bu icraat kağıt üstünde kalmıştır. Sadece Lefkoşa'da ve Girne'de bir çalışma başlatılmış ama o da o başlangıç aşamasında bir çalışmaydı. Biz iktidara geldiğimizde yönetimi devraldığımızda bu önemli konuya da el attık. Ve evvelâ Lefkoşa'daki şehit çocuklarının arsalarının altyapılarının tamamlanması yönünde elimizdeki imkanlarla gerekeni yapmaya başladık. Şimdi Lefkoşa'da iki bölgede şehit çocuklarına ayrılan arsalar var.

Bu arsaların toplamı... 771'dir toplam arsa Lefkoşa'da ayrılan. Bunlar ikiye ayrılmıştır. İki gruba ayrılmıştır. Birinci grupta 532 arsa vardır. Geriye kalan da ikinci gruptaki, bölgedeki arsalarlardır ama bunlar bitişik bölgelerdir. Bu 532 arsanın alt yapıları hemen hemen bitmiş durumdadır. Asfaltlanma işlemleri de bitmiştir. Sadece geriye kalan asfalt, yapılan yolların son elden geçirilişi sırasında aşınma paryı dedikleri teknik kişilerin 3 cm'lik bir aşınma payıdır. O da parası ayrılmıştır. Çalışmalar devam etmektedir. Belki de bitmiştir. Şu anda onu bilmiyorum ama son kaplamasını da yapmaya başladılar. 7 adet trafo merkezi için, trafo için bina inşa edilmiştir, borular döşenmiştir. Hatları çekilmemiştir, trafolar henüz daha satın alınmamıştır gerçek durum budur. Telefon, yine borular döşenmiştir 532 adet arsa için. Yani telefon ve aynı zamanda su da getirilmiştir. Telefonların bir de hatlarının çekilmesi kalmıştır. Fakat alt yapısı tamamdır boruları döşenmiştir. Su, tamamen alt yapısı tamamlanmıştır. Her arsaya su verilebilecek bir düzeye getirilmiştir. Tapu Dairesi, parselasyon işlerini arazide yaptığı çalışma ile tamamlamıştır. Şimdi merkezde bu parselasyonun haritalara işlenmesi çalışmalarını sürdürülmektedir. Bu da bana verilen bilgiye göre dün Tapu Dairesinden aldığım bilgiye göre bir ay 40 gün içerisinde tamamlanmış olacaktır. Bu tamamlandıktan sonra hak sahibi şehit çocuklarından inşaat yapmak isteyen bu hesaba göre herhalde Ocak ayından itibaren Sosyal Konut Birimine müracaat etmek suretiyle koçana kadar... almasa bile koçan aşamasına gelmiş olacaktır. Yalnız Tapu Dairesinin bir tıkanıklığı var onu da aşmaya çalışıyoruz. Koçanı alma aşamasında Tapu Dairesinde bekleyen şehit çocukları eğer arsasına inşaat yapmak isterse Lefkoşa'daki 532 arsanın sahiplerini kastediyorum. İlgili birimden alacağı bir belge ile inşaat iznini alabilecek ve inşaatı başlatmış olacaktır. Bilmiyorum, eğer arzu ediyorsanız diğer bölgelerdeki şehit çocukları için ayrılan arazilerin durumuna da gelmek istiyorum. Sonra o 13 kişiye geleceğim.

Gazi Mağusa'da toplam 606 arsa planlaması yapılmıştır. Yalnız burada iki bölgeden oluşuyor. Burda birisi Gölbaşı yahutta Ayluka Bölgesi dedikleri 448 adet, bir de Tuzla Bölgesinde 158 adettir. Bunların dağıtımı yapıldı. Ama alt yapıları yok. Yol işleri de ... arsaların yol işlerinde bir ilerleme var. Hanüz asfaltlanma yapılmamıştır. Dolayısıyla Gazi Mağusa'daki şehit çocuklarının arsalarının durumu, yolların asfaltlanması, telefon, su ve elektrik işleri henüz geride durmaktadır.

Biz bunun plânlamasını yaptık, 1995 Mali Yılı içerisinde bu bölgede de çalışmaları başlatmış olacağız. Girne'de maalesef durum yine aynıdır. İki bölgede şehit çocuklarına arsa dağıtımı yapılmıştır. Bunlar Sayın Angolemlî'nin de dediği gibi kağıt üzerinde yapılan dağıtımlardır. Zeytinlik bölgesinde 105 adet, Çatakköy bölgesinde 220 adet, Zeytinlik bölgesindeki-ler neyse de Çatakköy bölgesinde ayrılan arazi bana teknik elemanlarımın verdikleri bilgiye göre pek müsait bir arazi de değil aslında. Bunu da açıklıkla ifade etmekte yarar var. Yalnız Zeytinlik'de bir sorun var. 105 arsa ayrılmış, 105 şehit çocuğuna arsa belgeleri dağıtılmış. Ama daha sonra Sayın Angolemlî'nin de ortaya koyduğu gibi 13 şehit çocuğuna ait arsa üzerine maalesef geçmiş iktidar döneminde sosyal konut inşaatı başlatılmıştır. Ve herhangi bir tedbir almadan başlatılmıştır. Belki bir çalışmaları vardı, belki bir düşünceleri vardı ama bizim elimize gelen tabloda durum bu şekilde. Bir baktık tedbiri var mı? Yok. Ve bu 13 şehit çocuğuna benim Bakanlığım çağırdı, bazıları bu durumdan haberleri yoktu. Benden haberi aldılar Bakan olarak. Böyle bir durum olcu, haberiniz var mı dedim. Bir kısmı vardır, ne yapacağız diye sordular. Öbür kısmı, haberimiz yoktu böyle mi, biz hakkımızı istiyoruz dediler. Haklıydılar ve haklıdırlar ve Sayın Angolemlî hiç şüphe etmesinler, tabii ki bu sorunu da biz çözeceğiz. Ama pratikte çözüm yolu aradığımızda evvelâ çoğunluğu görmediği için bu arsaları ve sadece elinde bir kağıt, bir belge olduğu için bu 13 arsa üzerine inşa edilmekte olan sosyal konutlar bölgesine kendilerine bir araba ve görevli memur, hatta müdür statüsünde memuru da görevlendirerek birlikte gönderdim.

Talimat verdim gittiler, yerinde gördüler. Ve kendilerine benim önerim şu olmuştur. Süratle eğer bunu çözmemi istiyorsanız, Bakanlık olarak çözmemi istiyorsanız size iki öneride bulunacağım. Bir tanesi, Çatalköy'de yine Girne bölgesi, orda bana verilen bilgiye göre, rezerv olabilecek arazi vardı 14 arsa kadar ve şu andaki tabloda böyle. 220 arsalık yer ayrılmış. dağıtılan belge 206. 14 arsalık yer var orda. Ama yine benim teknik elemanlarımın bana verdiği bilgiye göre burası ormanlık bir alan. Yani iskan bölgesi olabilecek bir arazi değil. Dolayısıyla şimdi yalnız 13 kişinin problemi yok önümde. Öyle anlaşılıyor ki, 220 kişinin problemi gelecek önümüze, gelmiştir önümüze. Bunu da ben açıklamış olayım. Fakat buna da çözüm yolu bulacağız, buna da bulacağız.

Yine Şehircilikten ve ilgili birimlerden Çatalköy'de bu arazinin yer durumu da incelenmiştir. Bir kısmına yapılabılır diye bir rapor gelmiştir. Bana göre ne kadarını yapabileceğimiz ortaya çıkacak ve ona göre geriye kalanlarımızı nasıl rehabilite edileceği, haklarını nasıl vereceği, başka bir arazi Girne bölgesinde tahsis edebilecek miyiz? Onun kararını kısa bir süre içerisinde vermiş olacağız.

Şimdi bu 13 kişiye Çatalköy'deki arsalarla birlikte alt yapısı çalışmalarını süratle ilerlemiş olan ve devam etmekte olan Lefkoşa'daki arsalar bölgesine de gönderdim, talimat verdim gönderdim kendilerini, gittiler. Eğer arzu ederlerse Lefkoşa'daki şehit çocuklarına ayrılan arsalardan rezev olanlardan kendilerine verebileceğimizi söyledim. Çünkü elimdeki rapora göre 59 adet arsa henüz rezev durumdadır. Yani Lefkoşa'da bu 13 kişiye haklarını verebileceğimiz imkan vardır. Katıyetle böyle bir yaklaşım içinde değiliz. O bakımdan Sayın Angolemlî'ye tereddüt etmesin diyorum. Bize ne, biz geldik bunu bulduk ne yapalım başınızın çaresine bakın. Hükümet bunu demez. Bir ciddi devlet idaresinde hiçbir bakanlık, hiçbir sorumlu kişi böyle bir yaklaşım göstermez. Bu bakımdan bu vatandaşlarımız, bu şehit çocuklarımız haklarından emin olsunlar. Şu veya bu formülle daha da sürüncemede bırakmadan bu sorunu mutlaka çözeceğiz. Ya Girne'de, ayrı bir bölgede mir miktar daha eğer Çatalköy'deki ilk verilen raporda olduğu gibi uygun bir arazi değilse daha iyi bir arazi bulmak suretiyle gereği yapılacaktır. Bunun çalışması da başlatılmıştır. yani hep cek-cak şeklinde cevap veriyorum sanmayın. Başlatılmıştır çalışmalar. Tabii ekonomik sıkıntıları mali açıdan içinde bulunulan hükümetin ve içinde bulunduğumuz durum nedeni ile istenildiği kadar tahsisatı 1995 bütçesinde de bu maksatla öngörmedik. Biz yaptığımız çalışmalara göre ve iş planlamasına göre... iş planlaması da vardır önümde. Bu planlamaya göre 56-57 milyar civarında bir paraya ihtiyacımız olacaktır. İlk defa bu sene ilgili birimin veya bakanlığın öngördüğü miktarı %60'a yakın belki 55'ine yakın bir miktar bütçeye girmiştir. 30 milyarlık bir tahsisat öngörülmüştür. Şimdi bunun planlamasını yaptık. Bir yerde karar vermemiz gerekiyor bakanlık olarak. Lefkoşadan başladık. Lefkoşa'yı bitirelim mi tümü ile ki onu herhalde bitireceğiz. En azından 532 adeti. Ve geri kalan kısmı ile acaba bir bölgeyi alıp onu mu bitirelim? Yoksa her bölgedeki şehit çocuklarına ayrılan arsalar bu oranda yani öngörülen %100'lük bitmesi için

işlerin, miktarın %35'lik, %40'lık kısmı eksik kalmak suretiyle mi yapacağız belki daha fazla. 45'lik kısmı. Bunun kararını da önümüzdeki hafta içerisinde yapacağımız koordinasyon toplantısında kesin vermiş olacağız.Çünkü bütçenin en azından komisyon aşamasından geçmesini bekledik ve neticeyi ona göre, kararımızı ona göre vermiş olalım. Müsaade ederseniz...

VASVİ CANDAN (Lefkoşa) (Yerinden) - Güzelyurt'ta durum nedir?

TANER ETKİN (Devamla) - Güzelyurt da aynı. Güzelyurt'ta 406 adet ayrılmıştır. Dağıtımı yapılan arsalar 329'dur. Rezev arsa sayısı 77'dir. Fakat Güzelyurtta da aynı Mağusa'daki gibi alt yapı durmaktadır.

Alt yapılar henüz yapılmamıştır. 95 Mali Yılında öngördüğümüz tahsisatla, vereceğimize karara göre, Bakanlık olarak teknik şey olarak birimler olarak, bu konuda önümüzdeki hafta kesileştireceğiz çünkü dediğim gibi bütçe dün komiteden onaylandı, en azından komite safhasında onaylandı. Ona göre bir düzenleme yapmış olacağız. Belki Güzelyurt'taki arsaların da altyapılarının yapımına başlamış olacağız. En azından bir başlangıç olsun diye. Titizlikle ve ciddiyetle bu konu üzerinde duruyoruz. Zannediyorsam ki bir imkanımız olacak, 95 Mali Yılı içerisinde bir ek bütçeyle bu eksildiğimiz tahsisat miktarını da temin edip bu arsaların, altyapılarını bitireceğiz. Bizim istediğimiz, bizim arzuladığımız, planladığımız budur. Biraz evvel size ortaya koyduğum tablo, mevcut tablonun ne şekilde işleyeceğidir biraz evvel verdiğim bilgi. Ama Bakanlık olarak planladığımız çalışma programına göre bir ek bütçe yapmak suretiyle bunları da tamamlamış olacağız diyorum, böyle bir düşüncemiz var. İnşallah bu ekonomik sıkıntılar daha uzun sürmez, bir yerde istikrara kavuşur, o zaman ek bütçe yapma imkanımız daha ağırlıklı bir biçimde ortaya çıkar ve bunu da gerçekleştirmiş oluruz.

Ben son olarak, İskan Yasasına dönmek istiyorum. Son hazırladığımız Değişiklik Yasası ile tahsisten hak sahibi olan vatandaşlarımıza zaten şu anda almakta oldukları şerhli yükümlülük imzalı tapularını, koçanlarını şerhsiz bir biçimde vermektir, değişikliktir öngördüğümüz. Hemen vurgulayım, bunu yaparken eşdeğercinin elinden herhangi bir şey alınmayacaktır. Alınmaması öngörülmektedir. Zaten şu anda elinde tahsisten hak sahibi olanlar norm ölçüsünde veya onun civarında biraz eksik biraz fazla tutmaktadır ve 'T' Cetvellerine işlenmiştir ve zaten şu anda tapularını almaktadırlar. Ama aldıkları tapular şerhli tapulardır. Bundan istifade ederek size formülü

de bir nebze açıklamak istiyorum. Öngördüğümüz formül nedir? Tahsisten hak sahibi evvelâ kimlerdir buna bir baktık. Kuzey göçmenleridir. Güney'den gelen ve herhangi bir eşdeğeri olmayan göçmenlerdir. Kuzey'de yaşayıp da şu veya bu şekilde iktisadi güçlendirilmesi gereken vatandaşlardır. Bunlara bir baktığımızda ve bir de kimler vardır başka onu da ilâve edeceğiz yeni bir öngördüğümüz değişiklikle.

DERVİŞ EROĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sayın Başkan, genel görüşme oldu. Sayın İskan Bakanı...

BAŞKAN - Evet bağlar mısınız lütfen?

DERVİŞ EROĞLU (Yerinden) (Devamla) - Meclisin başka bir günde çalışmalarını hakkında bilgi versin.

TANER ETKİN (Devamla) - Olur olur zamanınızı almayayım.

BAŞKAN - Sayın Bakan lütfen bağlayın efendim.

TANER ETKİN (Devamla) - Bağlayım şeyi de bitireyim. Tamam Sayın Başkan o zaman bağlayım ve bitireyim. Sayın Angolemli'nin başta da söylediğim gibi cevap hakkımı kullanırlen sadece şehit çocuklarının arsalarına değinselerdi tamam ve başta da söyledim, zamanınızı alacağım ben ama daha iskan sorununun 'a'sından başladık.

DERVİŞ EROĞLU (Yerinden) (Devamla) - Onu başka Meclis birleşiminde açıklarsınız.

TANER ETKİN (Devamla) - Peki. Sayın Başkan, ben katılıyorum o zaman bunu başka bir şeyde açıklarız.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Tamamladın mı şeyini?

TANER ETKİN (Devamla) - Efendim, şeyi tamamlayacağım tabii cümlemi tamamlayacağım ve şeyimi, Bu tahsisten hak sahibi olanlara açılan dosyalar 77'de açılmıştır. 82'ye kadar tahsisten hak sahibi olanlar o tarihe kadar ancak hak sahibi olabilirlerdi, hak sahiplerine norm ölçüsünde hakları verilmiştir.

Çok az, sayılamayacak kadar, ifade edilemeyecek kadar az miktardaki kişi belki norum ölçüsünde birşey almamıştır. Ama hemen hemen tümü almıştır diyebiliriz. Bizim yaptığımız hesaplama göre 77-78 ta 82'ye kadar olan süre içerisinde bir puanın değeri nedir diye Yasaya baktık 5 Amerikan Sentini idi. Bu 6 yılın ortalamasını bulduğumuzda 4.57TL çıktı. Bunu biz 5 TL'ye tamamladık. Böylece yasalarının öngördüğü şekilde iki milyon puana kadar hak sahibi olan, tahsisten hak sahibine elindeki kaynağının şerksiz koçanının verebilmemiz için 5TL ile o puan değeri çarpılmak sureti ile bir bedel ödenmesi, geri kalanının da devlet tarafından karşılanması. Bir cümle daha söyleyip tamamlayacağım bunu. Burda bir iddia var, deniyor ki Eşdeğerciye ne veriyor sunuz? Biraz evvel açıkladım. Eşdeğerci de eğer Güneyden gelen eşdeğerci 500 bin puanla gelmişse elinde norum ölçüsü içerisinde iki milyon puana kadar bir arazi tutuyorsa, bir kaynak tutuyorsa, 500 bin puanın üstünde olan ve iki milyonu aşmayan miktarını da 5TL'den çarpılmak sureti ile ödeyecek. Böylece eşdeğerciye de aynı hakkı vermiş oluyoruz. Aradaki farkı diyoruz ki devlet karşılar. Aradaki farkı devlet karşılar. Son söyleyeceğim şudur. Bir iddia var Anayasanın eşitlik ilkesine aykırı olmaz mı, herkese bu hak verilir mi, verilmez mi? Benim burda bir yaklaşımım var. Diyorum ki çiftçimize düşük kredi veriyoruz, düşük faizli kredi veriyoruz. Aradaki farkı devlet karşılıyor. Turizimimize düşük faizli kredi veriyoruz, aradaki farkı devlet karşılıyor. İTEM Yasasına baktığımızda adı üstünde İskan, Topraklandırma Eşdeğer Mal Yasası diyoruz. Yani topraklandırma da var. Sosyal devlet içeriğinde, niteliğinde vatandaşları topraklandırma da var. Bu Hükümetin hakkıdır, bunu yaparken belirli bir oran belirler o oranda parasını alır. Ama geri kalan kısım da aynen diğer kesimlerde uygulanan teşvikler gibi bir nevi teşvik yapmış olur devlet. Bugüne kadarki uygulamada Anayasaya aykırılık olmadığına göre, eşitliğe aykırılık olmadığına göre bunda da olmaz diyorum. Bu kısa bilgiyi verdikten sonra sözlerimi bağlayarak sizlere saygılar sunuyorum. Teşekkür ederim.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sayın Başkan iki dakika söz istiyorum.

BAŞKAN - Beş dakika hakkınız var, buyurun.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Sayın Bakandan önce ben konuyu takdim ettiğim için, Sayın Bakan benden sonra konuştuğu için, biz yeni çalışmalarına karşı bir fikir üretmedik burda. Ve Sayın Bakanın açıkladığı Yasa hakkındaki görüşlerimizi Yasa genel kurulun ve komitenin gündemine geldiğinde TKP olarak görüşlerimizi ortaya koyacağız. Ben yine şehit çocuklarının sorununa geleceğim. Sayın Bakanın konuşmasından şunu anladım ki o şehit çocuklarının öncelikle aldıkları arsaların üzerine başkaları kondurulmuştur ve onların yanına kalmıştır. Yani şehit çocukları artık arsalarını unutsunlar, gelsinler, Lefkoşa'da yapmaktayız, görsünler isterlerse kendilerine oralardan verelim, ben bu anlamı çıkardım.

GENÇLİK, SPOR VE ÇEVRE BAKANI SERDAR DENKTAŞ (Yerinden)
- Ne yapalım, yıkalım sosyal konutları?

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Bu şunu getiriyor. Diğer yörelerdeki şehit çocukları artık bir güvensizlik içerisine gireceklerdir ta ki koçanlarını ellerine alabilsinler. Bu nedenle bu konuda şehit çocuklarına koçan işlemlerini süratlendirilmesi gerekir. Bana gelen birkaç aile aynı yöreden, bizim de vardı, bizimkilerini de acaba alırlar mı diye, kuşku- larını dile getirdiler. Ve ben yine buradan öneririm ki bu mağdur edilmiş, göz göre göre haklarına saldırılmış kişilerin sorununa çözüm bulurken, mutlaka istedikleri yöreden, Girne'de oturuyorlarsa Girne'den. Bunların kesinlikle kabul edebilecekleri yerlerden arsalar verilmesi gerekir. Aksi halde bu insanların haklarını çatır çatır yemiş sayılırsınız ki bu haklar yenmiştir bu nedenle konu hassastır. Sayın Bakanı ve hükümeti uyarmak benim görevimdir. Saygılar sunarım.

İÇİŞLERİ BAKANI TANER ETKİN (Yerinden) - Sayın Başkan, birşey ilave etmek istiyorum.

BAŞKAN - Peki efendim, buyurun. Çok kısa olsun lütfen.

TANER ETKİN (Yerinden)(Devamla) - Çok kısa. Zaten unuttuğum bir konu daha vardı, onu da getirmiş olayım.

BAŞKAN - Buyurun.

İÇİŞLERİ BAKANI TANER ETKİN - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; zannediyorsam benim verdiğim cevabın içeriğinde aynı yaklaşım vardı. Şehit çocuklarına hakları verilecektir. Bu hakkı kim almıştır? Bir defa bir daha vurgulamam gerekir. Demokrat Parti-Cumhuriyetçi Türk Partisi Koalisyon Hükümeti almamıştır bu hakkı. Ama bizim görevimizdir bu haklarını ilave etmek, bu Hükümetin görevidir. Biz de bunu yapacağız ve bir tercih hakkı tanıma, hakkı vermeme anlamına alınmamalıdır Sayın Angolemliler. Eğer benim hak sahibim, ben tercihim kullanıyorum, Lefkoşa'da alacağım derse, elimde de o olanak varsa, niye olmasın? Zannediyorsam bir-ikisi kabul edilmiştir.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Tamamdır.

TANER ETKİN (Devamla) - Ona kimsenin diyecek birşeyi olamaz ki. Kendi tercihidir. Ama ağırlıklı biçimde bizim de çözmeye çalıştığımız sorun, bu sorun. Önümüzde bulduğumuz, bu benim çok taaccübüme gitti bir defa karşıma gelince bu. Ben anlayamadım. Yani böyle idare olmazdı. Tabiidir ben ona katılıyorum. Böyle muamele olmazdı. Eğer ayırmışsanız, vermişseniz belgesini şehit çocuğuna, şehit çocuğundur orası. Oraya bir sosyal konut, devlet işlevidir yapılan, icraatıdır yapılan orada. Şimdi Serdar Beyin size söylediği gibi yıkıp atacak mıyız ilerleyen inşaatı? Eylül'de başlamıştır. Biz geldik ve bu benim konuma bu bilgi ben size söyleyeyim benim bilgime bu konu, Nisan'a yakın geldi.

Bir-iki ay sonra geldi, biz şeyden geldikten sonra. O kadar dağınık ve o kadar geniş bir çalışma şekli vardı bu iskanın. Son geldi ve geldiği andan itibaren bir hafta içerisinde ilgilileri çağırdık Bakanlığa ve bazılarına biz söyledik, biz bilgili kıldık, sizin arsalarınız gitti diye ve o demin söylediğim öneriyi yaptık. Tabiidir ki öncelikle Girne bölgesinden alacaktır, vardır imkanımız. Eğer o Çatalköy bölgesindeki arazinin niteliğini bir kez daha inceliyor şehircilik ve ilgili birimler. Büyük oranda halledebilirsek ve inşaat yapılabilecek bir durumda olan kısmı belirlersek, az bir kısım kalır. Onu da halledecek başka kaynaklarımız da var. Böylece Girne bölgesini de halletmiş olacağız. Ama tercih Lefkoşa ise, gelsin Lefkoşa'da yapsın.

Sayın başkan, affınıza sığınarak bir hususa daha açıklık getirmek istiyorum. Biraz önce söylemeyi unuttum cevap verirken. Bir defa Hüseyin Angolemlı Bey dedi ki, Kuzeydeki malların değerleri artırılmaktadır, Güneydekilere hiç dokunulmamakta, bırakılmaktadır.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Yerinden)(Devamla) - Doğrudur, bunu bilmeyen yoktur Sayın Bakan.

TANER ETKİN (Devamla) - Bizim Demokrat Parti-Cumhuriyetçi Türk Partisi Koalisyon Hükümetinde benim bakanlığımda, benim icraatımda; eğer bakanlık olarak alırsam benim diyorum, ve Hükümet olarak da böyle bir icraatımız olmamıştır ve olmayacaktır. Geçmişte yapılmıştır. Bu kürsüden yine konuştum. Bu kürsüden ben size söyledim. Bu sorun yalnız Hükümetin sorunu değil, bütün halkın sorunudur, hepimizin sorunudur. Varsa öneriniz getirin. Artırdılar Kuzeydeki malların değerini, kırmızı bölge çizmek suretiyle, sarı bölge çizmek suretiyle, doğrudur. İnkâr etmedik. Ama yasal

çerçevesini de yaparak yapıldı bu. Çizildi ve bir haksızlık var, ben düzeltmeye çalıştım. Bakanlığım düzeltmeye çalıştı. Bütün teknik elemanlarım eğildi bu işin üzerine. Hükümetimin de yaklaşımı bu idi. Ben size itiraf edeyim ki şu anda çözüm yolunu bulamadık. Niye? Alan kişiler...

MUSTAFA AKINCI (Lefkoşa)(Yerinden) - Mal kalmadı.

TANER ETKİN (Devamla) - Mal kalmadığının ötesinde Sayın Akıncı, alan kişiler el değiştirmiştir bu mallar. Değiştirmiştir, el değiştirmiştir. Sahip değiştirmiştir. Bir-iki değil, hatta 3'üncü Devlet uyruklusuna satılan mallar da vardır. neyi, nasıl düzeltereğiz. Varsa formülünüz, önerin.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Yerinden)(Devamla) - Vardır.

TANER ETKİN (Devamla) - Yasal tabii bizim kendi değişikliğimiz de üzerinde çalışacağız.

GENÇLİK, SPOR VE ÇEVRE BAKANI SERDAR DENKTAŞ (Yerinden)- Bizim araştırmalarımız da devam ediyor.

TANER ETKİN (Devamla) - Bizim araştırmalarımız devam ediyor zaten. Esas büyük yasa gelecek değişiklik bu konu ile ilgili. Şimdi önden getirdiğimiz sadece 45(a) maddesidir. Ama bu belki daha komisyon aşamasında iken öteki yasa gelecektir. Ona bir çözüm yolu bulunabilir tahmin ediyoruz ve getirilebilir.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Çok lehte uygulamalarda yapıldı bu konuda geçmişte. Lehte...

TANER ETKİN (Devamla) - Muhakkak.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Yani bu kapsamında değil. Öncelikler tüzüğü açısından, çok lehte ve çıkmazlığın sebebinden bir tanesi de odur. Öncelikler tüzüğüne baktığınızda...

TANER ETKİN (Devamla) - Şimdi doğrudur Sayın...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Kendi içinde anomaliler var.

TANER ETKİN(Devamla)-Kendi içinde anomaliler vardır. Ama dediğiniz doğru. Lehte yapılmıştır. Şikayetler dikkate alınmış, o doğrular yapılmadı, hiç bir şey demiyorum, o anlamda söylemiyorum. Ama görünürde sanki bir haksızlık var. Sanki bir adaletsizlik var gibi oluyor. Yalnız şikâyet hakları var. O şikâyeti yaptıklarında Güneydeki mal puan değeri de istedikleri oranda tabii, talep ettikleri oranda artırılmıyor. Zaman zaman da Kuzeydeki belirli bir limit var, Yasanın öngördüğü, o limit içerisinde Saptama, Değerlendirme Komisyonları yeni bir değerlendirme yapar bu müracaat ettiklerinde ve bu şikâyetler geldiğinde iki komisyon birlikte oturur genellikle ve bu şikâyetleri inceler. Yapılabilecek lehteki düzenlemeleri de, geçmişte de yapıldı diyorsunuz. Şimdi de yapılıyor. Yani bunun şeyi yok. Ama şöyle bir durum var. Tekrar edeyim, bizim onu da söylemeyi unutmuştum. Bakanlık olarak bir çalışmamız daha var ve kapsamlı bir değişiklik öngörüyor bu Yasada, çabuklaştırma bakımından öngörüyor. Biraz da daha hakcasına bir uygulama yapılabilir mi? Onun çalışması hemen hemen bitmiş aşamdadır. Bu konuda da sizin de varsa öneriniz, siz de duyurun. Ama bizim de bir çalışmamız olduğunu söyleyeyim. Neticeyi nasıl alacağımızı hep birlikte göreceğiz. Teşekkür ederim.

- 666 -

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Bakan.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sayın Başkan, son hak benimdir.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Aman Allahım, sabaha kadar konuşacağız.

BAŞKAN - Son söz her zaman milletvekilinindir, yalnız iki dakikayı geçmesin efendim lütfen. Biraz içtüzüğü zorlamış oluyoruz bu şekilde.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Yalnız Sayın Başkan, iktidar grubu milletvekillerine de aynı toleransı göstermenizi istirham edeceğiz.

BAŞKAN - Tarafsızlığımı her zaman korudum efendim.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Angolemlî'nin söz hakkını da saygıyla karşılıyorum...

BAŞKAN - Geçen oturumda sizin hiç hakkınız olmadığı halde...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Terazileri de birlikte değerlendirelim.

BAŞKAN - Size hiç hakkınız olmadığı halde söz vermedim mi iki toplantı önce Sayın Adaoğlu?

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - O sekreteryanın...

BAŞKAN - Lütfen karşılıklı şeye girmeyelim efendim. İki dakika efendim lütfen. Bir açıklama hakkınızı son defa olarak söz veriyorum.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Sayın Angolemlî'yi zevkle dinlerim.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Gazi Mağusa) - Açıklama hakkımı ben, ikinci kez söz aldığımda, gündeme getirmek istediğim şeydi, orta yerde devlet tarafından görüntü odur, hakları yenmiş kişiler vardır. Verildi, ondan sonra başkalarına verildi. Yani o...

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Kim verdi? Onu da söyle Allah aşkına, hangi zamanda, onu da söyle, biz de bilelim...

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Biraz önce tabii...

İLKAY KÂMİL (Girne) (Yerinden) - İçerde otursan dinleyecen...

BAŞKAN - Lütfen.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Oturmadın içerde Sayın Akın. Biraz evvel Sayın Bakan uzun uzun anlattı, geçmiş iktidar dedi, UBP iktidarı dedi, nerdeydin sen?

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - Ne zaman başladı o haksızlık onu da söyle be Angolemlisi.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Ama vazgeçin, herkes her şeyi bilir. Hiç üzülmezin.

Şimdi benim gündeme getirdiğim şudur; bir ara bu memlekette insanların Kıbrıs Liralari gitti, güven sarsıldı. Şimdi yine devlet eliyle on üç değil, bir tek kişi olsa önemlidir. Bunlara çözüm ararken, gerçekten Sayın Bakan dedi ki Lefkoşa'dan isterse vermeyecek miyim? Vereceksin. Benim de gündeme getirdiğim odur. Bu insanların istedikleri yerden pahalıya mal olsa dahi devlete, yapmak boynumuzun borcudur. Çünkü orta yerde çok büyük bir hata vardır. Büyük bir yanlışlık var. Bunu düzeltmek durumundayız.

Diğer konuda, öneriniz var mı dediniz. Zamanında puanlar çıkarken arkası olanlar, gitti malları aldı. Ama bir kaç eşdeğer sahibi partizanca kıyımlara uğratılarak günümüze kadar daha bir şey alamayan bu insanların puanlarının değeri sıfırlandı artık. Çünkü bizim Kuzey tarafı dediğiniz gibi, kırmızı şerit, sarı şerit yükseldik sonra değerler, onların puanları yerinde saydı. Onun için dönüp bir Güneye bakınız ve bu Güneyde bırakılan malları tekrar değerlendiriniz ki bir denge bulunsun.

BAŞKAN - Süreniz dolmuştur efendim.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Devamla) - Bu da yapılabilecek en adaletli harekettir. Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim efendim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim efendim.,

İÇİŞLERİ BAKANİ TANER ETKİN (Yerinden) - Yaptığımız çalışma o yöndedir Sayın Angolemlî.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; oturuma kaldığımız yerden devam etmek üzere 14.30'a kadar ara veriyorum.

Kapanış Saati:13.00

- İKİNCİ OTURUM -

Açılış Saati: 15.35

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; ikinci oturumu açıyorum. Ad okunmak suretiyle yoklama yapılacaktır. Buyurun efendim.

(Ad okunarak yoklama yapıldı.)

KÂTİP - Toplantı yeter sayısı vardır Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; toplantı yeter sayısı mevcuttur. Toplantımıza kaldığımız yerden devam ediyoruz. İkinci gündem dışı konuşma istemi Sayın Mustafa Adaoğlu'nundur. Sayın Adaoğlu. Okur musunuz lütfen?

KÂTİP -

Cumhuriyet Meclis başkanlığı,
Lefkoşa.

Genel Kurulun, 18 Kasım 1994 tarihli dokuzuncu birleşiminde "Meclis Başkanlığı" konusunda gündem dışı konuşma yapmak istiyorum. Gereğini saygılarımla arz ederim.

Mustafa Adaoğlu
DP Gazi mağusa Milletvekili

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) - Saygıdeğer milletvekilleri; aslında demokrasi bir ülkede günlük hayatın bir parçası olmadığı sürece, yani ekmek kadar, su kadar, hava kadar, vatandaşın günlük yaşamının bir parçası olmadığı sürece, elbette ki vatandaşın günlük hayatını, yaşamını ilgilendiren, günlük problemlerini dile getiren yahut günlük problemlerle içiçe yaşadığı sorunlar yumağı onun için herşeyin üzerindedir. Bu nedenle "Başkanlık" konusundaki konuşmam genelde demokratik yaşamın bir parçasıdır, konu yalnız Meclisin daracık yapısında yahut belki Anayasal yahut içtüzüksel bakımdan 50 milletvekilinin siyasi iradesine bağımlı kalmasına karşın aslında geniş bir vizyon içerisinde konuya baktığımızda,

yani devletin oluşmasında yasama, yürütme ve diğer kuvvetler ayrımı yapısına baktığımızda ve demokratik teammüller bütünselliği ile birlikte sentez ettiğimizde, bütünleştirdiğimizde, konu çok yönlüdür, çok boyutludur. Geçtiğimiz haftalarda bu konuyla ilgili olarak, gerek Genel Başkanımız basın yoluyla, gerekse zaman zaman Meclisteki konuşmalar arasında, gerekse Cumhuriyetçi Türk Partisi Genel Başkanı ve ilgili partinin milletvekilleri, yine Ulusal Birlik Partisi ve de en son geçen hafta Toplumcu Kurtuluş Partisinin Sayın Başkanı, parti olarak bu konudaki görüşlerini ana hatlarıyla vurgulamışlardı. Zaten bugünkü konuşmaya çıkışımda, bu kürsüde bulunuşumda, sizlerin zamanlarını alışımında daha çok yanıt açısından değil, aydınlatma açısından, geçen haftaki Sayın Başkan Akıncı'nın Meclis Başkanlığı konusundaki iki iktidar ortağının seçimlere giderken, Meclis Başkanlığı seçimlerine giderken Genel Kurulun, yorumlayarak söylüyorum, söz dizisinde birtakım cümle aktarımında üslup nüansında, derecesinde farklılıklar olabilir, ama öz itibarıyla Genel Kurulun bu konudaki rotasyon usulüne bağlı ve bağımlı bir Meclis Başkanlığı ve ona bağlı olarak, onun ayrılmaz bir parçası olarak, Başkanlık Divanının, diğer üyelerinin seçiminden bilgisiz kılındığı şeklindeki bir değerlendirmesi olmuştur ve ben de oturduğum yerden bu konuda gerekli açıklamaların yapıldığını, fakat haklı olarak o günkü oturumu, birleşimi yöneten Sayın Meclis Başkan Yardımcısı, konuşma hakkımın olmadığı şeklindeki uyarısı üzerine, bu konudaki aydınlatıcı fikirleri bu haftaki gündem konuşmasında değerlendireceğimi vurgulamıştım. Yani konuşma esasını teşkil eden, yahut da bu kürsüye çıkışıma gerekli kılan öge, itici güç böyle bir değerlendirmede gerek kamuoyunu, gerekse Meclis Genel Kurulunun tutanaklarını değerlendirerek aydınlatmaktır.

Sayın arkadaşlar; Meclis Başkanlığı konusunda yürütmede olduğunca, yasama yapılaşmasında da Cumhuriyetçi Türk Partisi ile Demokrat Parti, yani liberal bir Demokrat Parti ile sol bir parti koalisyon yaparken, bir uzlaşma yaparken ve bu protokola koşut olarak, paralel olarak parti programlarını hazırlarlarken, Meclis Başkanlığı ve Başkanlığının diğer üyeleri, yani idare Amirlikleri ve Kâtipler konusunda da ilgili görevli arkadaşlarımız görüşmeler yapmışlar, bunları gerek yazılı, gerekse bugün gazetelerdeki ifadesiyle yahut bir arkadaşımızın ifadesinin de yansıdığı şekilde, efendilik anlaşması yahut "Gentilmen's Agreement" şeklinde de bunu belirlemişlerdir ve bu konu kapalı kapılar arkasında kalmamıştır. Bu konu kamuoyundan gizlenmemiştir. Bu konu Meclis Genel Kurulunun çok saygıdeğer üyelerinin bilgisi dışında tutulmamıştır. Bunun somut kanıtı, 3 Ocak 1994 tarihinde Meclisimizin erken genel seçimlerinden sonra yapılan 2'nci birleşiminde Anayasanın öngördüğü şekilde Meclis Başkan Yardımcılığı ve

Başkanlık Divanının üyelerinin seçimine geçmeden önce Cumhuriyetçi Türk Partisinin Sayın Başkan Vekili söz alarak aynen tutanaklardan okuyorum bir kez daha. Feridun Önsav şöyle diyordu. "Sayın Başkan, değerli üyeler; Demokrat Parti, Cumhuriyetçi Türk Partisi Koalisyon çalışmaları süreci içerisinde gerek Meclis içinde, gerekse Meclis dışında demokrasiyi uygulamak, demokrasiye işlerlik kazandırmak ve demokrasiyi geliştirmek için programımız ve protokolumuzu hazırlarken Meclis'te de Başkanlık Divanının oluşması için yaptığımız görüşmelerde bunun tüm partiler nezdinde, tam bir temsiliyet nezdinde dağılımı sağlamak için ilk yıl Demokrat Partiden başkanın Meclis Başkanının olması, daha sonraki yıllarda da Cumhuriyetçi Türk Partisinden Meclis Başkanının olması yönünde mutabakata vardık." Bu genel kurula yapılan bir hitaptır. Arkasından ben, oturduğum yerden "Dönüşümlü yıl da" diye vurgulamıştım. Bilahare yine Feridun Önsav, "Bir yıl Demokrat Parti, bir yıl Cumhuriyetçi Türk Partisi ve Başkan Yardımcısının da..." "MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Bir Yasama Yılı." Kısaca bu konuyu aydınlatma bakımından söylüyorum, bilgi tazelemek bakımından söylüyorum. Sayın Akıncı'ya cevap vermek açısından değil, aydınlatma bakımından söylüyorum. Durum buydu ve arkasından da Sayın Ulusal Birlik Partisi Genel Başkanı Sayın Derviş Eroğlu'nun bu günkü sıkıntıların dünden yaşandığı, bazı gerçeklikler ışığında bu günkü doğabilecek sıkıntıları vurgulayan, sorgulayan bir konuşma demeti de bu tutanaklarda vardır. Onun da hakkını vermek lâzım bir bütünsellik içerisinde. Ama şimdi esas ol olduğu için o ayrıntılara girmek istemiyorum. Arzu eden arkadaşlar geçmişin bu yönünü de, iredelenebilirler, analiz edebilirler. Şimdi arkadaşlar, demokrasi bir hukuk rejimi olduğu kadar, bir yaşam biçimidir dedik ve demokraside elbette hukuk devleti çok ön plandadır. Yani idarenin tüm eylem ve işlemlerinin objektif hukuk kurallarına göre ve yargı denetimi altında olması gereği elbette demokratik hukuk devletinin özünü teşkil eder. Ama bir ülkede demokrasinin gerçek anlamda kökleşebilmesi için yazılı kurallar yanında, esas olan bence bunun kadar önemli yazısız kuralların rolü vardır. Zaten toplumdaki insan-insan ilişkileri de, insan

grup ilişkileri de, insan devlet ilişkileri de yeni günlük yaşamımızın her çerçevesindeki ilişkiler yumağında, her çareyi hukuk kuralları çerçevesinde bağımlı kılmak, bu bahsettiğim değerler olmadıkça fazla bir anlam da ifade etmez. Onun için toplumun yapısını, düzenini sağlayan değerlerin, bir hukuk kuralı, iki örf adetler, üç ahlak kuralları, yani yazısız kurallar olmak üzere, moral değerler olmak üzere, üçlü bir yapılaşma içerisinde değerlendirmeyi ve özellikle ahlak kurallarının o moral kuralların ve değerlerin bir toplumda yozlaşması halinde onun yaratacağı boşluk, hukuk kuralları ile de doldurmak kolay değildir. Ne denli o yaptırımları uygulayacak, iç düzenlemeyi sağlayacak polis teşkilatımız, yahut yargı gücümüz olsa dahi. Onun için bu çok önemlidir. Yani örneğin ve bu ahlak kuralları toplumdan topluma değişiklik özellikleri göstermekle beraber, bunların bütün toplumlar için geçebilecek bireyler için karşılanabilecek evrensel boyutları da vardır.

Yani sözünde durmak örneğın. Sözünde durmak. Özellikle Türk Toplumunda, bırakınız politikacıları, sözünde durup durmamak, bir kişinin kimliği ve kişiliğı konusunda önemli bir ölçüttür. Bir kriterdir, adam olup olmaması şeklinde bir değerlendirilmesinde. Çok önemli bir ölçüttür. İş politik kadrolara geldiğın, politikada ise, söz ve eylem bütünselliğı bu bapta çok önemlidir. Söz ve eylem bütünselliğı. Bugün az gelişmiş ülkelerde, genellikle söz ve eylem bütünlüğü arasında gerekli uygulamaya gidilmediğı sürece, bundan en büyük zarar gören, parlamentodur, siyasetçilerdir, politikacılarıdır ve dolayısıyla demokratik yaşamdır, demokratik ilkelerdir. Özellikle politikacıları olarak bu konu bizim için çok önemlidir. Çünkü politikacının toplumumuzdaki genel görünümü, maalesef çok soylu, çok erdemli bir meslek grubu olmasına karşın, çünkü siyasetçi kimdir, siyaset grupları kimdir? Bir ülkeyi yönetme iddiasında bulunan bir gruptur. Bir süreçtir, bir olgudur. Yani bir doktor hata yapabilir. Belki bir hastasının iyileşmesini geciktirebilir. Bir veteriner hata yapabilir, belki bir hayvanın ölümüne sebep olabilir. Ama politik kadroların yapacağı hatalar yahut verdiği sözleri yerine getirme konusundaki durumu, hem bugünü, hem yarını, hem politikacının toplum içerisindeki saygınlığını çok yakından ilgilendiren bir husustur.

TANSEL DORATLI (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Tabii yahu, bir araştırma yapsan...

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Ve bir araştırma yapacak olursak, Sayın Doktorun deyişinden istifade ederek, maalesef politik kadrolar olarak demokrasinin yeni gelişmekte olan ülkelerde toplumun politikacıya karşı olan yaklaşımı, hatta biz dahi zaman zaman, ben her vakit müdahale ediyorum da, politika yapmıyorum ha, siyaset yapmıyorum, böyle konuşuyorum. Yani sanki siyaset yapmak, politika yapmak, bir aşağılık bir meslekmiş, yahut politikacının söylediğı söze güvenilmez, politikacının ortaya koymuş olduğı savlar ikiyüzlülüktür, çok yönlülüktür, şeklindeki birçok değerlendirmelere de tanık olmaktadır. O halde bu ülkede demokratik teamülleri, Anayasa ne yazarsa yazsın, hukuk ne yazarsa yazsın, saygılıyız muhakkak surette hukuk devletinde. Ama gerçek

anlamda demokratik ilkeleri bu ülkede yerleştirecek olursak, önce demokratik teamülleri ve değerleri içimize sindirmemiz gereği konusunda, her birimize büyük ödevler düşmektedir. Bu konuda yine bir arkadaşımın geçmişte söylediği gibi, bu parlamentonun çok olumlu yönleri olduğu gibi, çok olumsuz yönleri de vardır. Onları da tekrar satır başları ile tartışmaya açmadan geçeceğim. Çok güzel, erdemli noktaları da vardır. Yani örneğin bir TKP-UBP Koalisyonunda bir arkadaşımız, şu veya bu gerekçe ile, en azından görünüm bakımından, partisinden ayrılmış, ama Bakanlıktan ayrılmamış ve diğer partiye iltihak etmiş. Bunun görünümü, iddiası ne olursa olsun, budur. Geçmişte bizim hareketimiz bir misyon hareketi olmakla beraber, bu konuda Grup Başkan Vekili olarak hukuka belirli ölçüde sığınmakla beraber, ama UBP Sayın Genel Başkanının teslim ettiği gibi, ne de kişisel bazda, o yöndeki çizgide sıkıntılıydık. Bunu da açık yüreklilikle vurgulamakta yarar görürüz. Gerekçeleri farklı olmasına karşın, nedenleri farklı olmasına karşın.

Ama, bunun yanında, yine bir Sayın Aytaç Beşeşler müsaade etsinler, bir Aytaç Beşeşler kendi hükümeti içerisinde, o vakitki Cumhuriyetçi Türk Partisinin şimdiki Sağlık Bakanı yanılmıyorsam...

MEHMET CİVA (Lefkoşa) (Yerinden) - Ergin İlktaç.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Evet.

SAĞLIK BAKANI ERGİN İLKTAÇ (Yerinden) - Hayırdır Adaoğlu.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Zirai ilâçların yarattığı kirlenme, efendim hayvancılık konusundaki birtakım sıkıntılar dolayısıyla haklı olarak kendi açısından süt konusunun o dönemdeki..

ERGİN İLKTAÇ (Yerinden) (Devamla) - Soylu bir tavır.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Biz kınamıyoruz, biz düz fotoğraf çiziyoruz burada. Herhangi bir değerlendirme yapmıyoruz. Ben olguları bütün alıyorum. O dönemde bir ana muhalefet partisi olarak ve ilgili partinin de sağlık işlerinden sorumlu bir milletvekili olarak bu konuyu irdelerken, Ulusal Birlik Partisinin o döneminin Sayın Tarım Bakanı Aytaç Beşeşler'le Sayın Sağlık Bakanı kulakları çınlasın. Sayın Dr. Mustafa Erbilen bu Meclis genel kurulunda hükümetin birlikteliği...

GÜNAY CAYMAZ (Lefkoşa) (Yerinden) - Allah rahmet eylesin.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Hükümetin birlikteliği, hükümetteki ana politikaların uygulamalardaki tutumu konusundaki siyasi ahlak gereği Sayın Aytaç Beşeşler, Erbilen'in tutumu karşısında, davranışı karşısında şimdi içeriklerine girmiyorum, arzu edenler tartışabilirler. Bir fazilet örneği vermiştir. Demmiştir ki "ben Sayın Eroğlu Hükümetinin Başkanlığındaki bir hükümetin bakanı olacağım, burada sağlık konusunda bir muhalefetin eleştirisi karşısında hükümetin iki bakanı bir birine ters düşecek, böyle bir görünüm hükümetin birlikteliği, bütünselliği, ciddiyeti, güvenilirliği bakımından haklı dahi olsa yargılamıyorum, prensip itibarı ile istifa ediyorum" dedi seçime beş kala. Çünkü biliyorsunuz bakan olarak seçimlere girmek her vakit iktidar partilerinde büyük ölçüde avantaj sayılır. En azından milletvekilleri tarafından.

BAŞKAN - Sayın Adaoğlu 15 dakikanız dolmuştur efendim.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - E, sabahleyin söyledik Sayın Başkan. Ne dedik? Muhalefete gösterdiğiniz söz hakkı özgürlüğüne saygımız sonsuzdur, toleransınıza saygımız sonsuzdur. En azından bize de bu konuda biraz tolerans göstermenizi istemiştik ve bu konuda...

BAŞKAN - 3 dakika size müsemaha ettim efendim. 18 dakika oldu çünkü. Ama konuşmaya devam ederseniz genel kurulun onayına sunacağım efendim.

FERİDUN ÖNSAV (Lefkoşa) (Yerinden) - Onayına sunun efendim.

MEHMET CİVA (Lefkoşa) (Yerinden) - Sayın Adaoğlu'nun bu adabı muaşeret konusundaki dersini dinleme arzusundayız.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Ama güzel ders verecek olan...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI ÖZKAN MURAT (Yerinden)- Oylamaya sunacak efendim.

BAŞKAN - Sayın Adaoğlu kaç dakika daha konuşmak istiyorsunuz efendim?

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - 10 dakika daha.

BAŞKAN - 10 dakika daha. Sayın milletvekilleri; sayın konuşmacı 10 dakika daha süre ister efendim. Onayınıza sunuyorum. Kabul edenler? ..Kabul etmeyenler?..Çekimser?..Kabul edilmiştir devam edin.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Çok teşekkür ederim arkadaşlar. Bunların batı ülkelerini de çok görüyoruz bunların. Bir siyasetçi için bir iddia olur, gerçektir, veyahut değildir. Derhal istifa mekânizması uygulanır. İstifa mekanizması girecek devreye.

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa) (Yerinden) - İşte bu sisin için geçerli değildir Sayın Adaoğlu.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Şimdi örnekleri verdik, geçerli olan noktaları da verdik, geçersiz olan noktaları da verdik. Kişileri yargılamıyoruz burada. Ben objektif, tarafsız...

SALİH MİROĞLU (Girne) (Yerinden) - Nerde gezer Hoca?

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Bir resim çizmeye çalışıyorum. Ne bu konuda kendim bu konunun dört dörtlük mümessiliyim, böyle bir kişisel iddiam da yoktur. Kendi bildiklerimi aktarmak, bu konu ile ilgili olduğu için.

Şimdi, konu işte bu noktaya geldiğinde, yani moral değerler, politikaya ve politikacıya güven, saygınlık, onu oluşturduk, parlamentonun aynı şekilde itibarının yücelmesi konusunda bizim pozisyonumuz...

MEHMET CİVA (Lefkoşa) (Yerinden) - Sayın Adaoğlu; CTP-TKP'nin 1990'da Meclisi boykotunu da unutmayalım. O da bir ahlâk ve fazilet...

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Evet. E, onları da konuşabiliriz, tartışabiliriz. Şimdi vaktimizi harcamak istemiyoruz o konuda.

SALİH MİROĞLU (Yerinden) (Devamla) - Memleket kapkaranlık, Hükümet hâlâ oturuyor burada. Bu, fazilet istemez?

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Sevgili arkadaşlar; bırakınız bu konuyu bağlayalım. Bu konuyu bağlayalım müsaade ediniz.

BAŞKAN - Devam edin efendim.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI ÖZKAN MURAT
(Yerinden) - Her yer karanlık şarkısını söyle.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Şimdi bu konu üzerinde durduğumuz husus şudur arkadaşlar. Hiç kimsenin de kişiselliğine ve kişiliğine herhangi bir tarizimiz de yoktur.

Şimdi, burada üzerinde durduğumuz husus şudur: Burada bu Koalisyon Hükümeti kurulurken, evet, Anayasa üç artı iki şeklinde Başkanlığın oluşumu konusunda açık bir hükmü vardır.

Doğrudur, onları irdeleyecek değilim. Onun sırası da gelecek. Artı, İçtüzükte bununla ilgili daha aydınlatıcı bilgiler vardır. Onları da deşmiyorum. Yalnız burada nedir konu? Burada bu oluşumda doğruları ile, yanlışları ile bu makam ortaya konulurken, bu makam değerlendirilirken, mutlak surette Meclis Başkanı da bu olayın bir yıl için süreli olduğunu biliyordu. Genel Kurulun da bilgisine sunulmuştu. Bunun dışındaki, bu makamda oturmak için ortaya sunulan gerekçeler de benim okuduğum kadarı ile basında, hukuki de değildir. Okuduğum kadarı ile, Sayın Meclis Başkanımızın istifası ile ilgili, Kıbrıs Gazetesinden okuduğum beyanatındaki hususu. Yani bu hukuki tasarrufa da yönelik değildir okuduğum kadarı ile. Daha da fazla olabilir. O yönden ihtiyatlı konuşuyorum. Belki daha ayrıntılı, basın herşeyi olduğu gibi yansıtmayabilir. Ama istifa etmeyişinin gerekçesini de siyasi bir nedene bağlı tutması, bence tamamı ile boşlukta olan bir husustur. Yani Cumhuriyetçi Türk Partisi ile Demokrat Parti bugün...

SALİH USAR (Girne) (Yerinden) - Orada büyük lokma yedi.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Bugün Hükümetin yarı yarisını paylaşacağız şu anda...

SALİH. USAR (Yerinden) (Devamla) - Orada büyük lokma yedi.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Yarı yarıyı paylaşacağız.

SONAY ADEM (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Leymosun'lulara sor. Leymosun'lular bilir 1974'te kendini.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Dışişleri Bakanlığı görüşmesinde Sayın Cumhuriyetçi Türk Partisi Genel Başkanı ve Başbakan Yardımcısı bulunacak. Ama iş başka bir yöne geldiğinde, bu konuda bireyler olarak bizler, bunun şampiyonluğunu yapacağız. Kişi bakımından yapılabilir, ama bunu gerekçe göstermek, bence çok

geçerli bir argüman değildir. İşin hukuki boyutlarını tartışacağız. Bence, işin hukuki noktasına geldiğimizde belirli ölçülerde, yine Ulusal Birlik Partisinin Hanımefendi Milletvekili Sayın Dr. Ruhsan Tuğyan Hanım, bizi bir düşünmeye çağırmıştı. Neydi? Türkiye'deki Anayasa ile Meclis Başkanlığı konusunda, divan konusu ile KKTC Meclisinin bu konu ile ilgili değerlendirmesi. Şimdi, ikisi arasında arkadaşlar büyük ölçüde mahiyet farkı vardır. Ben, onu da vurgulayayım. Belki de sıkıntılarını bir noktada bundan kaynaklanmaktadır. Çünkü maalesef, anayasalar ve anayasa koyucuları, genellikle belirli modelleri alırlar, o modellere göre bir değerlendirme yaparlar. Ama bir boşluk olmuştur. Çünkü Anavatanda, Türkiye'de başkanlık konusundaki durum şudur. 94'üncü maddesi Anayasanın. Onu okuyorum:

"Başkanlık Divanı, Meclisteki siyasi parti gruplarının üye sayısı oranında divana katılmalarını sağlayacak şekilde kurulur. Siyasi parti grupları, başkanlık için aday gösteremezler."

Yani bizim Anayasamızda, siyasi parti gruplarının başkanlık için aday göstermelerini engelleyen bir tutum yoktur. Tam tersine, bu konuda yönlendiren, içtüzükte yönlendiren bir husus vardır. Artı, Türkiyemiz'de başkan seçildikten sonra, başkan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı, Başkan Vekilleri, üyesi buldukları siyasi partinin veya parti grubunun Meclis içinde veya

dışındaki faaliyetlerine, görevlerinin gereği olan haller dışında, Meclis tartışmalarına katılamazlar. Başkan ve oturumu yöneten Başkan Vekili oy kullanamazlar. Bu konuda da bizim, gerek içtüzüğümüz, gerekse Anayasada bu konuda kesin hüküm olmadığı için, Meclis Başkanı ve Meclis Başkan Yardımcıları, kendi partilerinin gerek organlarında, gerekse gruplarında yer alırlar, tutum belirlerler ve oy doğrultularını da Meclis Genel Kurulunda belirleme hakkına sahiptirler.

Bu nedenle, üç yıl, yani üç yıl süreli seçim konusundaki Türkiye'deki, ki orada iki artı üçtür. İlk dönem iki yıldır Türkiye'de, ikinci devre üç yıldır. Bu durumda, Türkiye'deki Meclis Başkanı, herhangi bir siyasi grubun adayı olarak takdim edilmiyor.

Anlatabildim mi? Doğrudan doğruya siyasi parti grubundan büyük ölçüde soyutlanarak, adeta büyük ölçüde tam bağımsız olmamakla beraber, bağımsız bir aday şeklinde olur. Seçildikten sonra, bizim içtüzüğün bahsettiğimiz hükümleri ile ilgili siyasi partilerinden, istifa etti veya etmedi konuları ile ilgili argumanlar geçerli değildir. Bana öyle geliyor ki zamanında Anayasa koyucu, ki bu Anayasanın ilgili konuları, 1985 Anayasası tartışılırken, bu konuları tutanaktan da ben okudum Komite aşamasında, bu konuda da o dönemde bizde üç görüş vardı.

1. Tam bağımsız.
2. Şimdiki uyguladığımız gibi gruplardan bağımsız olmasın, gruplarla ilişkili olsun.
3. Yarı bağımsız şeklinde.

Ve üçüncü şekil geçerli olmuştu. Yani gruplarla bağıni koparmadan bir siyasi parti grubu da bu konuda değerlendirmeye katılabilir. Sayın Kenan Atakol da, o zamanın anımsadığım kadarı ile, Sayın Hüseyin Celâl kardeşim de, o dönemin Meclisi ve o dönemin Anayasasını hazırlayan komitedeki arkadaşlar olarak bunu teyit edecekler tahmin ediyorum. Şimdi ayrıntılara girmek istemiyorum. Yani orada önemli bir husus vardır. Onu vurgulamak istiyoruz. Açıktır, seçiktir. Ama yine tekrar açıklığa kavuşturabiliriz. Başkanlık Divanı; eşittir Meclis Başkanı, artı Meclis Başkan Yardımcısı, artı yeteri kadar kâtip ve idare amiri... Yani aç parantez budur. Başkanlık Divanı dediğinde, bu makamları demeyeceğim, bu görevleri ifa eden arkadaşlarımızı içermektedir ve

güçleri oranında temsiliyetleri de yine Anayasada ve içtüzükte açık bir hükümdür. Sırası geldiğinde, tahmin ederim ki az sonraki tartışmalarda bunları yeni baştan değerlendireceğiz. Peki, Demokrat Parti bu konuda kendi sözü ile eylemini inkâr mı etti? Hayır arkadaşlar Demokrat Parti, konu öngörülen zaman dilimi içerisindeki rotasyona, yani Meclis Başkanlığının değişimi konusuna geldiği zaman, Sayın Meclis Başkanı istifasını sunmadan evvel, onun da katıldığı grup toplantısında gelen arkadaşların içerisinde iki kâtibini, bir idare amirini, o gündeki isimleri ile seçmiş ve bunun en somut göstergesi olarak Meclis sekreteryasına sunmuştu. Yani Demokrat Partinin bu konudaki tutum ve davranışı, tamamı ile protokolün öngördüğü siyasi çizgiye uygun bir davranış ve pozisyon içerisinde olmuştur. Ama Sayın Başkanımız, kendi argümanları içerisinde partiden istifa etmek suretiyle hem parti grubumuzun bu konudaki genel temayülüne, hem daha önce bilinen bir gerçekliğe kendi bireysel iradesini ön plâna çıkararak istifa etmek suretiyle, bugün çok daha değişik konuların tartışılması gereken bir zaman kesitinde, bu sorunların, bir ay, bir buçuk ayı aşkın bir zamandan beri, gerek toplumun belirli katmanlarını, gerekse Meclis çalışmalarını, zaman yönünden almıştır, düşündürmüştür ve bir boşluk konusu ortaya çıkmıştır.

Bu konudaki çözüm ne olacaktır? Bu yönü ile, biz diyoruz ki, madem ki hukuk devleti bütün davranışlarda hukuk ve Anayasaya uyan bütün işlem ve eylemleri Yargı denetimine bağlı bulunan bir devlet demektir, yahut kısaca devlet organlarının çalışmalarında hukuka ve Anayasaya uymaları, bu organların bütün işlemlerinin Yargı denetimine bağlı tutulmasıdır. Bu durumda bir ikileme karşı karşıyayız.

Bir; Anayasanın üç yıllık süresine, bu hukuk ilkesine yönelik bir iddia, bir söylem var, bir yazılı durum var. Bu konuda devletin Savcısının, ki Yargı oranının yerine kimse geçemez, bir görüş, yani istişari bakımından bir görüş ve bunu destekleyen bir tutumu var. Geçmişte de aynı görüşleri ortaya koymuştu. Yani geçmiş Meclis Başkanlığı konusundaki bunalım noktasındaki görüşü de aynıydı, yahutta aynı görüşü muhafaza etmektedir.

İkinci görüş; İçtüzüğü'nün 13(6) fıkrasına dayalı olarak bir siyasi partiden üyelik bağı kopan bir Başkanlık Divanı üyesizin, ister başkan olsun, ister kâtip olsun, ister idare amiri olsun, otomatikman o sıfatının da düştüğü konusunda bir fıkra vardır.

Şimdi burada memlekette bir hukuki savaş yapılıyor. Bir taraf, Anayasanın öngördüğü üç yıllık süre için bu seçim yapılmıştır, ama bu seçim nasıl yapılmıştır, hangi parti kimi, neden aday göstermiştir, o partiler, koalisyon, neden, niçin bu oyları tasarruf etmiştir? Arkasından bu ayrılma, bu kopma olmuştur. Bu ayrı bir irdeleme konusudur. Diğer taraftan, İçtüzüğü'nün öngördüğü husus. Bir hukuk çatışması içerisindeyiz. Bu çatışmanın, bence çözümü, Anayasanın ilgili maddesinin yorumlanması gereği vardır. Bu yorumlanma, yalnız başkanlık konusunda değil, Meclisin bundan sonraki çalışmaları konusunda ve güvenlilirliği konusunda da önemli bir husustur. Bunun için bu dilemmadan bu çelişkiden, bu karşılıklı iddialardan, her taraf kendi açısından haklı veya haksız konumdan kurtulmak için, bunun bu ilgili, Anayasanın üç yıllığı... Yani eğer İçtüzük Anayasaya aykırı ise, yahut Anayasanın "üç yıllık" ifadesinin özü şekilcilikten ayrı olarak, ki benim kişisel görüşüm odur. Şekilcilikten ayrı olarak, yani hukukun bütün boyutları ile değerlendirilmesi öngörülüyorsa, yani burada anayasal bir organı ortaya koymuştur. Bunu ancak Yüksek Mahkeme veyahut Yüksek Mahkemenin ayrılmış üyelerinden oluşan Anayasa Mahkemesi yorumlayacaktır. Bunu zorladığımız zaman, zorlama birtakım hukuki sıkıntılar yaratır. Parlamento yönünden birtakım sıkıntılar yaratır. Yani oturduk burada bir Meclis Başkanı daha seçtik örneğin, o fıkraya dayalı olarak. Seçtiğimiz takdirde, diğer taraftan Sayın Meclis Başkanımız, ben Anayasanın filân maddesine dayanarak, Savcılığın da mütalâasına dayanarak burada oturmaya devam edeceğim, şeklindeki bir pozisyon, bu Mecliste birtakım kaosları, karışıklıkları çıkaracağız.

Ama diyeceksiniz ki, haksız olan, bizce haksız olan örneğin, bizce haksız olan bu haksızlığını burada devam mı ettirsin, haklı tarafı biz hukuk adına mahkûm mu edelim? İşte burada hukukun gene bir ilkesi kalır. Haklı ve haksızlığın ölçüsü, muhakkak surette yine Anayasanın öngördüğü yargı denetimi ile sonuçlandırılır. Yoksa, çok yönleri ile karşı karşıya kaldık. Özellikle İskân Bakanlığı döneminde, bunu çok yaşadım. Bir vatandaş gider, bir evi işgal eder. Gerçekten işgaldir. Gerçekten şakiliktir bu olay. Yirmi dört saat içerisinde onu oradan atamazsanız, bile bile onu ancak yargı organı mariferi ile, yargıya gitmek suretiyle, uğranılan bu haksızlığı, yahutta bu işgali kaldırmak konusu gündeme gelir.

Kısaca biz, genelde bu konuda Cumhuriyetçi Türk Partisi ile genel çizgilerle ayrılmıyoruz.

MEHMET CİVA (Lefkoşa) (Yerinden) - Yani Mecliste şakilik mi var demek istiyorsunuz?

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Efendim?

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Mecliste şakilik mi var demek istiyorsunuz?

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Bu, yorumlara göre değişiyor.

BAŞKAN - Sayın Adaoğlu; lütfen bağlayın efendim. Süreniz dolmuştur.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Bu durumda, konu şudur arkadaşlar: Biz, genelde çizgi bakımından ayrılmıyoruz.

HÜSEYİN CELAL (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Şakiliktir.

SALİH USAR (Girne) (Yerinden) - Hiç ses vermez. Hiç ses vermez. Bu kadar tartışma oldu, ağzını açıp da bir kelâm da etmez.

MEHMET BAYRAM (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Elmalarla armutları topladınız, şimdi ayıramıyorsunuz?

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Yöntem bakımından bir ayrılığımız var yalnız. Yöntem bakımındaki husus nedir? Meclis Başkanlığında çıkan hukuki, siyasi ve sosyal değerler yönünden çözümü, geliniz diyoruz, hukuk devletinin gereği olan, madem ki bu işte siyasi moral değerler geçmedi.

18 Cuma 26

- 690 -

Birey kendi tercihini yaptı. Anlatabildim mi? Doğru veya yanlış. Bana göre doğru değil. Ama yapmıştır. Kendi bireysel iradesini kullanmıştır. Yani bireysel irade diyor ki, ben Meclis Başkanım. Biz siyasal ve moral değerler bakımından bu işin analizini yaptık. Hiç gereği yoktu. Bu proplem doğmayabilirdi. Bu sorun doğmayabilirdi. Biraz sosyal değerlere, siyasal çizgilere saygı gösterilseydi ne parti olarak biz sıkıntıya düşerdik, ne Meclis bu sıkıntıya düşerdi. O kendi mantığı içerisinde, kendi doğrultuları içerisinde, kendi iradesi içerisinde oldu. Şimdi bunu nasıl çözecek? Bunu zorlama yolu ile mi? Tabii zorlama derken hukuğa dayanarak bir zorlama iddiası var orta yerde.

SALİH USAR (Girne) (Yerinden) - Hayır efendim hukuğu uygulayarak.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - İşte uygulayarak, zorlama değil, hukuğa dayanarak. Dinleyiniz lütfen ikinci cümlemi. Yoksa diyorum ki yargı denetimi Anayasanın bu ilgili maddesini İÇTÜZÜKLE Anayasa arasında bir paralellik mi vardır? İÇTÜZÜĞÜN de bir Anayasa bakımından da doğru mudur, değil midir? O açıdan bunu kısa ve ivedilikle çözümleyelim. Böyle bir iddiada biz varız ve hepimize saygılar sunarım. Parlamentonun yüceliği genç demokrasimizin bu ülkede kökleşmesi. Çünkü demokratik düzen olduğu sürece birçok sorunu çözeriz. Belki bazı acı olayları yaşayabiliriz, ama bu muhakkak demokrasi içerisinde çözümler ve alternatifler vardır ve olacaktır. Ve kamuoyunda elbette ki bu konuda değerlendirmeleri vardır. Çünkü bize göre demokrasilerde en büyük yargı organı, kamuoyunun özgür iradesidir. Özgür vijdanıdır. Bizim halkımız her ne kadar günlük olayların sıkıntısı içerisinde belki birinci sorun olarak bunu gündemde tutmayabilir bazılarının iddialarına, savlarına göre. Ama demokrasi, tekrar iddia ediyorum bu ülkemizde yaşam biçimi ise geçirdiğimiz takdirde hukukun üstünlüğünü ve siyasi erdemi ön plânda tuttuğumuz konusundaki örnekliği biz parlamento olarak gösterirsek göreceğiz. Halkımız da bu konuda daha duyarlı, daha etkin, daha bize güvenilir ve bizim saygınlığımızın daha yüce olacağı konusu inancım tamdır. Saygılar sunarım. Teşekkür ederim.

MEHMET CİVA (Lefkoşa) (Yerinden) - Sayın konuşmacıya bir sorum vardır.

BAŞKAN - Teşekkür ederim efendim. Sorabilirsiniz efendim. Sorabilirsiniz, buyurun.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Konuşmanız içerisinde şaki diye bir ifade kullandınız.

DERVİŞ EROĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Şakilik değil dedi.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Mecliste işgâlcilik mi var? Eşgiya mı var? Neyi kastediyorsunuz, kusura bakmayınız ben anlayamadım.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Ben uygun sözcüğü kullandım, yoo kusura bakmayınız.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Şaki işgâl sözcüğünden gelir. Yani bir makamın hukuki hakkı yoktur pozisyonu devam ettirmeyi. O yönden kullandım.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Sağol, teşekkür ederim.

MEHMET BAYRAM (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Yani yargıladığınız kadar da yargıya da vardınız Sayın Adaoğlu.

MUSTAFA DAOĞLU (Devamla) - Efendim?

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Adaoğlu.

MEHMET BAYRAM (Yerinden) (Devamla) - Yargıya da vardınız.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Nerden?

MEHMET BAYRAM (Yerinden) (Devamla) - Şaki olduğunu.

ÖMER KALYONCU (Girne) (Yerinden) - Ama kim,kime karşı koruyor?

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - E ben de görüşlerimi söyledim. Anlatabildim mi? Ben görüşlerimi söyledim. Bu kişisel benim siyasi anlayışım, değerlerim. Anlatabildim mi?

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Adaoğlu.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Sizi çok takdir ediyorum. Sizin gibi insanlar bu memlekette oldukça ...

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Ben geçmişte de, Sayın Genel Başkan biliyor. Belki Grup Başkan Vekili olarak tutanaklara baktığımızda bana cevap verebilecek hususlarımız olabilir.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Tamamdır.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Ama kişi olarak bu konuda aynı görüşleri kendimi takdim etmek için daha bazı arkadaşlarımız aynı görüşleri dün de savundum, bugün de savunuyorum, yarın da savunacağım.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Tamam Sayın Adaoğlu, tamamdır.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Bu memlekette gerçek demokrasi ve fazileti ve erdemi ülkenin yüce doruklarında tutmak istiyorsak, Evet.

MEHMET BAYRAM (Yerinden) (Devamla) - Daha önce nerdeydin Sayın Adaoğlu? Nerdeydin?

BAŞKAN - Sayın Adaoğlu lütfen yerinize oturun efendim.

MEHMET BAYRAM (Yerinden) (Devamla) - Sayın Hakkı Atun oraya oturduğu zaman nerdeydin?

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Bravo.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Nerdeydiniz? Ona da söylemiştik. Anlatabildim mi?

MEHMET BAYRAM (Yerinden) (Devamla) - Ama nerde söylediniz? Kapalı kapılar ardında? Meydanda?

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Kapalı da, açık da.

MEHMET BAYRAM (Yerinden) (Devamla) - Söylemediniz.

BAŞKAN - Sayın Adaoğlu, lütfen.

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Yine söylüyorsunuz. Kaldı ki o pozisyonu da değerlendiririz. Anlatabildim mi?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI ÖZKAN MURAT (Yerinden) Sayın Adaoğlu, neyi savunursunuz ben anlamadım.

BAŞKAN - Sayın Adaoğlu, yerinize oturur musunuz lütfen?

MUSTAFA ADAOĞLU (Devamla) - Peki Sayın Başkan.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - Sayın Adaoğlu, neyi savunursunuz? Siyasi ahlâk yoktur. Kapıları kapattığınızı ne söylemediniz? Daha önce başka şimdi başka.

BAŞKAN - Sayın Tuğyan size söz vereceğim. Yalnız size söz vermeden önce Sayın Adaoğlu'nun 15 Eylül 1992 tarihinde...

(Hep bir ağızdan konuşmalar)

Sayın Civa sükûnete davet ediyorum efendim sizi lütfen. Sayın Adaoğlu'nun 15 Eylül 1992 tarihinde Sayın Hakkı Atun'un Ulusal Birlik Partisinden istifa ettikten sonra.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sayın Başkan, usûl bakımından söz istiyorum.

BAŞKAN - Bu cevap değil efendim. Çok kısa olduğu için yerimden okuyorum. Lütfen.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Sayın Başkan, hakkınız yoktur. Ben şahsen kendim için söylemiyorum ve eğer konuşacaksanız...

BAŞKAN - Bu bir cevap değildir efendim.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Bu makamın içtüzüğü, içtüzük gereği Sayın Başkan söz alacaksa makamını bırakıp, gelir buraya, oraya başkası geçer. İchtüzüğü kastediyorum. Düşünce özgürlüğü istemiyorum.

BAŞKAN- Peki Sayın Adaoğlu. Peki efendim, ben Başkanlık Divanına en yaşlı üye olarak Sayın Atakol'a devrediyorum. Sadece iki dakika efendim.

ÖMER KALYONCU (Girne)(Yerinden)- Kendi görüşünle ilgili tutanakları da okuyacak mısınız o zamanki?...

(Meclis Başkanı Ayhan Halit Acarkan, Başkanlık Kürsüsünü Meclisin en yaşlı üyesi Kenan Atakol'a devreder.)

MECLİS BAŞKANI AYHAN HALİT ACARKAN (Kürsüye gelirken)- Tabii efendim, aynı şeyi savunuyorum. Bugün sizin savunduğunuzu biz de savunduk Sayın Adaoğlu.

HÜSEYİN CELÂL (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Yalnız seçildiğiniz gün aynı şeyi savunmazdınız.

MECLİS BAŞKANI AYHAN HALİT ACARKAN- Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; çok kısa olarak sizlere hitap etmek durumunda kalıyorum. 15 Eylül 1992 tarihinde Sayın Hakkı Atun Ulusal Birlik Partisinden istifa ettikten sonra ve Meclis Başkanlığından istifa etmemesi üzerine yapılan Danışma Kurulu toplantısında Sayın Adaoğlu'nun sadece yaptığı müdafaayı okuyacağım efendim.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Okuyunuz efendim.

AYHAN HALİT ACARKAN (Devamla)- "Hukukta ve hukuk kuralları arasında bir hiyerarşi vardır. Anayasa tüm yasa ve kuralların atasıdır.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Adaoğlu mu diyor bunu?

AYHAN HALİT ACARKAN (Devamla)- Evet efendim. "Ve tüm Yasa ve kurallar Anayasaya aykırı olamaz. Ona ters düşemez. İktüzük ise bir Yasadır. Konuya yalnız İktüzük kuralları ile

baktığımızda sizin dediğiniz olabilir.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Bugün de aynı şeyi söyledim.

AYHAN HALİT ACARKAN (Devamla)- Ancak içtüzükte Anayasanın öngördüğü kurallara ters olmamalıdır. Halbuki Anayasamıza baktığımızda 83'üncü maddenin (3)'üncü fıkrasında açıkça görmekteyiz ki Meclis Başkanı ve Yardımcısı seçimleri bir yasama döneminde iki kez yapılacaktır. Bunlar üç yıllık ve iki yıllık periodlardır. Bu düzenleme ile esas amaç Başkan hangi partiden olursa olsun, onun bağımsız ve tarafsızlığının korunmasıdır. Eğer böyle bir düzenleme yapılmamış olsaydı ve böyle güvence verilmeseydi, siyasi partiler bu konuyu sürekli baskı altında tutabilirlerdi. Teamüller ise genelde hukuk kurallarından ayrı olaylardır. Biz bunu Genel Kurulda da açıkladık."

Takdiri Yüce Meclise bırakıyorum. Teşekkür ederim.

SALİH USAR (Girne)(Yerinden)- Sayın Başkan, Sayın Başkan, Sayın Başkan...

BAŞKAN- Bir dakika efendim.

SALİH USAR (Yerinden)(Devamla)- Sayın Başkan, Sayın Konuşmacıya bir soru yöneltmek istiyorum efendim. Sayın Başkan...

BAŞKAN- Sayın Adaoğlu...

SALİH USAR (Yerinden)(Devamla)- Sayın Başkan; bu hakkımız vardır, Sayın Konuşmacıya kürsüden inmeden bir soru yöneltmek istiyorum.

BAŞKAN- Cevap vermek istemiyor efendim.

SALİH USAR (Yerinden)(Devamla)- Ulusal Birlik Partisi adına kim katılmıştı ve konuşması ne idi? Lütfen onu da söylesin.

(Meclisin en yaşlı üyesi Kenan Atakol, Başkanlık Kürsüsünü Meclis Başkanı Ayhan Halit Acarkan'a devreder.)

BAŞKAN- Sayın Usar... Evet...

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Sayın Başkan;
bu konuda bir açıklama yapma hakkım doğmuştur.

BAŞKAN- Sayın Adaoğlu; açıklanacak bir husus yok.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Muhakkak açıklama
hakkım doğmuştur. Vardır, lütfen.

BAŞKAN- Dolayısıyla sizin şahsınıza herhangi bir satışma
da yapılmamıştır.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Ben de satışma
yapacak değilim.

BAŞKAN- Öyle bir konuda yoktur. Dolayısıyla ben tekrar
size söz vermiyorum efendim.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Lütfen.

SALİH USAR (Girne)(Yerinden)- Az önce son söz milletveki-
linindi. Sayın Angolemliler konuşurken...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Lütfen ikili kıstas
uygulamayınız.

BAŞKAN- Konu farklıdır Salih Usar.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Lütfen ikili kıstas
uygulamayınız.

BAŞKAN- Sayın Usar; konu çok farklıdır.

AHMET DERYA (Lefkoşa)(Yerinden)- Tabii farklıdır. Seni
ilgilendirir diye cevap vermesini istemiyorsun. Tabii farklıdır.

BAŞKAN- Konu açıklığa kavuşmuştur efendim.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- İçtüzükte ve Anayasa-
da bir aterslik varsa bunun çözümünü Anayasa Mahkemesine götüre-
lim çözümlensin dedik.

BAŞKAN- Peki efendim, konu açıklığa kavuşmuştur Sayın
Adaoğlu.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla)- Değişik birşey
söylemiş değiliz. Ama sizin deyişlerinizde vardır.

BAŞKAN- Sayın milletvekilleri; gündemimize devam ediyoruz.
Şimdi de onaya ve bilgiye sunuş işlemleri yapılacaktır.

Özür dilerim efendim, Ruhsan Hanım söz istemişti. Buyurun
efendim.

SALİH MİROĞLU (Girne)(Yerinden)- Elektrik yalnız Mecliste
var onu biliyor musunuz?...

BAŞKAN- Açıklama hakkını kullanıyor.

SESLER- Sayenizde... Sayenizde...

RUHSAN TUĞYAN (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan;...

BAŞKAN - Lütfen efendim.

ÖMER KALYONCU (Girne) (Yerinden) - Meclis kararlarını siz aldınız...

MEHMET BAYRAM (Gazi Mağusa) (Yerinden) - 11 aydır oturan Hükümet Başkanıdır.

BAŞKAN - Lütfen efendim.

AHMET DERYA (Lefkoşa) (Yerinden) - Kurduğunuz santral takır takır çalışır da yalnız bizim eve veriyor.

İLKAY KÂMİL (Girne) (Yerinden) - Hangisi be?

AHMET DERYA (Yerinden) (Devamla) - Sizin evlere vermeyiz.

SALİH MİROĞLU (Girne) (Yerinden) - Curcunaya devam edin kavgaya.

RUHSAN TUĞYAN (Devamla) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; az önce Sayın Adaoğlu geçen haftaki gündem dışı konuşmama atfen konuyu gündeme getirdi. Ben yanlış anlamaya meydan vermemek için açıklama yapmak üzere söz almış bulunuyorum.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Yapacaksınız tabii.

RUHSAN TUĞYAN (Devamla) - Sayın Adaoğlu Türkiye'deki Yasadan bahsetti.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Anayasadan.

RUHSAN TUĞYAN (Devamla) - Anayasadan bahsetti. Türkiye'deki Anayasanın maddelerinin bizimkinden değişik olduğunu ben biliyorum.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Bilmediğiniz için değil.

RUHSAN TUĞYAN (Devamla) - Zaten konuşmamda yanlış anlama olmasın diye söylüyorum.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Ne münasebet.

RUHSAN TUĞYAN (Devamla) - Biliyorum, aynı olduğunu da iddia etmedim geçen haftaki konuşmamda. Yalnız Türkiye'deki uygulamaları örnek göstererek acaba biz de böyle bir gelenek geliştirebilir miyiz diye sizleri düşünmeye davet ettim. Ondan sonra bir soru üzerine hatta gerekirse dedim yasal değişiklik de yapabiliriz. Çünkü Meclisin esas asli görevi Yasa yapmaktır.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Anayasayı.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Anayasayı değiştireceğiz.

RUHSAN TUĞYAN (Devamla) - Ama Yasa derken genel anlamda söyledim, Anayasayı, elbette. Bunu yapmak bizim elimizdedir, eğer gerekiyorsa ama. Yapalım diye değil. Ama bir gelenek geliştirilebilir.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Hükümet oyu olmadan, halkoyundan geçmeden Anayasayı...

RUHSAN TUĞYAN (Devamla) - Gelenek geliştirebiliriz.

AHMET DERYA (Yerinden) (Devamla) - Başkanlığı düştüğü halde değiştirmeyen Meclis, Anayasasını değiştirecek Ruhsan Hanım? Allahaşkına.

RUHSAN TUĞYAN (Devamla) - O ayrı bir konu. Ben kastettiğimi söylemek istediğimi...

BAŞKAN - Ahmet Bey, Ahmet Bey nerde sanıyorsunuz kendinizi kardeşim? Köy kahvesinde mi zannettiniz kendinizi?

AHMET DERYA (Yerinden) (Devamla) - Siz kendinizi nerde zannediyorsunuz da Başkanlığınız düştüğü halde oturuyorsunuz?

BAŞKAN - Lütfen bir efendi gibi davranmayı öğreniniz Mecliste.

SALİH USAR (Girne) (Yerinden) - Siyasi hak orda durmamanız gerektiğini söyler.

BAŞKAN - Yazık. Lütfen dil temizliğine dikkat edelim.

MEHMET BAYRAM (Yerinden) (Devamla) - Demokrasiye inananlara bakınız.

AHMET DERYA (Yerinden) (Devamla) - Ben küfür kullanmadım.

BAŞKAN - Bu şekilde konuşmak size yakışmaz.

HÜSEYİN CELÂL (Lefkoşa) (Yerinden) - Size çok yakışır orda oturmak.

AHMET DERYA (Yerinden) (Devamla) Size çok yakışır orda oturmak.

BAŞKAN - O beni ilgilendirir efendim.

HÜSEYİN CELÂL - Herkesin, bütün toplumun...

BAŞKAN - O beni ilgilendirir efendim. O beni ilgilendirir.

AHMET DERYA (Yerinden) (Devamla) - Sizi de ilgilendirir, bizi de. Bütün toplumu ilgilendirir.

MEHMET BAYRAM (Yerinden) (Devamla) - Memleketi yasal yönden idare etmeye bakın.

BAŞKAN - Sizler Cumhuriyetçi Türk Partisi olarak bugüne kadar Anayasanın üstünlüğünü savundunuz.

AHMET DERYA (Yerinden) (Devamla) - Halen savunuyoruz.

BAŞKAN - Şimdi kendi kendinize ters düşünüyorsunuz.

AHMET DERYA (Yerinden) (Devamla) - Halen savunuyoruz.

RUHSAN TUĞYAN (Devamla) - Arkadaşlar; önce dinlemesini öğrenirsek zannederim Meclis çalışmaları çok daha verimli olacak. Hepinize teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

MEHMET CİVA (Lefkoşa) (Yerinden) - Ruhsan Hanım, size bir sorum var. O işgâl konusunda ne düşünüyorsunuz?

ERDAL ONURHAN (Lefkoşa) (Yerinden) - Ruhsan Hanım cevap vermek zorunda değilsiniz.

RUHSAN TUĞYAN (Devamla) - Ben ona cevap vermek zorunda değilim şu anda. Hayır.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Şahsi görüşünüzü.

RUHSAN TUĞYAN (Devamla) -Hayır. Ben yalnız açıklama yapmak üzere buraya geldim.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Ulusal Birlik Partisi olarak bu konuda ne düşünüyorsunuz?

RUHSAN TUĞYAN (Devamla) - Ben Ulusal Birlik Partisini temsil etmiyorum şu anda. Ben geçen hafta...

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Olur mu öyle şey?

RUHSAN TUĞYAN (Devamla) - Bir saniye dinler misiniz?

(Milletvekilleri kendi aralarında konuşuyorlar)

RUHSAN TUĞYAN (Devamla) - Dinlerseniz, lütfen. Ben geçen haftalar konuşmamda özellikle belirttim. Kişisel görüşlerimi size aktardım. Kişisel bir öneride bulundum. İster kabul edersiniz, ister etmezsiniz. Ben sizi düşünmeye davet ettim. Bir fikir ekzersizi yapalım diye düşünmeye davet ettim.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - İşgal konusundaki görüşünüzü?

RUHSAN TUĞYAN (Devamla) - Hayır , ona cevap vermek durumunda değilim.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Bu kadar güzel düşünceleriniz vardır.

RUHSAN TUĞYAN (Devamla) - Partimin sözcüleri vardır. Gerekirse parti adına size bu konuda yanıt verirler. Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim efendim.

MEHMET BAYRAM (Yerinden) (Devamla) - Bir milletvekili olarak...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI ÖZKAN MURAT (Yerinden) Partiniz şeffaf değil, onun için görüşünü söyleyemiyor.

MEHMET BAYRAM (Yerinden) (Devamla) - Şeffaf ola ola...

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; şimdi de onaya ve bilgiye sunuş işlemleri yapılacaktır. Liste uyarınca önce onaya, sonra da bilgiye sunuş işlemleri yapılacaktır. Ulusal Birlik Partisi Meclis Grubunun Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesine yeni atamasıdır efendim onaya sunulacak birinci maddeniz. Okur musunuz lütfen?

KÂTİP -

18 Kasım 1994

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Ulusal Birlik Partisi Meclis Grubunun Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesinde boşalan üyeliğine Ulusal Birlik Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Erdal Onurhan görevlendirilmiştir.

Bilgilerini ve içtüzüğün 24'üncü maddesi uyarınca gereğin saygılarımla arz ederim.

Derviş Eroğlu
Ulusal Birlik Partisi
Genel Başkanı ve Grup Başkanı

BAŞKAN - Teşekkür ederim. Onayınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Kabul etmeyenler?... Çekimser Oybirliği ile kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri; Cumhuriyet Meclisi Danışma Kurulunun 18 Kasım 1994 tarihli toplantısında oybirliğiyle almış olduğu boşalan Başkanlık Divanı üyeliklerinin seçim yöntemine ilişkin Kararı ilişikte onayınıza sunulmaktadır. Okuyun lütfen.

KÂTİP-

Sayı: D.K.No: 5/2/94

Tarih: 18 Kasım 1994

Cumhuriyet Meclisi Genel Kuruluna,

Cumhuriyet Meclisi Danışma Kurulunun, 18 Kasım 1994 tarihli toplantısında oybirliğiyle almış olduğu, Boşalan Başkanlık Divanı Üyeliklerinin Seçim Yöntemine ilişkin Kararı ilişikte onayınıza sunulmaktadır.

Ayhan H. ACARKAN
Cumhuriyet Meclisi Başkanı.

DÖNEM: III
YIL : 2

TARİH: 18 Kasım 1994

D.K.NO: 5/2/1994
CUMHURİYET MECLİSİ DANIŞMA KURULUNUN
BAŞKANLIK DİVANI ÜYELİKLERİNİN SEÇİM YÖNTEMİNE
İLİŞKİN KARARI

Cumhuriyet Meclisi Danışma Kurulu; iki Divan Kâtibi Üyeliği Seçiminin ayrı ayrı fakat bir defada ve bir tek oy pusulası üzerinde yapılmasına ve pusula üzerinde yer alan adayların adlarının altındaki Kabul, Ret veya Çekimser karelerinden birine X mührü vurularak oylanılmasına Karar verir.

BAŞKAN- Teşekkür ederim. Karar hakkında söz isteyen var mı?... Yoktur. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?.. Kabul etmeyenler?... Çekimser?... Oybirliğiyle kabul edilmiştir.

Şimdi de bilgiye sunuş işlemleri yapılacaktır. 4 Kasım 1994 tarihinde yurt dışına gidecek olan Sağlık Bakanı Sayın Ergin Abdullah İlktaç'a Tarım, Doğal Kaynaklar ve Enerji Bakanı Sayın Ferdi Sabit Soyer'in vekâlet etmesi hakkındaki ilgi Başbakanlık yazısı onaylanmıştır. Bilgi ve gereğini saygılarımla rica ederim.

Rauf R. Denktaş
Cumhurbaşkanı.

İzin istemlerine geçiyoruz.
Sayın Olgun Paşalar'ın izin istemi var. Okur musunuz lütfen.

KÂTİP-

14 Kasım 1994

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,

18-20 Kasım 1994 tarihleri arasında yurt dışında olacağımı saygılarımla arz ederim.

Olgun PAŞALAR
Cumhuriyet Meclisi
Başkan Yardımcısı

BAŞKAN- İzin verilmiştir efendim.
Partisinden istifa eden Sayın Salih Coşar'ın istifa mektubunu okur musunuz?

KĀTĪP-

16.11.1994

KKTC Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

16.11.1994 tarihinden itibaren Ulusal Birlik Partisinden ayrılarak parlamenterlik görevime "bağımsız milletvekili" olarak devam etmeye karar vermiş bulunuyorum.

Bilgi edinilmesini ve gereği için yönerilerinizi saygılarımla arz ederim.

(Salih Coşar)

Bağımsız Lefkoşa Milletvekili.

BAŞKAN- Teşekkür ederim. Yurt dışına giden Sayın Başbakan Yardımcısı ve Devlet Bakanı Özker Özgür'e vekâlet hakkında. Okuyun lütfen.

KĀTĪP-

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI

Sayı: 191/94

Lefkoşa,
14 Kasım, 1994

KKTC Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
LEFKOŞA.

İLGİ: 14.11.1994 gün ve BB/141/76/5 sayılı Başbakanlık yazısı Hk.

14 Kasım, 1994 tarihinde yurt dışına gidecek olan Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Sayın Özker Özgür'e, Tarım, Doğal Kaynaklar ve Enerji Bakanı Sayın Ferdi Sabit Soyer'in

vekâlet etmesi hakkındaki ilgi Başbakanlık yazısı onaylanmıştır.

Bilgi ve gereğini saygılarımla rica ederim.

Rauf R. DENKTAŞ
Cumhurbaşkanı.

BAŞKAN- Teşekkür ederim. UBP Lefkoşa Milletvekili Sayın İrsen Küçük'ün görevlendirilmesi hakkında. Okuyun lütfen.

KÂTİP-

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Sayın Salih Coşar'ın istifası ile boşalan Ulusal Birlik Partisi Grup Başkan Vekilliğine, Ulusal Birlik Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın İrsen Küçük'ü görevlendirdiğimizi saygılarımla arz ederim.

Dr. Derviş Eroğlu
UBP Genel Başkanı ve
Grup Başkanı.

BAŞKAN- Teşekkür ederim.

III. SEÇİMLER VE OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

Sayın milletvekilleri; birinci kısım üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır. Şimdi üçüncü kısma, Seçimler ve Oylaması Yapılacak İşler kısmına geçiyoruz. Bu kısımda boşalan 1 İdare Amiri seçimi ile 2 Divan Kâtibi seçimi bulunmaktadır. Seçim

işleri içtüzüğün 163'üncü maddesi gereğince yerine getirilecektir. Buna göre birden fazla aday olması durumunda, her milletvekili, soyadı alfabe sırasına göre adı okundukça kapalı oy verme yerinde, kendisine verilen oy pusulasında seçmek istediği kişi veya kişilerin ad ve soyadlarının karşısındaki karelere "X" işaretli mühürü vurarak, birleşik oy pusulasını zarfa koyup kapattıktan sonra Kürsü üzerindeki oy sandığına oyunu atacaktır.

Seçimde bir tek aday olması halinde ise her milletvekili soyadı alfabe sırasına göre adı okundukça kapalı oy verme yerinde kendisine verilen oy pusulasındaki kabul, ret, çekimser karelerinden birine "X" işaretli mühürü vurmak suretiyle oyunu kullanacaktır. Kullanılan oy ise kapalı oy verme yerinde mühürlü zarfa konup kapandıktan sonra Kürsü üzerindeki kapalı oy sandığına atılacaktır.

Sayın milletvekilleri; şimdi boşalan 1 idare Amiri seçimine geçiyoruz.

FERİDUN ÖNSAV (Lefkoşa) (Yerinden)- Usul hakkında söz istiyorum.

BAŞKAN- Buyurun efendim.

FERİDUN ÖNSAV (Lefkoşa) - Sayın milletvekilleri; Cuma günü yapılan Danışma Kurulu toplantısında boşalan Başkanlık Divanı üyeliklerinin doldurulması ile ilgili gündem maddesi konuşulurken partimiz Cumhuriyetçi Türk Partisi olarak daha önceki Meclis Birleşiminde de Anayasa ve İçtüzüğe dayandırdığımız gerekçelerden dolayı Meclis Başkanının iki ve bir idare amirinin doldurulması için gündem maddesinin tespit edilmesi yönünde öneri sunduk. Ancak önerimiz reddedilmişti. Genel Kurulda Anayasamıza ve İçtüzüğe göre en etkili organ olan Genel Kurulda gerekçelerimizle birlikte aynı önerimizi tekrarlayıp Genel Kurulun onayına sunulmasını isteyeceğiz.

Sayın Başkan koltuğunda oturan, Sayın Acarkan ve değerli milletvekilleri; Sayın Acarkan az önceki konuşmasında 15 Eylül 1992 tarihinde Danışma Kurulunda Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı ile ilgili yapılan toplantıda Sayın Adaoğlu'nun konuşmasını tutanaktan okumuştur ama kendisinin siyasal ahlâki gereği o zaman Ulusal Birlik Partisini temsil ederek bu tutanaktaki kendi görüşünü okumamıştır.

BAŞKAN - Gazetede yayınladınız zaten.

FERİDUN ÖNSAV (Devamla) - Ben okuyorum. Bu sizin siyasi tavrınızı ve kişiliğinizi gösteren bir şeydir.

BAŞKAN - O gün söylediğimi şimdi siz söylüyorsunuz. Buyurun efendim devam edin lütfen.

FERİDUN ÖNSAV (Devamla) - Sayın Adaoğlu ile ilgili tutanaktan okuduğunuz görüşün geçerliliği var ise size göre, aynı tarihte ve aynı toplantıda sizin konu ile ilgili görüşlerinizin de geçerliliği vardı ve onu o ahlâk gereği burdan okumanız gerekirdi. Sayın Acarkan o dönemde Ulusal Birlik Partisini temsilen Danışma Kurulunda görev yapıyordu ve aynen şöyle diyordu:

MEHMET CİVA (Lefkoşa) (Yerinden) - Grup Başkan Vekilliği.

FERİDUN ÖNSAV (Devamla) - "Biz Ulusal Birlik Partisi temsilcisi olarak Sayın Meclis Başkanının Ulusal Birlik Partisinden istifasından sonra Başkanlıktan ayrılmasını istedik. Bizim bu istemimizi dayandırdığımız kurallar İçtüzük kurallarıdır. İçtüzükte konu açıkça belirtilmektedir. Ayrıca bizce bu konuda teamüllere de önem verilmelidir.

İkinci konuşmasında...

BAŞKAN - Devam etmiyor musunuz? Daha var, altı da var.

FERİDUN ÖNSAV (Devamla) - Var tabii.
(Milletvekilleri gülüşürler)

BAŞKAN - Lütfen hepsini okur musunuz?

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Silahlı geldin başkan, bugün ha.

FERİDUN ÖNSAV (Devamla) - "Biz Ana Muhalefet Partisi Başkanından Meclis Başkanı olmasının yanlış olduğunu düşünüyor" diyor. "Hakkı Atun'un demokrasiye olan düşkünlüğünü de gözönünde tutarak istifasını istiyor."

İkinci konuşması da aynen şöyle:

Bir dönem bizde de bir teamül olmuş ve muhalefetten de Başkan Yardımcısı seçilmiştir. Ancak ordaki seçim muhalefet ve iktidarın uzlaşması sonucu olmuştur. Ancak burda durum farklıdır. Başkan uzlaşma sonucu seçilmemiştir. Dolayısıyla kendini seçen partiden istifasından sonra Meclis Başkanlığında durması nasıl karşılanabilir" diyordu 15 Eylül 1992 tarihinde Ulusal Birlik Partisini temsilen Danışma Kurulunda ilgili toplantıda konuşan Sayın Acarkan.

Sayın Başkan...

AHMET DERYA (Lefkoşa)(Yerinden)- Dokuz ay evvel söylediğini inkâr etti, sen iki sene evvelkini araştırın.

FERİDUN ÖNSAV (Devamla)- Sayın Başkan...

BAŞKAN- Ahmet Bey lütfen efendim.

FERİDUN ÖNSAV (Devamla)- Sayın Başkan koltuğunda oturan, Sayın Acarkan ve milletvekilleri;...

SESLER- Yeni literatür mü gelişti?...

FERİDUN ÖNSAV (Devamla)- Bu konuda gündemimizde görüştüğümüz...

ÖMER KALYONCU (Girne)(Yerinden)- İçtüzük şimdi mi aklınıza geldi yahu, Allah Allah...

FERİDUN ÖNSAV (Devamla)- Gündemimizde görüştüğümüz konu basit bir konu değildir. Ne sadece iki partinin protokolüyle ilgilidir, ne de sadece bu meclis Başkanlığının CTP veya X partisi tarafından doldurulması ile ilgilidir. Şu an gündemimizde olan konu bütün toplumu ilgilendiren ve tek tek bütün partilere bağlı milletvekillerini ilgilendiren bir konudur. Ülkede ya Anayasa ve buna bağlı olarak dokuz yıldır oybirliğiyle geçmiş ve yürürlükte olan içtüzük yürürlükte. Bu uygulanacaktır, veya bu uygulanmayacaktır. Başka bir deyişle ya Anayasada

belirtildiği gibi hukuk devletiyiz ve hukukun üstünlüğünü savunacağız, ya da işimize geldiğinde uygulayacağız, hukuk devleti diyeceğiz, ya da işimize gelmediğinde uygulamayacağız, hukukun üstünlüğü diyeceğiz. Böyle bir tutarsızlık bize göre olamaz.

Sayın milletvekilleri; sizleri tekrar düşünmeye davet ediyorum. Anayasanın 83'üncü maddesi aynen şöyle diyor. Bu Anayasa 1985 tarihinde 5 Mayıs tarihli Resmi Gazetede yayınlanarak şu an yürürlükte olan Anayasadır. Önümüzde geçerli olan ve bugün Mecliste uygulanması gereken İktüzük de 11 Aralık 1985 tarihinde geçmiştir. Yani bu İktüzük Anayasanın yürürlüğe girmesinden sonra geçmiş ve bugüne kadar yürürlükte kalmıştır. Çok küçük değişikliklere uğramasına rağmen bizim üzerinde durduğumuz İktüzüğün ilgili maddesi ve özellikle 13'üncü maddesi 11 Aralık 1985 tarihinden günümüze hiçbir değişikliğe uğramamış, 85 tarihinde de bazı maddeler oyçokluğuyla geçmesine rağmen, bu 13'üncü madde oybirliğiyle geçmiş, İktüzüğün tümü de yine oybirliğiyle geçmiş ve bugüne kadar yürürlükte kalmıştır. Anayasaya göre "Bir Yasanın iptali için gerekli gerekçeleriniz varsa Mecliste grubu bulunan partiler veya yine Anayasanın belirttiği kişiler ve Cumhurbaşkanı tarafından Anayasa Mahkemesine 90 gün içerisinde iptal davası açabilirsiniz." Bu İktüzük yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 90 gün değil, tam dokuz yıl geçmiştir. Ama ne bütünü hakkında, ne de herhangi bir maddesi hakkında Anayasa Mahkemesine iptal davası açılmamış, bütünü veya herhangi bir maddesi de Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmemiştir.

Ve yine Anayasanın öngörüsüne göre bu Meclis alacağı kararlarda, komitelerin toplantısında, grupların toplantısında, oylamaların yapılmasında, seçimlerin yapılmasında, Genel Kurulda söz almadan tutunuz da kararların, yasaların geçmesine kadar hangi yöntemlerin ve yolların uygulanacağını açık ve net bir şekilde göstermekte ve belirtmektedir. Bütün söylediğimiz ve söyleyeceğimiz gerekçelere karşılık olarak Başsavcının Anayasa'da Meclis Başkanlığının üç yıl birinci dönem, iki yıl ikinci dönem için seçildiği maddesine dayanarak savunma yapılmakta ve ne yapalım Anayasa böyle öngörüyor dolayısıyla bizim İçtüzük de Anayasaya aykırıdır veya İçtüzüğü uygularsak Anayasaya aykırılık olacaktır. O nedenle İçtüzüğe rağmen ki Anayasaya göre uygun çıkarılmış ve 9 yıldır yürürlükte olan İçtüzüğe rağmen boşalan bir yerde ısrar edilmenin herhangi bir hukuk ve Anayasa ve İçtüzüğe uygunluğunu düşünmek ve öyle kabul etmek bize göre mümkün değildir.

Sayın milletvekilleri; Anayasanın 83'üncü madesi üst başlığı Başkanlık Divanıdır. Dikkatinizi çekerim Başkanlık Divanı, madde 83, Başkanlık Divanı.

HÜSEYİN CELAL (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Meclis Başkanı değil yani?

FERİDUN ÖNSAV (Devamla) - Meclis Başkanı değil. Bir oluşum, bir kurum olarak düşünmüş Anayasa ve Başkanlık Divanı demiş ve bunun da Meclis Başkanı, Meclis Başkan Yardımcısı, yeteri kadar kâtip ve idare amirinden oluşacağını belirtmektedir. Başka bir deyişle bunlardan herhangi birinin veya birkaçının eksikliği halinde Başkanlık Divanının oluşmayacağı öngörülmektedir. Oluşabilmesi için bunlar gereklidir ve bunların bütünselliği içerisinde Başkanlık Divanı oluşur demektir.

Yine 83'üncü, Anayasanın 83'üncü maddesinin (2)'nci fıkrası bu oluşum yani Başkanlık Divanının oluşabilmesi için diyor, Mecliste grubu bulunan yani beş ve beş milletvekilinden fazla milletvekiline sahip olan siyasi partilerin grup milletvekili sayısına göre bu Meclis Başkanlığındaki üyelikler bölüşülür ve ancak o şekilde oluşur diyor. Yani tersi oluşmaz demektir. Kim söylüyor? Anayasa söylüyor. Mecliste grubu bulunan partilerin güçleri oranında ve puanlarına göre bu Meclis Başkanlık Divanı oluşur demektir. Aynı maddeler yürürlükteki içtüzüğümüze de aynen alınmış ve bunlar geliştirilerek uygulaması ve yöntemi maddeler şeklinde sıralanmıştır. Tabii ki yine Anayasanın yine 83'üncü maddesi birinci dönem üç yıl, ikinci dönem iki yıl demektir. Onu da herhangi bir amaçla veya kasıtlı gizlediğim anlaşılmasın diye onu da söylemiş olayım. Ancak bütün bunlara göre oluşturulan içtüzüğümüz 13'ünü maddesinin (6)'ncü fıkrası daha önceki fıkraları belirtmedim zaman kazanmak için. Diyor ki bir gruba bağlı olan Başkanlık Divanı üyesi grubu ile bağı koptuğu anda yani partisinden istifa ettiği anda Meclis Başkanlık Divanındaki üyeliği, Meclis Başkanlık Divanı üyeliği kendiliğinden sona erer.

Ve devamla bu gibi hallerde da Tüzüğün 10, 11, 12'nci maddeleri uygulanır. Diyor ki bunlar da Mecliste okunduğu tarihten itibaren 10 gün içerisinde o boşalan yerin doldurulması için, seçim yapılması gerektiğinin belirtilmesidir. Burada bir parantez açıp günlerce gazetelerde, tefrika halinde hukuk adına ahkâm kesen bazı ceridedeki yazarlar bize ve partimize atıfta bulunarak, Ayhan Beyin 10 günden çok önce istifa ettiğini, dolayısıyla o 10 günün geçtiğini, bizim de hukuku bilmediğimiz savları yazılmaktadır ki yanlış birşeydir. Küfürleri veya kendi yakıştırmalarını kendileri ile baş başa bırakıyoruz. Bizim terbiyemiz müsait değildir. ama bu hatırlatmayı yapalım ki, Mecliste sunuşlarda okunduktan sonra yürürlüğe girer ve o tarihten itibaren 10 gün çalışır. Bunu da belirtmiş olalım.

Bu konu ile ilgili sürekli padişahın fetvasıymış gibi görüşlerine sarılıp, onu gerekçe olarak gösteren savcının görüşünde ne 1992 tarihindeki verdiği yorumda, ne de tutanaklarda 13'üncü madde ile hiçbir açıklama ve yorumlama yoktur. Cuma gün Danışma Kurulunda yapılan toplantıda yine Başsavcı çağrılmış, kendisine bu 13'üncü maddeye bilerek veya isteyerek, kasıtlı olarak ne yorumunuzda, ne de Mecliste çağrıldığınız Danışma Kurulu toplantısındaki tutanaklarda benim incelediğim kadarı ile 13'üncü madde ile hiçbir yorumunuz yoktur. Bunu yok saydınız. Bunu bilerek ve isteyerek gizlediniz. Sebebi nedir diye sorduğumda, hayır, 13'üncü madde hakkında da görüş beyan ettim demiştir. Tutanaklar yanımdadır, Cuma günü tutanaklar da yanımdadır. O zannetti ki tutanaklar bende yoktur. Dedim, hayır, bütün tutanaklar elimdedir, bak bul ve göster bakalım. 13'üncü madde ile ilgili nerede konuştunuz ve bu madde ile ilgili hangi yorumda bulundunuz? Bulamadı çünkü yoktu sayın milletvekilleri. 13'üncü madde yoruma gerek yoktur ki. Açık ve net bir şekilde yan başlığı "Başkanlık Divanında Boşalma" diyor ve hem Anayasada, hem İctüzükte Başkanlık Divanı az önce okuduğum şekilde tarif etmektedir. Meclis Başkanı, Yardımcı, yeteri kadar kâtip ve yeteri kadar idare amiri diye yorumlamaktadır. Atıfta bulunduğu Anayasa, bırakın

İçtüzüğü, Anayasa da böyle yorumlamaktadır. İşte bu söz dizisi yani Başkanlık Divanı başlığı altındaki boşalmalarda diyor partisinden üyelik bağı koptuğu anda bu üyeliği de kendiliğinden sonra erer diyor. Bunu yorumlamak, aksini söylemek bana göre, bize göre, hukuka göre hem yeri yoktur, hem de hiçbir mana ifade etmez. Hiçbir mana ifade etmez, çünkü aksi takdirde kendi yetkisini ve görevlerini de aşmış olur ve Anayasa Mahkemesi yerine koymuş kendisini ki öyle bir yetkisi de yoktur. Nedeni açık ve ortadadır. 9 yıldır yürürlükte olan bir yasa vardır ve o yasa da açık ve net bir şekilde partisinden istifa ettiği anda bu üyeliği de boşalır diyecek İçtüzük, başka bir anlamda yasa ve siz buna karşı yorum vereceksiniz ve diyacaksınız ki hayır. Niçin hayır? 3 yıl dedi, 2 yıl dedi veya bu madde Meclis Başkanını kapsamaz. Meclis Başkanından bahsetmez diyebilecektir başlığı bunun Başkanlık Divanı olmasına rağmen.

Bunun hukuki dayanağı yoktur. Hukuktan yoksun sakat bir görüştür. Hukuken sakatlığı olan bir görüştür.

VASFİ CANDAN (Lefkoşa) (Yerinden) - Kimdir bu eksik görüşü sunan Sayın Önsav?

FERİDUN ÖNSAV (Devamla) - Başsavcımız.

HÜSEYİN CELAL (Gazi Mağusa) (Yerinden) - İsteğe göre, talep üzerine.

FERİDUN ÖNSAV (Devamla) - Sayın milletvekilleri; burda başlangıçta söylediğim gibi bu hepimizi ilgilendiren bir konudur. Teker teker milletvekillerini ve tümünden Mecliste grubu bulunsun veya bulunmasın bütün toplumumuzu ve bütün partileri ilgilendiren bir konudur. Aksi takdirde çok yanlış, hukuken tehlikeli ve kimsenin nerde duracağını bilmeyen bir çığır açılmış olur ki bu da hiçbirimizin veya hiçbir partimizin istediği bir şey değildir. Biraz sonra yapılacak seçimler bu içtüzüğe göre yapılacaktır. Bu içtüzüğe göre yapılacaktır. Öyle mi? Peki bu içtüzüğün bu maddesi Anayasaya aykırı mı değil mi? Şimdi ben iddia edebilirim Anayasaya aykırıdır veya herhangi yürürlükte olan bir yasanın herhangi bir maddesi hakkında ilgili bakanımıza uygulaması esnasında veya uygulamadan önce tek bir kişinin vereceği yorumla, hukuken sakat bir yorumla o uygulamadan vazgeçsin, ona göre iş yapsın veya yapmasın. Bunu önlemek, buna fırsat vermemek, hukukun üstünlüğünü veya Anayasada belirtildiği gibi eğer hukuk devleti isek ve eğer hukukun üstünlüğünü savunacaksak yürürlükteki

yasalara ve içtüzüğe uygun ve bağlı olarak hareket etmek durumundayız. Bu konuda tek bir konu olmuş olabilir, o da, boşalan Meclis Başkanlığının doldurulması için seçim yapılması, iki kâtiplik ve bir idare amirliğinin doldurulması için seçim yapılması. Eğer herhangi bir kişi veya parti bu uygulamanın içtüzüğe ve Anayasaya aykırı olduğu iddiasında bulunur veya bulunacak ise işte o kişi veya parti veya partiler Anayasa Mahkemesine gider, ister yorum alır, ister iptal davası için başvurur o da onun hakkıdır ona da saygı duyarız ama bu konudaki kesin ve nihai kararı verme yetkisi işte o noktada ve o aşamada Anayasa Mahkemesinin olur. Başsavcının iki dudağı arasında değil.

Sayın Başsavcımız 15 Eylül 92 tarihli Danışma Kurulu toplantısında yaptığı konuşmada daha da ileri giderek bakınız neler söylüyor. O kadar çok itimat edilen Anayasanın ve Anayasa Mahkemesinin üstünde imiş gibi yorum veren ve sanki öyleymiş gibi de kabul gören Sayın Başsavcının görüşüne bakınız. "Meclis Başkanı ve Meclis Başkan Yardımcısı ölseler bile" diyor, "yerlerinin doldurulması için o üç yıllık süre dolmadan seçim yapılamaz" diyor. Buyurun ve siz takdir ediniz ne dereceye kadar geçerliliği vardır kendisinin görüşlerinin. Aynen...

BAŞKAN - Eksik okudunuz Sayın Önsav.

FERİDUN ÖNSAV (Devamla) - Aynen tutanaktan okuyorum.

BAŞKAN - Lütfen tam okuyunuz ve yukarıdan okuyunuz efendim.

FERİDUN ÖNSAV (Devamla) - Aynen tutanaktan okuyorum.

BAŞKAN - Daha inandırıcı olması bakımından yukardan okursanız daha güzel olacak.

ÖMER KALYONCU (Girne) (Yerinden) - Mezar taşını koymak lazım oracığa.

FERİDUN ÖNSAV (Devamla) - Yukarıdan da, altından da görüşlerinin itibar edilir olmadığı ve kendisini Anayasa Mahkemesi yerine koyamayacağı açık, net ve ortadadır. Burada benim görüşüme göre bu konu ile ilgili söylediği net ve aynen tutanaktan okuyorum. "Hatta benim görüşüme göre bu Anayasada o denli kesin belirtilmiştir ki..."

BAŞKAN - Nedir belirtilen?

FERİDUN ÖNSAV (Devamla) - Başkan veya yardımcısının ölümü halinde...

HÜSEYİN CELÂL (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Konuşmacıyı rahat bırakalım efendim.

FERİDUN ÖNSAV (Devamla) - Yani fost-majör halinde bile tekrar seçimin yapılabilmesi tartışılabilir.

HÜSEYİN CELÂL (Yerinden)(Devamla) - Yukarıdan lâf atılmaz.

FERİDUN ÖNSAV (Devamla) - Ölse bile diyor...

HÜSEYİN CELÂL (Yerinden)(Devamla) - Yukarıdan da lâf atılır artık.

FERİDUN ÖNSAV (Devamla) - Bunların yerinin doldurulabilmesi için tartışma yapılır diyor. Bana göre doldurmak için seçim yapılamaz.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Ne olacakmış yani ölse bile, ne olurmuş?

AHMET DERYA (Lefkoşa)(Yerinden) - Mezar taşını koyarlarmış oraya.

HÜSEYİN CELÂL (Yerinden)(Devamla) - Komedi.

DERVİŞ EROĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Tartışma konusudur bu.

FERİDUN ÖNSAV (Devamla) - En yaşlı üye sonuna kadar götürecektir diyor, II'nci dönem geldiğinde o zaman seçim yapılacaktır diyor. Yani Allah göstermesin, seçim yapıldıktan iki ay, üç ay sonra Meclis Başkanı veya Yardımcısı Allah etme ölürlerse hiç doldurmak için seçim yapılamayacak, 3 yıl sonra günü geldiğinde doldurulacaktır diyor. O görüşü, katıldığınız görüş diye sunduğunuz kişi vermektedir bu konu ile ilgili. O bakımdan onun görüşlerinin ağırlılığı, tutarlılığı önemlidir.

Sayın milletvekilleri; ilgili gündem maddesinde az önce özetle belirtmeye çalıştığımız gerekçelerden dolayı başkanlık seçiminin de bu gündem maddesinde yapılmasını önermekteyiz.

Başka bir konuya daha değinerek konuşmamı bitirmiş olayım. Müsadenizle bir de su içeyim.

DERVİŞ EROĞLU (Yerinden)(Devamla) - O da Meclis Başkanlığının ikramıdır.

FERİDUN ÖNSAV (Devamla) - Değerli arkadaşlar; yine hem Anayasanın, hema de içtüzüğün Başkanlık Divanının oluşumu ile ilgili, grubu bulunan siyasi partilerin güçleri oranında oluşacağını belirtmektedir. Ve bu oranlar puantaj sistemi ile belirtilmiştir.

Meclis Başkanlığı için 4, Meclis Başkan Yardımcılığı için 3, İdare Amirleri için 2, ve Kâtipler için birer puan öngörülmektedir. Bugünkü Meclisin aritmetiğine göre; bu puanların dağılımı partilere göre de; Toplumcu Kurtuluş Partisinin 1, Cumhuriyetçi Türk Partisinin 4, Demokrat Partinin 4, Ulusal Birlik Partisinin de 5 puanı vardır. Bu puan güçlerine göre 12 Aralık 1993 tarihinde yapılan genel seçimlerden sonra Meclis Başkanlık Divanı oluşmuş ve partiler de Başkanlık Divanında güçleri oranında temsil edilmeye başlanmıştır. Oysa şimdi Meclis Başkanı durumunda olan Sayın Acarkan hakkı olmayan 4 puan taşımaktadır. Ve...

HÜSEYİN CELÂL (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Demokrat Partinin puanları değil mi bunlar?

FERİDUN ÖNSAV (Devamla) - Gündemde belirtildiği kadarı ile seçimin yapılacağını varsayarsak bir idare amiri ve iki kâtiplik 4 puandır. Oysa Demokrat Partinin 4, Cumhuriyetçi Türk Partisinin 4 kullanılmamış puanı vardır. Bu güçleri oranında Başkanlık Divanında bu iki partinin temsil edilmesi gerekir. Nereye göre? Anayasaya göre ve bu Başkanlık Divanının oluşabilmesi için, ona göre gereklidir. Eğer bizim Anayasa ve içtüzüğe göre belirttiğimiz ve işaret ettiğimiz gerekçeler dikkate alınmaz ve boşalan Meclis Başkanı için seçim yapılmazsa, bu Başkanlık Divanı oluşamayacaktır.

Bu Başkanlık Divanı hem Anayasaya göre, hem içtüzüğe göre oluşamayacaktır.

ÖMER KALYONCU (Girne) (Yerinden) - Yani bu koltukta boşluk var şimdi?

FERİDUN ÖNSAV (Devamla) - Evet bu koltukta boşluk var. Ve Anayasa ve içtüzüğe göre haksız ve yetkisiz olarak boşalan bir yerde oturan bir milletvekili vardır.

Önerimizi tekrar ediyorum. Bu maddede, özetle belirttiğimiz gerekçelerden dolayı boşalan Meclis Başkanlığı için de bu gündem maddesinde seçimlerin yapılmasıdır. Dinlediğiniz için teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Önsav, yazılı verir misiniz lütfen önerinizi.

FERİDUN ÖNSAV (Devamla) - Yazılı da vereceğim.

GENÇLİK, SPOR VE ÇEVRE BAKANI SERDAR DENKTAŞ (Yerinden) - Sayın Başkan.

BAŞKAN - Efendim?

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden) (Devamla) -Söz istiyorum.

BAŞKAN - Hangi konuda?

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden) (Devamla) - Bu konuda.

BAŞKAN - Yazılı olarak verdikten sonra bir lehte, bir aleyhte söz vereceğim Sayın Denktaş.

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden) (Devamla) - Usul hakkında bir şeyler söyleyeceğim.

BAŞKAN - Usul hakkında buyurun efendim. Öneri üzerinde mi konuşacaksınız?

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden) (Devamla) - Hayır.

BAŞKAN - Buyurun efendim.

GENÇLİK, SPOR VE ÇEVRE BAKANI SERDAR DENKTAŞ - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Başkanlık Divanı boşaldı ve bugün yeniden seçim yapılıyor. Yalnız Başkanlık Divanı boşalırken ortaya çıkan hususlardan bir tanesi üç arkadaşımızın fiilen istifa etmiş olması, öte yandan Meclis Başkanının istifa etmemiş olduğunun ortada oluşu yeni bir durum çıkarıyor ortaya.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - CTP üyelerinin istifa etmelerinin Protokol gereği olduğunu belirt.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Evet Protokol gereği evet gerçekten Protokol gereği ama istifalarını verdiler.

Şimdi geçmiş dönemde Sayın Hakkı Atun bizim grup kararımız ile Meclis Başkanlığından istifa etmemiştik ama grup kararına rağmen Meclis Başkanlığından istifa etmemiş olmanın günahını ve vebalini her zaman kendisi taşıdı. Sayın Acarkan da kendinin verdiği bir kararla kendi gerekçeleriyle Meclis Başkanlığından istifa etmemiştir ve bunun günahını ve vebalini kendisinin taşıyacağını bilerek etmemiştir. Şimdi deniyor ki yeni bir seçim yapalım. Bu bize göre bir kaos yaratacaktır. Yeni bir sorun yaratacaktır Meclis içerisinde. Bu sorun var, ikinci kez yaşanıyor, o halde bunun bir kez daha yaşanmaması için ne yapılması gerekiyorsa onu oturalım milletvekilleri olarak gözden geçirelim ve açıkça ortaya koyalım. Anayasal görüş isteyelim Anayasa Mahkemesinden. Ama bu sorunun Meclisi bir kaosa sürüklemesini de muhakkak engelleyelim. Sayın Feridun bu konunun bütün milletvekillerini ilgilendirdiğini söyledi. Bu doğrudur. Hakikaten tek tek bütün milletvekillerini ilgilendiren bir olaydır bu. Ancak halk milletvekillerinden tekrar ediyorum sadece Hükümetten değil, milletvekillerinden bu Meclisten, Meclis Başkanlığı olayını tartışmasını değil, sorunlarının gündeme getirilmesini, sorunlarının irdelenmesini, sorunlarının çözümlenmesini beklemektedir. Biz oysa yaklaşık bir-bir buçuk aydır, geçmiş dönemde de olduğu gibi Meclis Başkanlığını tartışmaktayız. Halkın gündemine yapay bir şekilde Meclis Başkanlığı olayını sorun olarak koymaktayız. Biz Demokrat Parti olarak, şunu söyleyim önce, burada grup başkan vekillerimden izin alarak, onların onayıyla grubumun düşüncelerini aktarıyorum. Biz Demokrat Parti olarak

Meclisin herhangi bir kaos içerisine girmesini kesin olarak istemiyoruz. Aksine Meclisin çalışmasını, Meclisin üretmesini istiyoruz. Başkanlık Divanı yeniden oluşacak. Bugünkü seçimde 3 yer var boş. İdare Amirliği ve 2 kâtip. Bu Demokrat Parti tarafından dolduruluyor gibidir şimdi. Cumhuriyetçi Türk Partisinin...

GÜNAY CAYMAZ (Lefkoşa)(Yerinden) - Gibi fazla.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Cumhuriyetçi Türk Partisinin... Henüz yapılmadı seçim onun için. Cumhuriyetçi Türk Partisinin Başkanlık Divanında temsiliyetinin olmaması Başkanlık Divanı açısından, Meclis çalışmaları açısından çok büyük bir eksiklik olacaktır. Bu büyük bir yanlıştır. Gerekiyorsa yapabiliyorsak, eğer gündemi o şekilde değiştirebiliyorsak o öneriyi de sunalım. Bu Başkanlık divanı seçimi de ertelensin, bugün yapılmasın. Başkanlık divanı sayısı dengelere göre yeniden belirlensin ama iktidarın diğer ortağı olan Cumhuriyetçi Türk Partisi de, Demokrat Parti de, her iki parti de, diğer partilerin olduğu gibi ağırlık oranlarına göre Başkanlık Divanında mutlaka temsil edilmelidir. Aksi takdirde eksiklik...

HÜSEYİN CELÂL (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Anayasaya aykırı olur.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Büyük olacaktır.

MEHMET BAYRAM (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Görevden kaçırıyorsunuz.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Gazi Mağusa)(Yerinden) - İçtüzük buna uygundur.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Biz Demokrat Parti olarak imzaladığımız Protokola saygılıyız. İmzaladığımız Protokol...

AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden)(Devamla) - Sayın Mehmet Bayram; İçtüzük müsaade eder.

DERVİŞ EROĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Eder eder!

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Bizim için geçerliliğini korumaktadır.

MEHMET BAYRAM (Yerinden)(Devamla) - Bizi bağlamaz.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Bu nedenledir ki kendi milletvekilimiz durumunda olan o günlerde Sayın Acarkan'dan Protokol gereği istifasını istedik. Sayın Acarkan kendi gerekçeleri ile, grubun isteğini, Protokole uygun isteğini yerine getirmedi, partiden istifa etti. Tamamen kendi kararıdır, kendi bileceği iştir. Ancak bugün ortağımızın da Protokolde imzası olan ortağımızın da bir önergesi vardır. Biz Protokole saygı açısından bu öneriye herne kadar olumlu oy verme durumunda isek de, öyle gerektiği halde, geçen dönemde kendi görüşlerimizi halâ daha koruduğumuz için, Protokole saygımızı da bir yere koyduğumuzda bu öneriye çekimser oy kullanmak durumunda kalacağız.

MEHMET BAYRAM (Yerinden)(Devamla) - Anlayamadık burasını.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Şöyle efendim. Dün söylediğimize bugün ters düşmeyiz.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Gazi Mağusa)(Yerinden) - İki arada bir derede.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Dün söylediğimize bugün ters düşmeyiz. Bir efendilik anlaşması yaptık. Her ne kadar partimizden istifa etmiş de olsa, bizim...

MEHMET BAYRAM (Yerinden)(Devamla) - Yasaların ve Anayasanın üzerinde protokol yapmayacaktınız. Ona yetkiniz yoktu.

SERDAR DENKTAŞ (Devamla) - Bizim arkadaşımız Protokol gereğini yerine getirmemiştir. Ancak dün söylediğimize de bugün ters düşmeyiz, düşmeyeceğiz. Bunu söylemek için söz aldım. Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Denктаş.

Sayın milletvekilleri;...

SALİH USAR (Girne)(Yerinden) - Söz istiyorum efendim.

BAŞKAN - CTP Başkan Vekili Sayın Feridun Önsav imzası ile...

SALİH USAR (Yerinden)(Devamla) - Söz istiyorum usul hakkında.

BAŞKAN - Buyurun efendim.

SALİH USAR (Yerinden)(Devamla) - Sayın Serdar'a verilen çerçevede.

BAŞKAN - Tabii tabii.

SALİH USAR (Yerinden)(Devamla) - Biz de söz istiyoruz.

GENÇLİK, SPOR VE ÇEVRE BAKANI SERDAR DENKTAŞ (Yerinden)-
Usul hakkında değil mi?

SALİH USAR (Yerinden)(Devamla) - Usul hakkında tabii.

BAŞKAN - Buyurun.

SALİH USAR (Girne) - Sayın milletvekilleri; doğrudur, toplumumuzun büyük bir kesimi sorunlarının çözümü için beklenti içindedir. Ama bu beklentisi Meclis Başkanlığında yaşanan soruna ilgisiz de değildir toplum. Şu anda Mecliste bir Başkanlık Divanı ve Başkanlık sorunu yaşanmaktadır. Bu sorun Cumhuriyetçi Türk Partisi tarafından yaratılan bir sorun değildir. Cumhuriyetçi Türk Partisi yasaların uygulanmasını istemektedir, İktüzüğün uygulanmasını istemektedir. En temel hukuk sisteminin ve hukuk prosedürünün uygulanmasını istemektedir.

Değerli arkadaşlar; herhangi bir sorun olduğu zaman en son başvurulacak olan yasadır Anayasa.

Anayasaya gitmezden önce mutlaka eğer yönetmelik varsa, yönetmeliğe, eğer tüzük varsa tüzüğe, yasaya, ondan sonra eğer bu yönde herhangi bir düzenleyici yasa yoksa ancak o takdirde Anayasaya el atılır ve Anayasa uygulaması sadece ve sadece onun yorumunu vesairesi bu konudaki yetkiyi doğrudan doğruya ve münhasıran Anayasa Mahkemesindedir. Başsavcılığın vermiş olduğu hukuki mütalaa herhangi bir hukuki bağlayıcılığı olmayan, herhangi bir hukuki içeriği olmayan bir mütalaadır. Sadece ister uyulan, ister uyulmayan bir belgedir. Hukuk bunu emretmektedir. Başsavcılığın verdiği mütalaaların bağlayıcı olduğunu gösteren herhangi bir yasa maddesi, Anayasa Mahkemesi göstermek mümkün müdür? Yoktur değerli arkadaşlarım. Başsavcılık, Anayasada yazılmıştır, çizilmiştir; sadece Cumhurbaşkanının, Hükümetin vesairenin, Bakanlıkların hukuk danışmanıdır. Yani ben vatandaşların çoğu zaman yaptığı gibi herhangi bir hukuki sorun olduğu zaman gideriz avukata ve görüş isteriz. Avukat bize der ki, "e, ortaya koyduğun görüşlerden öyle anlaşılıyor ki bu davayı kazanman zordur. hatta imkansızdır. Bana bu mütalaayı veren avukata derim ki sen davayı aç, yürüt, ben senin parayı vereceğim, dava masraflarını karşılayacağım, kaybedip kaybetmemek bana düşen birşeydir". Burda bu Meclisin yaptığı ve bu Meclisi bağlayan bir içtüzük sözkonusudur. Bu içtüzük Anayasaya ne zaman aykırı olabilir? Anayasa mahkemesi kararını verip, bu hükümler Anayasaya aykırıdır deyip gerekçeli kararı verip de bu gerekçeli kararı Resmi Gazete'de yayınladıktan sonra içtüzüğün Anayasaya aykırılığı hüküm doğurmaya başlar. Bu hukukta en temel kuraldır. Kıbrıs'ta da böyledir, Amerika'da da böyledir, Türkiye'de, İngiltere'de. Her tarafta bu böyledir.

MEHMET CİVA (Lefkoşa)(Yerinden) - Rusya'da da öyledir.

SALİH USAR (Devamla) - Ve bu kararı, bu temel prensibi ve ilkeyi siz yok farzederseniz işte o zaman üzerine basa basa durulan hukukun zorlanması ve hukukun ayaklar altına alınması sözkonusu olur.

Hatırlayalım değerli milletvekilleri; bir zamanlar milletvekillerine emeklilik hakkı tanıyan bazı hükümler içeren ve birtakım avantajlar sağlayan bir yasa geçmiş Meclisten ve partimiz Cumhuriyetçi Türk Partisi o Yasayı Anayasa mahkemesine götürüp iptal ettirmişti ve o Yasa iptal edilene kadar ondan iki tane siyasal kamu görevlisi yararlanmış ve emeklilik maaşını, emeklilik ikramiyesini kazanmıştı ve değerli arkadaşlarım aynı Başsavcılık Dairesi çıkmış ve mütalaa vermişti ve demişti ki kendine sorulduğunda, "bir yasa, Anayasa Mahkemesine götürülüp de iptal edildikten sonra hüküm doğurur, Resmi Gazete'de yayınlanıp yürürlüğe girdikten sonra iptal edilene kadar hüküm doğurur. Dolayısıyla verseniz de olur, vermeseniz de olur" demişti bu aldığınız ikramiyeleri. Ama aynı Hukuk Dairesi bugün ortaya çıkmakta ve demektedir ki içtüzük Anayasaya aykırıdır. E, sormazlar mı sana sen bu yetkiyi kimden alıyorsun? Hangi Anayasal ve yasal yetkiyi kullanarak böylesi bir mütalaa veriyorsun? VeleVKi öyle bir mütalaa versen bile bu ülkede Anayasayı değiştirmek, yasaları yapmak, içtüzük düzenleme yetkisine sahip olan bu yüce organı, bu Meclisin böylesi bir mütalaaayı dikkate alarak tavır belirlemesi de bizim zaafımızdır değerli milletvekilleri.

İçtüzük gayet açıktır. Diyormuş, üç yıllığına seçilir. Peki, sayın milletvekilleri; üç yıllığına ve iki yıllığına diyor ve başsavcı bunu söyleyerek ölseler bile, görevleri devam eder diyor. E, peki içtüzüğün 9'uncu maddesi de diyor ki, seçimlerin uzaması durumunda, seçimlere kadar, ikinci dönem seçilen Başkanlık Divanı üyelerinin görevleri, seçimlere kadar uzar. Yani iki seneden fazlaya uzar. Peki, iki sene tamamlandıktan sonra ve seçimler uzar, Sayın Başsavcının verdiği mütalâaya dayanarak o zaman Başkanın da, Başkan Yardımcısının da yetkileri sona erip, en yaşlı üye mi Meclisi yönetecektir? Yine aynı sürelerle dayanarak mütalâa verilirse, bir hususa dikkatinizi çekmek isterim sayın milletvekilleri. Anayasanın geçici 1'inci maddesinin (5)'inci fıkrası, eşdeğer mal konuları veya bu maliyet devretme işlerinin beş yıl içerisinde tamamlanmasını hükmetmektedir. Buna amirdir. Peki, Sayın Başsavcının süreye dayanan görüşüne istinaden, ona dayandırarak, 1990'dan sonra yapılan bütün eşdeğer işlemlerini ve diğer İTEM Yasası çerçevesinde verilen bütün kesin tasarruf belgelerini, tapuları, Anayasaya aykırı mı addedeceğiz? Çünkü beş yıl içerisinde tamamlanır, diyor. Beş yıldan sonra bu işlerin tamamlanmayıp devam ettirilmesi, Anayasaya aykırıdır. Hade gelin bunu da temizleyelim.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; konuşmamın başında da belirttiğim gibi...

MEHMET CİVA (Lefkoşa) (Yerinden) -Dilini sürçme.

SALİH USAR (Devamla) - Özür dilerim.

Sayın milletvekilleri; konuşmamın başında da söylediğim gibi, ortada bir sorun vardır ve bu sorun kesinlikle partimizden kaynaklanmamaktadır. Kesinlikle bu sorun partimizden kaynaklanmamaktadır. Doğrudur, toplumun bazı sorunlarının çözülmesi için de bize göre bu sorunların çözülmesi için, en başta Hükümet Programında yer alan kimi hususların hayata geçirilmesinde biraz aceleci davranmamız gerekir.

Stabil değere geçme konusunda...

MEHMET BAYRAM (Lefkoşa) (Yerinden) - Sayın Başkan; ama bu usul müdür, usulsüzlük müdür? Anlayamadık.

SALİH USAR (Devamla) - Usuldür, usuldür Sayın Mehmet Bayram. Usuldür.

BAŞKAN - Sayın Usar...

SALİH USAR (Devamla) - Usuldür.

BAŞKAN - Sayın Usar; konu dışına çıktınız efendim.

SALİH USAR (Devamla) - Hükümet Programında yer alan bütün hususların...

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ÖZKER ÖZGÜR (Yerinden)- Parazit yapma Mehmet Bayram.

SALİH USAR (Devamla) - Toplumun beklentisi olan bütün hususların en kısa sürede yaşama geçirilmesi için de partimiz...

MEHMET BAYRAM (Yerinden) (Devamla) - Sendikal hakları...

SALİH USAR (Devamla) - Son derece isteklidir, kararlıdır ve bunun hayata geçirilmesinde, bütün çalışmalarını ortaya koyacaktır. Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkürler.

MEHMET BAYRAM (Yerinden) (Devamla) - Usul usul diye diye, usulsüzlüğü gerçekleştiriyorsunuz.

ÖZKER ÖZGÜR (Yerinden) (Devamla) - Parazit yapma Bayram, parazit yapma.

MEHMET BAYRAM (Yerinden) (Devamla) - Hocam, usulün de bir usulü var.

SALİH USAR (Girne) (Yerinden) - Hiçbir hukukçunuz yoktur sizin.

MEHMET BAYRAM (Yerinden) (Devamla) - Ne hukukçusu be? Hukuk ister? Hukuku katlediyorsun sen orada çıkıp usul diye.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; lütfen karşılıklı konuşmalıyım efendim. Lütfen.

MEHMET BAYRAM (Yerinden) (Devamla) - Usul diye diye, usulü katlettin orada.

VASFI CANDAN (Lefkoşa) (Yerinden) - Ders almaktan rahatsız olmayalım.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Cumhuriyetçi Türk Partisi Meclis Başkan Vekili Sayın Feridun Önsav imzası ile, KKTC Meclis Başkanlığına bir öneri verilmiştir efendim.

SALİH USAR (Yerinden) (Devamla) - O gidecek Anayasaya eğer şey varsa...

MEHMET CİVA (Lefkoşa) (Yerinden) - Tabii, doğrudur.

DERVİŞ EROĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Siyasi partiler gider.

BAŞKAN - "Anayasanın 83'üncü maddesi ve Meclis İçtüzüğü'nün 8, 9, 10, 11, 12, 13'üncü maddelerine göre, Meclis Başkanlığı görevi boşalmıştır. Anayasa ve İçtüzüğe göre, on gün içerisinde boşalan Meclis Başkanlığı için de seçim yapılması gerekir. Bu süre, bugün dolmaktadır. O nedenle, diğer seçimler yanında, Meclis Başkanlığı seçiminin de yapılmasını öneriyoruz.

Bu nedenle, Danışma Kurulunda, gündeme alınması reddedilen önerimizin, Genel Kurulca oylanarak gündeme alınmasını öneriyoruz."

Öneri hakkında lehte veya aleyhte konuşmak isteyen birer konuşmacıya söz vereceğim.

HÜSEYİN CELÂL (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Lehinde...

BAŞKAN - Lehinde konuşacaksınız. Buyurun efendim.

Siz de aleyhe konuşacaksınız? Peki efendim.

DERVİŞ EROĞLU (Yerinden) (Devamla) - Bize düştü görev.

MEHMET BAYRAM (Yerinden) (Devamla) - Kadere bak sen.

HÜSEYİN CELAL (Gazi Mağusa) - Sayın milletvekilleri; Meclisin gündemi gerçekten bir buçuk aydır başkanlık gibi işgal altındadır. Ortada bir sorun vardır. Ancak bu sadece Meclis Başkanlığı sorunu da değildir. Bir rejim meselesi vardır ortada, bir siyasi ahlak meselesi vardır ortada ve demokratik sistemimizin temelinde siyasal ahlakı mı, ahlsızlığı mı koyacağız meselesi vardır. O bakımdan son derece önemlidir. Bu demokrasi eğer ahlaki birtakım temellere dayanmışsa, bu temelleri ahlaki temeller olarak yerleştirmesek biz rejim her zaman sıkıntıya düşecektir. Önemli olan şu veya bu kişinin Meclis Başkanlığını doldurması değil, ama siyasal ahlakın demokrasiye, sistemimize yerleşmesi meselesidir. Verilen sözlerin tutulması meselesidir. Aksi takdirde verilen sözler tutulmazsa, siyasal partiler birbirlerine güvenmezse, bu sistem kurullarla, katı kurullarla yürümez. Bir yerde tökezler. Cumhuriyetçi Türk Partisi bu anlamda demokratik sistemi savunmaktadır, demokratik sistemin sağlıklı bir temele oturması kavgasını vermektedir. Eğer demokrattik sistem yoksa halkın sorunlarına da çözüm yoktur. Herhangi bir kişi partisinin de isteğine rağmen bir mevkiyi, ben öyle isterim onun için işgal edeceğim derse, bu bütün siyasal partilere karşı yapılmış bir eylemdir. Yalnız kendi partisine karşı, yalnız Cumhuriyetçi Türk Partisine karşı değil, ama bütün partilere karşı yapılmıştır ve ilerde de böyle kişilerin çıkmasını ve partimin kararına rağmen ben bu koltuğu ele geçirdim madem sonuna kadar burda oturacağım demesini getirecektir. Bu konuda fırsatçı, oportünist yaklaşımlara meyletmeyelim. Meclisin böyle önemli bir mevkiini ele geçiren, gaspeden kişiye karşı bütün Meclis olarak karşı çıkarsak, çıkabilirsek, bu Meclise saygınlığı kazandırmış olacağız.

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla) - Bravo Hüseyin.

HÜSEYİN CELAL (Devamla) - Politikacılığa saygınlığı kazandırmış oluruz, saygınlık kazandırmış oluruz.

MEHMET BAYRAM (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Ya hükümet görevini size verdiğinde siyasi ahlak yoktu değil mi?

MEHMET CİVA (Yerinden)(Devamla) - Biz size Meclis Başkan Yardımcılığını verdik.

HÜSEYİN CELAL (Devamla) - Dün dündü, bugün bugündür diyemeyiz. Geçmişte de bir Meclis Başkanlığı sorunu olmuştur. Biz herkesten, herkesten ama , o zaman bir hata işlemiş olabiliriz, diyecekler de çıkabilir. O zaman yanlışlık diyecekler de çıkabilir, mümkündür.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU ((Yerinden)(Devamla) - Çıksınlar desinler.

HÜSEYİN CELAL (Devamla) - Ama bu konuda gerçekten ortada bir gerçek vardır. O gerçeği bulabilmemiz gerekir.

Sayın milletvekilleri; Anayasa ile içtüzük aslında birbirini tamamlamaktadırlar. Anayasa genel kurallar koyan bir metindir. İşin detayına gidemez. Onun vermediği detayı, yasalar, içtüzükler vesaire tüzükler verir.

Konuya bu açıdan bakmamız gerekmektedir. Anayasa, Meclis Başkanlığını, parti gruplarına vermektedir. Parti grupları Meclis Başkanı çıkarabilirler. Ve eğer parti gruplarından ayrılırsa bu kişi, demektir Tüzük, Başkanlık Divanının bütün üyeleri için olduğu gibi, görevi de Başkanlık Divanında sona erer. Bu konuda iki madde vardır. Lütfen bu iki maddeyi, bir içtüzük maddesini, bir Anayasa maddesini beraberce okuyalım. Bunun başka sonucu yoktur. Tamam, Anayasa Mahkemesi halledebilir. Ben evvelâ bu Meclisin halletmesini istiyorum. Bu Meclisin bu konuyu kendi içinde halletmesi en iyi yoldur. Kendisi, bu Meclis kendi statüsüne, kendi saygınlığına bizzat sahip çıkmalıdır. Bir daha kimse böylece, böyle bir teşebbüste bile bulunamaz. Kimsenin kafasından, partimden istifa edeyim, partimin kararına rağmen ben bu mevkide oturayım düşüncesi geçemez. Bunu sağlayalım bu Meclise. Politikacıya bu şekilde saygınlık kazandıralım.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Partisinden istifa ettiğinde, milletvekili mi diye tartışılsın...

HÜSEYİN CELAL (Devamla) - Başka yerlerde tartışılmıyor mu?

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - O dahi bir konudur.

DERVİŞ EROĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Hepimiz için.

HÜSEYİN CELAL (Devamla) - Bu sistem içinde o bile tartışılmaktadır.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Çünkü bir partiden çıktın sen. Bir programdan seni çıkarttı.

HÜSEYİN CELAL (Devamla) - Erken seçim olur, yerine başkası gelir .Ömek yok, burada bir anlaşma vardı. Bütün partilerin katıldığı hem de, bir anlaşma vardı neticede. Meclis Başkan Yardımcılığını, puanı dolayısıyla Ulusal Birlik Partisi aldı, Meclis Başkanlığını Demokrat Parti aldı, gene puanı dolayısıyla.

SALİH MİROĞLU (Girne) (Yerinden) - Ama daha azdı onun da.

HÜSEYİN CELAL (Devamla) - Daha az puanla.

TESPİT EDİLEMEYEN BİR MİLLETVEKİLİ - Yeterdi ama puanı.

HÜSEYİN CELAL (Devamla) - Yeterdi ama, yeterdi.

MEHMET BAYRAM (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Nasıl, bizimki yeterdi de artardı, ama vermediniz Meclis Başkanlığını bize. Nasıl? Onu da söyle.

HÜSEYİN CELAL (Devamla) - Neyse, Meclis Başkan Yardımcılığı da geçmişte...

SALİH USAR (Girne) (Yerinden) - 1985'te vermiş miydiniz bize?

FERİDUN ÖNSAV (Lefkoşa) (Yerinden) -Siz de reddederdiniz. Biz, Yardımcılığı olsun verdik. Siz 1985'te vermediniz.

HÜSEYİN CELAL (Devamla) - Sayın arkadaşlar...

DERVİŞ EROĞLU (Yerinden) (Devamla) - 1990'da gelseydiniz, verecektik.

FERİDUN ÖNSAV (Yerinden) (Devamla) - Siz, 1985'te Yardımcılığı da vermediniz.

HÜSEYİN CELAL (Devamla) - Neyse, orada bir gelenek yerleştirilmiş olsun. Bir gelene yerleştirilmiştir. Muhalefet partisi de Meclis...

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Yok yahu, gelin Anayasayı değiştirelim, bırakın artık bunları. Uğraşmayın, abesle, iştigal etmeyin. Anayasa açık nasıl olsa. Değişen birşey yok. Anayasa Mahkemesine gidecek. Gelin Anayasayı değiştirelim.

AHMET DERYA (Lefkoşa) (Yerinden) - Gelin kolayını yapalım. Bu önerimize destek verin de ondan sonra Anayasayı...

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Değişmeyecek. Anayasa Mahkemesine gidecek, geri gelecek.

AHMET DERYA (Yerinden) (Devamla) - Gelin kolayını yapalım.

BAŞKAN - Evet, devam edin efendim. Lütfen devam ediniz.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Gene geri gelecek...

BAŞKAN - Sayın Hasipoğlu; lütfen efendim.

SALİH USAR. (Yerinden) (Devamla) - O zaman düzeltiriz.

HÜSEYİN CELAL (Devamla) - Sayın milletvekilleri; o da elbette bir çözümdür. Eğer bu Meclis namusunu o yolla kurtaracaksa, biz o yola da varız.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Ne güzel cevap.

HÜSEYİN CELAL (Devamla) - Ve yarın bu öneriyi hazırlayıp bütün partilere de sunabiliriz. Yeter ki Meclis namusunu kurta-rabilsin.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Ertuğrul başta olmak üzere.

DERVİŞ EROĞLU (Yerinden) (Devamla) - Adaoğlu, sana söyler...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Nerde?

DERVİŞ EROĞLU (Yerinden) (Devamla) - Meclisin namusunu...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Ben karşı değilim.

HÜSEYİN CELAL (Devamla) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; "Cumhuriyet Meclisi Başkanlık Divanı, milletvekilleri arasından seçilen bir Meclis Başkanı..." Nedir? Başkanlık Divanı. "Bir Başkan Yardımcısı, yeter sayıda kâtip ve idare amirinden oluşur" demektedir.

DERVİŞ EROĞLU (Yerinden) (Devamla) - İçtüzük diyor.

HÜSEYİN CELAL (Devamla) - Hayır, Anayasa diyor, Anayasa. 83'üncü maddesi.

Ve altında da dikkatinizi çekerim değerli arkadaşlar, çok önemlidir. 83'ün (2)'nci fıkrası da Cumhuriyet meclisi Başkanlık Divanı bir kurul olarak çalışır ve Meclisteki grupların sayısı ile orantılı olarak oluşturulur demektir. Peki, bugünkü durumda, ki biz Meclis Başkanlığı işgal altındadır diyoruz hangi gruplar bu Başkanlık Divanında temsil edilmektedir. Ayhan Halit Partisi bir grup mudur? Evet sorun budur. Ayhan Halit Partisi diye bir parti mi vardır ki orda oturmaktadır? Bu soruyu yanıtlayalım kendi kendimize. Bugün, bu akşam, yarın ve ona cevao verelim.

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ÖZKER ÖZGÜR (Yerinden)-
Anayasal bir anomali.

HÜSEYİN CELAL (Devamla) - Üç yıl için seçilmektedir denmektedir, ikinci dönem için de iki yıl. Doğru. Burda prensip konmaktadır. Öldüğünde ne olacağını söylememektedir. Ama çıkmaktadır bir sivri akıllı...

DERVİŞ EROĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Kimdir o?

HÜSEYİN CELAL (Devamla) - Ve ölse bile değiştirilemez demektir. En yaşlı üye ile devam eder veya yardımcısı ile devam eder. Arkadaşlar gülüyorsunuz ve haklısının gülmekte. Bu hukuk değildir.

VASFİ CANDAN (Lefkoşa)(Yerinden) - Kargalar da güler bu görüşe.

HÜSEYİN CELAL (Devamla) - Bu komedidir ve komedi olduğunu görmek için de hukukçu olmak gerekmez. Hukuk sistemimizin sadece kimlere emanet edildiğini gösterir. Peki, Anayasa bunu söylemiyor. Ama Anayasanın mantığı ile düşündüğümüzde, düşünerek şimdi içtüzüğe geçelim. İçtüzük ne diyor? Bağlı bulunduğu siyasi parti grubu ile üyelik bağı sona eren bir Başkanlık Divanı üyesi ile Cumhuriyet Meclisinde grup kurma

hakkını yitiren bir siyasal partiye bağılı divan üyelerinin Başkanlık Divanındaki görevi kendiliğinden sona erer. Yalnız istifa eden değil, grup kurma özelliğini kaybeden siyasal partiye mensup kişiler de. Bu Anayasanın demin okuduğum maddelerine, hükümlerine uygun değil midir? O mentalite devam etmiyor mu burda? Gruplara tanımaktadır yetkiyi.

Başkanlık Dinanını oluşturma yetkisini gruplara vermektedir Anayasa. Ona bağılı olarak da içtüzük ne demektir? Gruptan istifa eder veya grup olma özelliğini kaybederse bir partinin milletvekilleri, üyelikleri sona erer. peki istifa edenin ne olacak? Aynıdır. Söylüyor zaten. Söylüyor da ve bu Anayasanın mantığına tamamıyla uygundur. Dolayısıyla ortada bir Anayasaya aykırılık vardır. yeter ki bu Anayasaya aykırılığı burda tespit edelim. İki; siyasi ahlak yönünü de bu Meclis temizlemek zorundadır, ama Anayasaya aykırılık konusunda da burda karar verebiliriz biz. İçtüzüğü uyguluyoruz çünkü. Biz içtüzüğü uyguluyoruz ve bütün makamlar önce özel yasaı uygulamak zorundadır ve özel yasa, yani içtüzük Anayasa Mahkemesi tarafından Anayasaya aykırı olarak tespit edilene kadar geçerlidir. Yürürlüktedir hem de ettiği güne kadar. Geriye dönük olarak değil. İptal gününe kadar geçerlidir içtüzük. O vakit biz içtüzüğü uygulayacağız burda. içtüzüğü uygulayacağız. İşin hukuki yönü budur. Hukuki yönünde bizim hiçbir tereddüdümüz yoktur. Ama siyasiler olarak hepimize düşen önemli bir görev vardır burda. Böyle durumları yaratmamalıyız. Demokrasimizi böyle sakat anlayışlar üzerine kurmamalıyız. Bu demokrasinin temelinde bugün dört siyasal parti de, bağımsızlar da gelip güzel, sağlam bir harç koysunlar ki kimse böyle kişisel isteğı ile gelip bu mevkiyi işgal etmesin, Meclise rağmen, partilere rağmen. Özellikle Ulusal Birlik Partisi. Diyorlar ki, biz bir kaç sene önce de aynı kavgayı verdik.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - 1992'de...

HÜSEYİN CELÂL (Devamla) - Peki, bugün niye bu kavgayı vermeyelim? aynı kavgayı, bugün birlikte vermek gerekir. Bütün Meclisin vermesi lâzım aslında. Geçmişte biz böyle düşünüyorduk, böyle yapmıştık. Dolayısıyla şimdi daha farklı hareket edemeyiz, bir mazeret değildir bana göre.

Bütün saygım baki kalmak kaydı ile arkadaşlara, doğru ne ise, biz onu yapmak zorundayız. Onu yapmalıyız ve bu konuda da biz önerinin lehinde oy kullanacağız elbette, yalnız kalsak da. Neticede doğruyu savunuyoruz Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

VASFİ CANDAN (Lefkoşa) (Yerinden) - Her zaman doğruları savunacağız.

BAŞKAN - Özür dilerim Ali Bey. Lehte Sayın...

ALİ ÖZKAN ALTINIŞIK (Girne) (Yerinden) - Usul hakkında...

BAŞKAN - Çok kısa olmak kaydı ile buyurun efendim.

ALİ ÖZKAN ALTINIŞIK (Girne) - Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; bütün arkadaşlarımızın da değindiği gibi, bir buçuk aydır Meclisimizde, Meclis Başkanı var mı, yok mu tartışması, var olan birşey yokmuş gibi bir tartışma ile halkın, büyük bir sorunları dururken, Meclisimiz gerçekten üzümlere söylüyorum, abesle iştigal etmektedir. Bugün burada verilmiş olan öneri üzerine ve Meclis Başkanı...

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ÖZKER ÖZGÜR (Yerinden)- Çok ayıp, çok ayıp.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Çok ayıp. Yakışmadı sana Ali Özkan Altınışik.

ALİ ÖZKAN ALTINIŞIK (Devamla) - Anayasayı hepimiz okuduk. Meclis Başkanının ne şekilde seçilmesi gerektiği, Anayasada açık yazmaktadır. Meclis içtüzüğünde de...

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Yazık sana. Teessüf ederim sana.

BAŞKAN - Sayın Civa; lütfen efendim.

ÖZKER ÖZGÜR (Yerinden) (Devamla) - Abesle iştigal etmiyoruz.

DERVİŞ EROĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Yok, şimdilik öyle.

ÖZKER ÖZGÜR (Yerinden) (Devamla) - Ciddi bir konuyu tartışıyoruz. Protokol imzalanırken, sen de vardın DP'de.

ALİ ÖZKAN ALTINIŞIK (Devamla) - Değerli arkadaşlar...

BAŞKAN - Müdahale etmeyin efendim, lütfen.

ALİ ÖZKAN ALTINIŞIK (Devamla) - Burada...

MEHMET BAYRAM (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Civa'yı dışarı atın. Lütfen dışarı çıksın Civa.

BAŞKAN - Sayın Civa; lütfen efendim. Biraz... Sizin konuşmalarınızı sabırla herkes dinliyor efendim. Siz de dinleyin lütfen.

ALİ ÖZKAN ALTINIŞIK (Devamla) - Bekleriz Sayın Başkan, bekleriz. Arkadaşların saygı göstermesini bekleriz.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - İçtüzükte var Ali Özkan. İçtüzükte sözünüzü keselim diye yazı var herhalde, onu uyguluyor Civa. Ayıptır, dinleyin biraz.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Dinliyoruz efendim. Dinlemiyoruz diye bir olay yok ki.

KENAN AKIN (Yerinden) (Devamla) - Nasıl dinliyorsunuz?

ALİ ÖZKAN ALTINIŞIK (Devamla) - Müsaade ederse arkadaşlar...

BAŞKAN - Buyurun efendim, buyurun. Kürsü sizin.

ALİ ÖZKAN ALTINIŞIK (Devamla) - Evet, değerli arkadaşlar; biraz önce burada bir arkadaşımızı dinledik ve sükûnetle dinledik.

ÖZKER ÖZGÜR (Yerinden) (Devamla) - Abesle iştigal etmiyoruz. Yanlış söyledin.

ALİ ÖZKAN ALTINIŞIK (Devamla) - Eğer Mecliste bulunan parlamenterler, burada gerçeği ortaya çıkmamış bir konu üzerinde öneri tartışarak Meclisin karar vermemiş olduğu bir konu üzerinde, Meclisin namusu sözkonusu ediliyorsa, bir Meclis Başkanının burada oturması, Meclisin namusuna gölge düşürüyorsa, biz de bunun içindeyse, o zaman Meclis abesle iştigal ediyor derim değerli arkadaşlar ve bu sözümü de tekrar ederim. Lütfen buradan arkadaşlarımız söyledikleri sözlerin bilinci ile hareket ederek ortaya konuları koyarlarsa, o zaman biz de ona göre söylediklerimizi bilerek, onun bilinci içerisinde ya otururuz, ya çıkar buradan cevap veririz. Anayasada açıktır. Meclis içtüzüğünde, hep buraya gelen arkadaşlarımız, Meclis içtüzüğünün 9'uncu maddesinin (6)'ncı fıkrasını gündeme getirmektedirler.

AHMET DERYA (Lefkoşa) (Yerinden) - 13'üncü maddesi.

ALİ ÖZKAN ALTINIŞIK (Devamla) - Peki, eğer 6'ncı maddede divan üyelikleri konusundan bahsetmektedir. (1)'inci fıkrasını okursa arkadaşlarımız, Meclis Başkanının boşalması halinde, ne şekilde doldurulacağı söylenmektedir. On gün içerisinde doldurulur. Meclis Başkan Yardımcısının boşalması halinde, yine on gün süre ile doldurulur denmektedir. E, bu maddeler göz ardı edilerek, göz ardı ederek arkadaşlarımız, divan üyeliklerinin seçimi konusundaki parti gruplarına bağlı kararı, divan başkanı ve başkan yardımcısı ile eşdeğerde tutmaktadırlar.

MEHMET CİVA (Lefkoşa) (Yerinden) - Ne zaman boşalacağını da söyle. Onu da söyle. Ne zaman boşalır?

ALİ ÖZKAN ALTINIŞIK (Devamla) - Hayır, boşalması halinde. Boşalması, istifa ederse boşalır. Ölürse boşalır. Ortada böyle bir durum yokken...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI ÖZKAN MURAT (Yerinden) - Partisinden istifa ederse?

ALİ ÖZKAN ALTINIŞIK (Devamla) - Varsayımlara dayanarak, Meclis Başkanlığı boşaldı üzerine burada Mecliste hukuki bir sorun, siyasi bir sorun yaratacak şekilde bir adım atmak, herhalde Meclisin çalışma olanağına da gölge düşürecektir.

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ÖZKER ÖZGÜR (Yerinden)- Okuduğunuzu anlamıyorsunuz siz.

VASFİ CANDAN (Lefkoşa) (Yerinden) - Dört kişi okudu. Oradan gene...

ALİ ÖZKAN ALTINIŞIK (Devamla) - Okuduğumuzu gayet iyi anlıyoruz. Herhalde sizin anlayışınız o kadar ki, Meclis Başkanı dururken, Meclis Başkan Yardımcısı dururken, Meclis çalışırken, siz burada Meclis Başkanı var mı, yok mu? Bir hikâye var. Karadenizli'nin bir hikâyesi. Bir güvercin gelmiş, suya yaklaşmış, geçmiş. İki Karadenizli başlamış birbiri ile kavga etmeye. "Kuyruğu suya teğdi mu, teğmedi mu?" Biri teğdi diyormuş, öbürü teğmedi. Başlamışlar kavgaya.

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - Yani bu kadar basit mu bu iş? Ooo...

ALİ ÖZKAN ALTINIŞIK (Devamla) - E, yapılan budur değerli arkadaşlar. Meclis Başkanı, Meclis içtüzüğüne göre, buradadır.

HAKAN ATAKER (Girne) (Yerinden) - Bir daha oku.

ALİ ÖZKAN ALTINIŞIK (Devamla) - Anayasaya göre buradadır. Eğer bir sorun varsa, Anayasa Mahkemesine gidilir...

VASFİ CANDAN (Yerinden) (Devamla) - Demokrasiye saygı duyalım.

ALİ ÖZKAN ALTINIŞIK (Devamla) - Ve bunu çözersiniz. Eğer iki parti arasında protokoldan çıkan bir sorun varsa, onu da buraya parlamento'ya yansıtmak, herhalde, zannedirim parlamenter sistem ve parlamento'ya gölge düşürmekten başka birşey olmayacaktır.

Bu düşüncelerle, değerli arkadaşlarımızı, lütfen daha fazla bu konu ile Meclisimizi iştigal etmemeleri konusunda, bir milletvekili olarak, şahsım olarak bunu dile getirmeyi görev sayarak, beni dinlediğinizden dolayı, hepinize teşekkür ederim.

ÖZKER ÖZGÜR (Yerinden) (Devamla) - Kayserili'ydiler onlar. Karadenizli değildi.

BAŞKAN - Teşekkürler efendim. Evet, söz sırası Sayın Dr. Derviş Eroğlu'nda. Buyurun efendim.

BAYINDIRLIK VE ULAŞTIRMA BAKANI AHMET KAŞIF (Yerinden)- Kayseri'de deniz mi var?

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Hoca; Kayseri'de deniz yok.

DERVİŞ EROĞLU (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; evet, biz bir zaman Kayseri'liyiz dedik de çok lâf duyduk.

ÖMER KALYONCU (Girne) (Yerinden) - Bir Kayseri'lik daha yapacaksınız galiba.

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Ben sözlerimin uzun olmayacağını, ama sözlerime, halk arasında çok söylenen bir deyimle başlamak istediğimi belirtmek isterim. "Etme, bulma dünyası". Bu dünya o dünyadır. Sayın Hakkı Atun da, geçmişte, partimizden istifa ettiği zaman, Meclis Başkanlığından istifa etmesi gereğini ortaya koyan bir partinin Genel Başkanıyım. O zaman da Sayın Adaoğlu kürsüye çıkıp, siyasi ahlâk gereği, siyasi teamüllere göre yapılması gerekeni, grubumuzda görüşeceğiz, konuşacağız, değerlendireceğiz dediler. Ama gruptan istifa etmesi yönünden herhalde bir karar çıkmamıştı, ki Sayın Hakkı Atun, üç seneyi doldurmak düşüncesi ile, bir sene daha bu Meclis Kürsüsünde oturmuştur.

Bize göre, Meclis Kürsüsü, bugün boş değildir. O zaman da Meclis kürsüsünün, Hakkı Atun'un istifa etmemesi ile boşalmadığına inandığımız için, 34 milletvekilimiz olduğu halde, bir seçim yapıp, Hakkı Atun'un yerine bir başka Meclis Başkanı seçmiştik. Çünkü, Hakkı Atun yerine bir başka Meclis Başkanı seçmiş olsaydık, belki Meclise polis gelmek mecburiyetinde kalacaktı. Ülkede kaos yaratılacaktı ve rejim tartışması başlayacaktı. Belki bu rejim tartışması, bazılarının hoşuna gitmiş olabilirdi. Ama biz, rejimin tartışmasının yanlış olacağı düşüncesi ile, Sayın Hakkı Atun istifa etmediği sürece, içtüzük öyle söylemiş olmasına rağmen...

AHMET DERYA (Lefkoşa) (Yerinden) - Ne söylüyor efendim içtüzük?

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Sineye çektik, sineye. Siz de çekeceksiniz.

DERViŞ EROĞLU (Devamla) - İçtüzük, Başkanlık Divanındaki bir üyenin partisinden istifa ettiği zaman, o makamdan da ayrılmasını yazıyor. Ama Başsavcının...

AHMET DERYA (Yerinden) (Devamla) - Siz de bunu kabul ediyorsunuz.

DERViŞ EROĞLU (Devamla) - Başsavcının yorumu, Anayasayı içtüzükle birlikte okumanız gerekir, Anayasa üç yıl için seçilir dediği için, biz ne Anayasa Mahkemesine gittik, ne de bir seçim yaptık. Bugün de istifa etmesi gerekir düşüncesini taşıyoruz. Ama istifa etmediği sürece, o makamda bir kişinin bulunduğu dikkate alınarak, seçim yapılmasının yanlış olacağını ve ülkemizi kaosa sürükleyeceğine inanmaktayız.

ÖMER KALYONCU (Yerinden) (Devamla) - Yok yahu, o kadar şey değil.

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Siyasi teammüllerden bahsediyor. Tabii 1993 seçimleri sonrası 12 Aralık gecesi de televizyon ekranından konuşulanları biliyoruz. 1990 seçimlerinden sonra Meclisi müdahale oldu diye terkedenlerin 1993 seçimlerinde de müdahale olduğu halde Meclisi terk etmediklerini de biliriz. Ve yine siyasi teammüllere göre, en büyük partiye, sandıktan birinci parti olarak çıkan kişiye hükümeti kurma görevinin verilmesi gerekirken verilmedi zamanında. Bugün siyasi teammüllerden bahseden kişilerin ve siyasi teammül gereği veya içtüzük gereği Meclis Başkanı istifa etmesi gerekir diyenlerin, o zaman Hükümeti kurmak için nasıl 13 Aralık günü, 13 Aralık sabahı görüşmelerin başladığını da biliriz.

SALİH MİROĞLU (Girne) (Yerinden) - Hakaret ede ede.

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Evet, dolayısıyla ben...

SALİH MİROĞLU (Yerinden) (Devamla) - Unutmadık ha.

ÖMER KALYONCU (Girne) (Yerinden) - Unutsanız ne yazar?

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Bugünlerin geleceğini Sayın Acarkan'ın Meclis Başkanı seçeceğiniz gün size söylemiştim. Bakınız Feridun Önsav...

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ÖZKER ÖZGÜR (Yerinden) - Demek iyi tanıdınız Acarkan'ı.

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Sizleri de çok iyi tanıyorum, Acarkan'ı tanırım tabii, bizim partimizin bir üyesiydi bir zamanlar. Tanıyorum. Ben olacağı Acarkan'ın ismini burda bahsetmiyorum, okuyacağım ne söylediğimi, Acarkan'ı hedef olarak yapmış olduğum bir konuşma değildi. Sayın Feridun Önsav ilk yıl Demokrat Parti'den Meclis Başkanınının olması, daha sonraki yıllarda da Cumhuriyetçi Türk Partisinden Meclis Başkanı olması yönünde mutabakata vardık dediği zaman Sayın

Adaoğlu düzeltmişti, dönüşümlü, bir yıl Demokrat Parti, bir yıl Cumhuriyetçi Türk Partisi diye düzeltmişti. Benim bunun üzerine söz alarak, usul hakkında, bu usul hakkında söz alanlar çoğaldığı bir zaman değildi o zaman, şimdi çoğaldı galiba...

MEHMET CİVA (Lefkoşa) (Yerinden) - Normaldir.

DERVİş ERIĞLU (Devamla) - Usul hakkında, madem ki usulsüzlük dedik, o zaman, Serdar Denktaş yok burda, Sayın Serdar Denktaş, Sayın Eroğlu kolay gelsin demişti konuşmaya çıkarken, şimdi ben kendilerine kolay gelsin diyerek bu sözlerimi hatırlatmak istiyorum.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Aldığın gibi satacan Sayın Başkan, aldığın gibi sat.

DERVİş EROĞLU (Devamla) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; aslında protokol maddesinde ana koşul olarak gündeme getirilen Meclis Başkanlığının münavebe ile olması, yani bir yıl Demokrat Parti, bir yıl Cumhuriyetçi Türk Partisi geçmişte de tartışma konusu olan, Anayasaya aykırı olan bir davranıştı. Anayasa Meclis Başkanının üç yıl için seçildiğini emretmektedir. İlk devre üç yıl ilin, ikinci dönem iki yıl için seçilir diye Anayasada madde vardır ve biz bu Anayasa maddesinin Savcının, Başsavcının yorumunu da alarak Ulusal Birlik Partisinin iktidar döneminde uygulandığını gördük. Dolayısıyla protokola girmiş olmakla birlikte, Anayasaya aykırı gibi görünüyor.

Bu noktada bir noktayı daha hatırlatmakta yarar var. Eğer bu Koalisyon ümit edildiği gibi uzun ömürlü olmaz da, Koalisyon bozulursa, o devre Meclis Başkanı olan kişinin acaba üç yıl tamamlanıncaya kadar Meclis Başkanlığında oturması mı gerekir? Yoksa bir centilmen akrement düşüncesi içerisinde Koalisyon bozulduğu anda, Meclis Başkanının da istifa etmesi mi gerekir sorusunu sormak tabii hakkımızdır ve bize göre mademki Anayasanın amir hükmüne göre bir değişiklik protokolda gündeme getirilmiştir. Meclis tutanaklarına geçmesi bakımından söylüyorum, koalisyon bozulduğu

anda artık teammüllere göre hareket edilmesi ve Meclis Başkanının da istifa etmesi gerekir kanısındayım. Dediğim bunlar. Ama, geçmişte istifa etmeyen kişi, bugün Koalisyonun Başbakanıdır ve o zaman Hakkı Atun'un, Sayın Hakkı Atun'un ortaya sürerken, kendine göre haklı gerekçeleri bugün de Ayhan Halit'in, Sayın Meclis Başkanının gerek Başsavcıdan, Başsavcının yorumları ile, gerekse geçmişin ortaya koyduğu gerekçelerle aynı doğrultuda hareket etmesine bugün özellikle Demokrat Partinin kızmaması gerekir. Çünkü geçmişte Sayın Hakkı Atun'un bir yıl daha oturmasına, Başkanlık koltuğunda oturmasına Demokrat Partiyi kuran arkadaşlar göz yummuşlardı.

GÜNAY CAYMAZ (Lefkoşa) (Yerinden) - Sayın Başkan, Demokrat Parti kızmıyor bu harekete.

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - İstifa etmesi gerekir demiştir.

GÜNAY CAYMAZ (Yerinden) (Devamla) - Der.

DERVİŞ ERİĞLU (Devamla) - Usulen demişlerdi herhalde.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Hakkı Atun kızıyor bu işe.

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Sayın Hakkı Atun çok kızıyor çünkü... Neyse çünküsünü ben bileyim.

MUSTAFA ARABACIOĞLU (Lefkoşa) (Yerinden) - Biz de bilelim.

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Ama şunu hatırlatmakta yarar vardır. Anayasanın amir hükmü o şekildedir diye biz geçmişte oyçokluğumuza, 34 kişilik bir gruba sahip olmamıza rağmen seçimi gündeme getirmediğimiz, biraz önce söylediğim gerekçelerle.

Anayasa Mahkemesine gitmedik. Zaten içtüzüğe göre, Anayasa Mahkemesine de bazı değişikliklerle ancak gidilebilir. Onun için bu Hükümet, bu şeffaf Hükümet, hukuka çok bağlı olduğundan bahseder, hukuk devletinden bahseder. Öyle ise, hukuk yollarının aranmasında ve hukukun vereceği karara göre hareket edilmesinde yarar görüyoruz.

Ben, bu konuda bir hususu daha kamuoyunun bilgisine getirmek istiyorum. Acaba Meclis Başkanlığı konusunu, yani Sayın Acarkan'ın istifa edip etmemesi tartışmasını, bir ayı aşkın bir süredir gündemde tutmakla, Hükümetin iki kanadının da acaba gündemi değiştirme düşüncesi mi vardır?

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Garanti.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Acarkan değiştirdi.

SALİH MİROĞLU (Girne) (Yerinden) - Elektrik konuşulacağına...

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Ama siz, Cumhuriyetçi Türk Partisi olarak veya Demokrat Parti olarak, Meclis Başkanlığı konusunu gündemde ne kadar tutarsanız tutunuz ve gündemi değiştirdiğinizi zannederseniz, halk ne bu karanlığı görmezlikten gelir, ne pahalılığı unutabilir..

MEHMET CİVA (Lefkoşa) (Yerinden) - E, sayende bu karanlıklara gömüldü halk.

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Ne de Hükümetin varlığı ile yokluğu tartışmasını sürdürmekten vazgeçebilir.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Yirmi sene idare ettin bu memleketi, sayende karanlıklara gömüldü.

SALİH MİROĞLU (Yerinden) (Devamla) - Öyle karanlık değildir bu Sayın Cıva. Yarım saat kesilse...

İLKAY KAMİL (Girne) (Yerinden) - 12.00'de gelecek bu akşam.

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Bugün halk sizin...

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ÖZKER ÖZGÜR (Yerinden)- Burada off-side'a düştünüz.

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Off-side'da değilim ben. Penaltı noktasındayım.

SALİH MİROĞLU (Yerinden) (Devamla) - Golü yedin Hoca, gölü yedin.

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Siz memleketi karanlığa boğdunuz.

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Sayende boğuldu.

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Siz memleketi, memleket insanını sefaletle doğru sürüklüyorsunuz, alım gücünü her gün sıfırlama nokrasına doğru çekmektesiniz.

ÖZKER ÖZGÜR (Yerinden) (Devamla) - Yirmi senede bir santrali yapamadınız.

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Siz ilk defa bu memlekette, Hükümet var mı, yok mu tartışmasına neden oldunuz.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Bitirdiniz santrali, hallettiniz.

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Bugün vatandaş, memlekette Hükümet var mı, yok mu tartışması yapıyor, siz Meclis Başkanı istifa etsin mi, etmesin mi tartışması ile, gündemi değiştireceğinizi zannediyorsunuz. Yanılıyorsunuz. Vatandaş, sizin gibi bu memlekette yaşar, ama sizin gibi geniş yürekli olan bu vatandaş, artık sabrını taşıma noktasına getirilmiştir. Sokağa dökülme arifesindedir.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Bu da usul hakkında mı Sayın Başkan?

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Onun için, Meclis Başkanlığı tartışmasını...

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Rejimi değiştirme noktasına geldi vatandaş.

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Usul hakkında değil. Ben, öneri hakkında konuşuyorum.

İLKAY KAMİL (Yerinden) (Devamla) - Konu ile bağlantısı var.

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Onun için, Meclis Başkanlığı tartışmasını bugün bitirelim. Hükümet olarak Meclisi çalıştırmak, vatandaşın lehine yasalar üretmek, sizin görevinizdir. Biz, vatandaşın lehine olan konularda, size yardımcı olacağımızı, Hükümeti teslim ettiğimiz gün söylemiştik. O zaman da Hükümeti, Sayın Hakkı Atun'la Sayın Özker Özgür'e devrederken, bu Hükümetin kısa ömürlü değil, uzun ömürlü olmasını, hizmet vermesini temenni ederiz demiştik, ama uzun ömürlü olmayacağı benziyor.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Duan kabul olmadı.

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Çünkü bir Meclis Başkanlığını bir buçuk ay tartışan bir Hükümet...

MEHMET CİVA (Yerinden) (Devamla) - Bu Meclis tartışıyor. Hükümete yıkma bu işi.

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Zannederim ülke sorunlarına ayıracak vakit bulamaz. Benim temennim, artık Hükümetin ülke sorunlarına vakit ayırması, ülke sorunlarını tartışması, vatandaşı rahatlatıcı tedbirleri, gerekli yasaları almasıdır, üretmesidir. Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim efendim.

AHMET DERYA (Lefkoşa) (Yerinden) - Sayın Eroğlu; bir soru sormak istiyorum. Bir soru sormak istiyorum.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Cevap vermeye mecbur değilsiniz.

BAŞKAN - Kabul ederse, buyurun.

AHMET DERYA (Yerinden) (Devamla) - Konuşmacıya, kürsüdeki konuşmacıya soracağım.

ERDAL ONURHAN (Lefkoşa) (Yerinden) - Sayın Başkan; böyle bir ortamda soru sorulamaz. İçtüzük buna amir değildir.

BAŞKAN - Bir dakika efendim.

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Sorusunu öğrenelim.

MEHMET BAYRAM (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Böyle bir usul yoktur. Gündem dışı, tamam.

BAŞKAN - Soru sorma hakkınız yoktur efendim. Hayır efendim, kesinlikle.

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - İçtüzük ne derse...

BAŞKAN - Hayır efendim. Soru sorma hakkınız yoktur efendim

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Peki, teşekkürler.

AHMET DERYA (Yerinden) (Devamla) - 64'üncü maddeye göre, vardır. Sorabiliriz.

ERDAL ONURHAN (Yerinden) (Devamla) - İçtüzüğe bakın.

MUSTAFA AKINCI (Lefkoşa) (Yerinden) - Sayın Başkan, usul hakkında birkaç söz de ben söylemek istiyorum.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Akıncı.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Biraz önce bize sordurdunuz. Çift şey yapmayın efendim. Az önce, aynı pozisyonunda, buyurun sorun Adaoğlu'na dediniz.

İLKAY KAMİL (Girne) (Yerinden) - E, itiraz eden olmadı.

BAŞKAN - Usul hakkında, Sayın Mustafa Akıncı çok kısa söz istemiştir.

Buyurun efendim.

MUSTAFA AKINCI (Lefkoşa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bu Meclisin on bir aylık çalışma süresi içerisinde nisap sağlanmasına katkıda bulunmuş ve bu Meclisten olumlu gördüğümüz yasalara olumlu katkıyı da esirgememiş bir parti olarak...

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Doğru, teşekkür ederiz Sayın Akıncı.

MUSTAFA AKINCI (Devamla) - Usulen de olsa bu tartışmalar içerisinde bir kaç söz söylemeyi gerekli gördüm. İşin özü itibarıyla söylediklerimi daha önceki oturumda gündem dışı bir konuşmada ifade etmiştim. Onun için çok ayrıntıya girecek değilim. Ancak ortadaki durum nedir? Ortada Hükümet oluşurken iki ortağın yaptığı bir protokol ve aradan geçen bir yıl sonra bu protokola uyulmamasının getirdiği bir sıkıntı, bir bunalım yaşanmaktadır. Ortaklardan biri ötekine verdiği sözü bir bireyinin, bir üyesinin buna uymaması ve istifayı yeğlemesi dolayısıyla sözünü yerine getirememiştir ve bu ortak bunu ifade etmektedir zaten, açıklıkla söylemektedir, biz böyle düşünüyorduk ama, bu böyle olamadı, nedeni de budur. İşte adını da Centilmen Akrementi de efendilik anlaşması olarak Türkçemize çevirdik. Bu efendilik anlaşması da çiğnendi.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - O deyim de sana aittir.

MUSTAFA AKINCI (Devamla) - Yani iki ortağın kendi arasındaki bir akit sözkonusudur. Bu konu bizi ilgilendirmez mi? İlgilendirir elbette, ona da değineceğim. Meclisi de ilgilendirir, Mecliste grubu bulunan partileri de, halkı da ilgilendirir. Ama bir ölçüye kadar ilgilendirir. O ilginin boyutu veyahut da bu tartışmanın boyutları eğer iktidara mensup kişileri bile, bakanları bile bu kürsüde aldık programa geçelim,

halk bizden şunu ister, bunu ister deme noktasına getirmiş ise ki bugün bu oldu, Sayın Serdar Denktaş bunu ifade etti bu kürsüden, muhalefet partisi olarak bunu haydi haydi bizim dile getirme hakkımız doğar.

Şimdi bu akit yalnız iki ortak arasında olmadı. Halka da, halkla da bir akit yapıldı, halka da sözler verildi, Hükümet Programıyla, protokolla, halka da şunu şunu şunu yapacağız dendi. Biz elbette bir öncelik ısrarı koyarsak, bu yanıyla meselenin daha da ilgili olacağımız açıktır. Bunları söyledikten sonra bu tartışmanın bu şekilde devam etmesi yerine, Sayın Başsavcıyla parti başkanlarının geçen hafta yaptığı bir toplantıda ortaya atılan bir görüş var. Bu görüşün belki ilerletilmesi ve hukuk tartışmasının da bir sonuca bağlanmasının yararlı olacağına inanıyorum. Nedir o? Bugünkü içtüzüğü aradan dokuz yıl geçtikten sonra Anayasa Mahkemesine götürmek mümkün değil. Ama içtüzükte bir tadilat yapmak suretiyle önümüzdeki 45 veya 90 gün içerisinde o tadilattan sonra mahkemeye gidip yorum isteme hakkı doğduğu ifade edilmektedir hukukçular tarafından. Meselenin siyasal yönüne değinmiyorum. O konuda görüşlerim nettir, berraktır ve bunu çok açık ortaya koydum. Gerek Genel Kurulda, gerek geçen gün Bütçe Komisyonuna katıldım bir ara, konu yine buydu tesadüfen, orada da siyasi boyutunu, siyasi erdem boyutunu ortaya koydum. Onun üzerinde tekrar tekrar durmaya gerek görmüyorum. Ama madem ki Başsavcıdan da böyle bir görüş var, bu hukuk yolunun da denenmesinde ben yarar görürüm. Bu tartışmayı yapmaktansa, yani buraya gelip de işte Meclis koltuğunda oturan filan kişi tanımlarıyla bu tırmanmayı sürdürmek yerine, çünkü bu giderek, yalnız Sayın Acarkan'a zarar vermeyecek, giderek hepimize zarar verecek, bütün Meclise ve bütün topluma bunun zararı dokunacak. Bu defa bir kısım insan çıkıp, Hükümet koltuğunda oturan filan kişiler diye bir üslup geliştirecek, zaman içinde.

SALİH USAR (Girne) (Yerinden) - İçtüzük yürürlükte mi Sayın Akıncı?

MUSTAFA AKINCI (Devamla) - Bunlar gelişecek.

GENÇLİK, SPOR VE ÇEVRE BAKANI SERDAR DENKTAŞ (Yerinden)- Sözde hükümet...

MUSTAFA AKINCI (Devamla) - Veya Rumların bize yakıştırdığı veya hiç hoşumuza gitmeyen sözde hükümet veya sözde Meclis Başkanı gibi terminolojiye yönelmemiz sözkonusu olabilecek.

MEHMET CİVA (Lefkoşa) (Yerinden) - Sözde demezler, sahte derler.

MUSTAFA AKINCI (Devamla) - Sahte derler, sözde derler. Her şeyi söylerler.

Şimdi Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; Meclis çalışsın, üretsın bu konuyu da hukuk yoluyla çözmeye çalışsın. Madem ki siyasal anlamda çözememiştir.

Burada bir siyasal tıkanıklık olduğu açıktır. İki ortak arasında bir akit yapıldı, bu yerine gelemedi. Bu bir siyasal tıkanma noktası yaratmıştır. Sayın Adaoğlu'nun değindiği birçok konuya katılırım. Burada söylediği bazı konuları, belki iki yıl önce farklı değerlendiriyordu, bilmiyorum. Ama burada söylediği bazı konular var. Yazılı olmayan birtakım kurallar, demokratik gelenekler, demokratik teamüller elbette sadece kâğıt üstünde yazılı olan birtakım hususlardan çok daha önemlidir. Demokrasi, bir yaşam biçimidir. Ama biz demokrasiyi bir yaşam biçimi haline getirebildik mi ülkemizde? Bunun olmadığını birçok örneğini geçen gün verdim Komisyon toplantısında, tekrar etmeyeceğim vaktinizi almamak için. Ancak, burada çıkarmamız gereken birkaç ders vardır. Bir tanesi, işin başında bir hata yapıldığını da kabul etmek zorundayız. İşin başında, temenni ederdim ki, Hükümet bölüşülürken, Bakanlıklar, daireler, daire müdürlükleri, müsteşarlıklar, yani icra organı bölüşülürken yapılan ayarlamalar, Meclis Başkanlığı için yapılmamış olsun idi. Bundan sonrası için söylüyorum bunu. Temenni olarak söylüyorum. Eğer Anayasada, İktüzükte o üç, artı iki yıl kalacaksa, o değişmeyecekse, bundan sonra hükümetler oluşurken, bu paylaşımı en azından üç ve iki yıl olarak değerlendirsinler. Bu bir.

İkinci söyleyeceğim şudur: Meclis Başkanlığı konusunda konuşan bazı arkadaşlar, gene Sayın Adaoğlu da değindi, Ruhsan Hanım da değinmişti daha önce, bizim biraz daha farklı düşünmemiz gerektiği kanaatindeyim. Bunu, bu olaya bağlı olarak söylemiyorum. Ama bundan çıkarabildiğimiz, geleceğe dönük, geleceğe yönelik dersler bakımından söylüyorum. Yani eğer bir Meclis, hakikaten bütün Meclis gruplarının onayını alabilecek değerde, düzeyde bir bağımsız üyeye sahip ise, herhangi bir aşamada, bugün için söylemiyorum. Yani bir bağımsız, niye Meclis Başkanı olamasın? Bugün bizim İktüzüğümüz bunu engelliyor. Çok katı kuralları var.

AHMET DERYA (Lefkoşa) (Yerinden) - Anayasa.

HÜSEYİN CELÂL (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Anayasa.

MUSTAFA AKINCI (Devamla) - Evet. Yani orada çok açık bir şekilde bu engelleniyor. Ancak, bunun doğru olmadığı kanaatindeyim. Bunun bir sakat tarafı olduğuna inanıyorum. Ve bu konuda geleceğe yönelik bu olaydan da dersler çıkararak, yeni düşünceler geliştirmemiz gerektiğine inanıyorum.

Yine bu yaratılan bunalımı gördükten sonra, mutlaka ve mutlaka bu ülkede demokrasinin bir yaşam biçimi haline gelmesi, siyasal akitlere uygun davranışların ön plânda tutulması, siyasal erdem in öne çıkması gerektiğine inanıyorum. Bundan da birtakım dersler çıkarmamız gerektiği düşüncesindeyim.

Şimdi, bütün bunları söyledikten sonra, bu öneri ile bir Meclis Başkanı seçimi gündeme getirilmek isteniyor. Ayrıldığıım nokta burada. Meclis Başkanı boştur, onun için dolduralım deniyor. Halbuki Meclis Başkanı yerinde oturuyor ve biz toplantı yapıyoruz. Ve onun Başkanlığında bir toplantıda bu öneriyi oylayacağız.

MEHMET CİVA (Lefkoşa) (Yerinden) - Yenisi seçilene kadar oturabilir orada.

SONAY ADEM (Gazi Mağusa) (Yerinden) - En yaşlı üyedir şu anda.

MUSTAFA AKINCI (Devamla) - Şimdi boştur...

SONAY ADEM (Yerinden) (Devamla) - En yaşlı üyedir şu anda.

MUSTAFA AKINCI (Devamla) - Şimdi...

HAKAN ATAHER (Girne) (Yerinden) - İçtüzüğe göre, yardımcısının geçmesi lâzım Sayın Akıncı.

MUSTAFA AKINCI (Devamla) - Peki, işte orada da bir tutarsızlığı yaşamıyor muyuz şu anda bu iddia eğer geçerli ise?

FERİDUN ÖNSAV (Lefkoşa) (Yerinden) - En yaşlı üye olarak oturur orada.

MUSTAFA AKINCI (Devamla) - Şimdi...

ÖMER KALYONCU (Girne) (Yerinden) - Adam oturdu kalkmaz, ne yapalım?

MUSTAFA AKINCI (Devamla) - En yaşlı üye olarak oturmadığını hepimiz biliyorsunuz.

HÜSEYİN CELÂL (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Japon yapıştırıcısından o.

ÖMER KALYONCU (Yerinden) (Devamla) - Yahu, oturdu kalkmaz. Ne yapalım?

DERVİŞ EROĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Öyleyse çekecen.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI ÖZKAN MURAT (Yerinden)- İşin hep hukuki yönüne değindin. Siyasi ahlâk konusuna hiç değinmedin.

MUSTAFA AKINCI (Devamla) - Değindim, değindim. En başta onları söyledim Sayın Bakan. Ve üzerinde...

ÖZKAN MURAT (Yerinden) (Devamla) - Bu memlekette esas sorunumuz da odur. Siyasi ahlâk.

MUSTAFA AKINCI (Devamla) - Ha, evet. Şimdi o konunun basit hukuk anlayışının da çok ötesinde olduğunu benimseyen bir insanım. Ancak, sadece bu olayla da sınırlı kalmaması da, siyasi ahlâk gereğidir. Bu ülkede öylesine olaylar yaşandı ki, ne siyasal ahlâkla, ne bilmem ne ile hiç bağdaşmadı ve bunlar yutuldu, es geçildi, yola devam edildi. Sesler de çıkarılmadı. Bunlara da şahit olduk bu toplumda. Ha, bu sadece bir olaya bağlı olarak düşünülmemeli. Her olayda, bunun gereklerini yerine getirebilecek bir toplum haline gelirsek, işte o zaman önümüzü açarız. Bütün mesele burdadır.

FERİDUN ÖNSAV (Yerinden) (Devamla) - Başlayalım burada.

MUSTAFA AKINCI (Devamla) - Şimdi benim önerim şudur sayın arkadaşlar; Cumhuriyetçi Türk Partisi bu konuda bir protokolün kendine verdiği bir hakkın çiğnendiğini söylemektedir. Salt o açıdan baktığınız zaman haklıdır. Bu noktadan haklıdır, siyasal açıdan haklıdır. Ancak hukuk açısından ortağının bile desteğini alamamaktadır. Bugün...

ÖMER KALYONCU (Girne) (Yerinden) - İşin garipliği ordadır.

MUSTAFA AKINCI (Devamla) - Yani hukuk yönüne geldiğinde mesele şimdi Demokrat Partinin ben yanlış anlamadıysam oyu çekimser kalacaktır böyle bir konuda. Yani akite taraf olan diğer ortağın tavrı budur. O halde yapılması gereken bu tadilat konusunu düşünmek, hukukçularla tartışmak ve bu konuda hukuki bir yorum sağlanabilirse Anayasa Mahkemesinden alınabileceği söyleniyor, o yolu denemektir. Akıl yolu bizi burada didişme yerine o yolu denemeyi öngörmektedir. Ve bir son noktayı...

GENÇLİK, SPOR VE ÇEVRE BAKANI SERDAR DENKTAŞ (Yerinden)- Protokol olmasaydı Sayın Akıncı, oyumuz ret olurdu.

MUSTAFA AKINCI (Devamla) - Efendim?

SERDAR DENKTAŞ (Yerinden) (Devamla) - Protokol ortada olmasaydı oyumuz ret olurdu. Ama protokol olduğu için çekimser kaldık.

MUSTAFA AKINCI (Devamla) - Evet, yani tamam işte. Yani gelinebilecek en yakın nokta çekimserlik. Yani bu görüşe, yani bu hukuk yorumuna, ortağınızın bu hukuk yorumuna Sayın Denktaş siz de katılmıyorsunuz. Onu söylemeye çalışıyorum. Şimdi Başsavcıyı yargılayacak konumda değilim, her şeyden evvel bir hukukçu değilim. Ancak şu anda ortada bazı hukukçu avukat arkadaşların saygı duyarım birtakım görüşlerine, burdan

İçtüzük açısından söyledikleri noktalarda da çok sağlam noktalar olduğunu da görüyorum, o da bir gerçektir, İçtüzük açısından. Ancak elimizde tek Resmi hukuki mütalaa şu anda beğensek de beğenmesek de, Başsavcının mütalaa'sıdır ve bu Başsavcı bizim danışmanımız değil, muhalefetin, Hükümetin, sizin hukuk danışmanınızdır. Ve bir sürü yasayı bu zata göndermekteyiz ve demekteyiz ki, al bize görüş beyan et.

VASFİ CANDAN (Lefkoşa) (Yerinden) - Başka çaremiz yok.

MUSTAFA AKINCI (Devamla) - O görüşler gelmekte ve bu Meclisten böyle geçmektedir. Şimdi tabii ki elde bir tek resmi belge o. Başkanların toplantısında da iki yıl önce söylediklerini geldi tekrar etti ve orada bir de başka görüş çıktı, bir hukuk yolu açılabilir mi ve bu kavga siyasi yanıyla şu veya bu şekilde halledilememiş olmasına karşın, hukuk yoluyla en azından bir yoruma, bir açıklığa kavuşabilir mi? Bence onu yapalım. Bunun... Efendim?

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Neymiş o?

MUSTAFA AKINCI (Devamla) - İçtüzükte bir tadilat...

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Ne yani?

MUSTAFA AKINCI (Devamla) - E, bilmiyorum ne olduğunu. Ayrıntıyı otursun hukukçular tespit etsin. Bu konuda Sayın Meclis Genel Sekreterimiz bilgilidir. Onun da görüşleri olabilir. Otursunlar konuşsunlar ve bu Hükümetin iki kanadının çoğunluğu var bu Mecliste, o İçtüzük tadilatını yapsınlar ve bu iş bir anayasal yoruma ve açıklığa kavuşsun. Hepinize saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Akıncı.

Sayın milletvekilleri; öneriyi oylarınıza sunuyorum.
Yeni bir Başkan seçilmesine evet diyenler?...

KÂTİP - 12.

BAŞKAN - 12. Reddedenler?...

SALİH USAR (Girne) (Yerinden) - Başsavcılık devleti
yaratıyorsunuz.

MEHMET BAYRAM (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Bizi yargı-
larken Başsavcıyı dinlerdiniz da şimdi ne oldu?

KÂTİP - 17.

BAŞKAN - Çekimser?...

MEHMET BAYRAM (Yerinden) (Devamla) - Şimdi Başsavcı
kötü oldu?

KÂTİP - 8.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

u b s.

- 767 -

F.4

BAŞKAN - 12 kabul. 17 Ret. 8 Çekimser. Öneri reddedilmiştir. Teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri; toplantıya yarım saat ara veriyorum. Teşekkür ederim.

Kapanış Saati:18.16

III. OTURUM
- ÜÇÜNCÜ OTURUM -
(Açılış saati: 18.55)

BAŞKAN- Sayın milletvekilleri; Üçüncü Oturumu açıyorum.
Ad okunmak suretiyle yoklama yapılacaktır. Buyurun efendim.

(Ad okunarak yoklama yapıldı.)

KÂTİP- Toplantı yeter sayısı vardır.

BAŞKAN- Teşekkür ederim. Sayın milletvekilleri; toplantı yeter sayısı mevcuttur. Şimdi boşalan bir idare amiri seçimine geçiyoruz.

Adayınızı açıklar mısınız lütfen.

GENÇLİK, SPOR VE ÇEVRE BAKANI SERDAR DENKTAŞ (Yerinden)-
Sayın Kenan Akın.

BAŞKAN- Sayın Kenan Akın. Demokrat Parti Grubunu temsilen Sayın Kenan Akın aday gösterilmiştir. Başka aday var mı?... Yoktur. Oylama işlemine geçiyoruz. Oylama cetvelini okuyunuz lütfen.

KÂTİP- Ergin Abdullah.
(Ergin Abdullah oyunu kullanır.)

Mustafa Adaoğlu.
(Mustafa Adaoğlu oyunu kullanır.)

Sonay Adem.
(Sonay Adem oyunu kullanır.)

KENAN AKIN
(Oyunu kullanır)

MUSTAFA AKINCI
(Oyunu Kullanır)

ALİ ÖZKAN ALTINIŞIK
(Oyunu Kullanır)

HÜSEYİN ANGOLEMLİ
Oyunu Kullanır)

MUSTAFA ARABACIOĞLU
(Oyunu Kullanır)

HAKAN ATAKER
(Oyunu Kullanır)

KENAN ATAKOL
(Yok)

HAKKI ATUN
(Yok)

İSMAİL BAŞARIR
(Oyunu Kullanır)

MEHMET BAYRAM
(Oyunu Kullanır)

AYTAÇ BEŞEŞLER
(Oyunu Kullanır)

ONUR BORMAN
(Oyunu Kullanır)

Gülşen Bozkurt.
(Gülşen Bozkurt oyunu kullanır.)

Vasfi Candan.
(Vasfi Candan oyunu kullanır.)

Günay Caymaz
(Günay Caymaz oyunu kullanır.)

Hüseyin Celâl
(Hüseyin Celâl oyunu kullanır.)

Mehmet Civa
(Mehmet Civa oyunu kullanır.)

Salih Coşar

Derviş Çobanoğlu
(Derviş Çobanoğlu oyunu kullanır.)

Serdar Denktaş
(Serdar Denktaş oyunu kullanır.)

Ahmet Derya
(Ahmet Derya oyunu kullanır.)

Tansel Doratlı.
(Tansel Doratlı oyunu kullandı.)

Derviş Eroğlu.
(Derviş Eroğlu oyunu kullandı.)

Taner Etkin.
(Taner Etkin oyunu kullandı.)
Mustafa Gökmen.
(Mustafa Gökmen oyunu kullandı.)

Ertuğrul Hasipoğlu.
(Ertuğrul Hasipoğlu oyunu kullandı.)

Ömer Soyer Kalyoncu.
(Ömer Soyer Kalyoncu oyunu kullandı.)

İlkay Kamil.
(İlkay Kamil oyunu kullandı.)

Ahmet Kaşif.
(Ahmet Kaşif oyunu kullandı.)

İbrahim Koreli
(İbrahim Koreli oyunu kullandı)

İrsen Küçük
(İrsen Küçük oyunu kullandı)

Salih Miroğlu
(Salih Miroğlu oyunu kullandı)

Özkan Murat
(Özkan Murat oyunu kullandı)

Erdal Onurhan
(Erdal Onurhan oyunu kullandı)

Feridun Önsav
(Feridun Önsav oyunu kullandı)

Özker Özgür
(Özker Özgür oyunu kullandı)

Olgun Paşalar. Yok.
Eşber Serakıncı. Yok.
Vehbi Zeki Serter.
(Vehbi Zeki Serter oyunu kullandı.)

Ferdi Sabit Soyer. Yok.
Ali Ertan Şükrü.
(Ali Ertan Şükrü oyunu kullandı.)

Ruhsan Tuğyan.
(Ruhsan Tuğyan oyunu kullandı.)

Süha Türköz.
(Süha Türköz oyunu kullandı.)

Salih User.
(Salih User oyunu kullandı.)

Ünal Üstel. Yok.
Mehmet Emin Karagil.
(Mehmet Emin Karagil oyunu kullandı.)

Ayhan Halit Acarkan.
(Ayhan Halit Acarkan oyunu kullandı.)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; oy kullanma işlemi tamamlanmıştır. Şimdi sayım ve döküm işlemlerine geçiyoruz.

(Oyların sayım ve döküm işlemleri yapıldı)

Sayın milletvekilleri; Seçim Tutanağını açıklıyorum.

Kullanılan oy pusulası sayısı	:	43
İptal edilen oy pusulası	:	4
Kabul	:	14
Ret	:	24
Çekimser	:	1
Boş	:	2
İptal	:	2

Bu durumda Sayın Kenan Akın seçilememiş oluyor.

VASFI CANDAN (Lefkoşa)(Yerinden) - Hani Meclisi çalıştırmak isterlerdi? Nasıl çalışacak Meclis?

BAŞKAN - Evet Grup Başkan Vekillerinin görüşü nedir?

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Tehir edelim efendim.

BAŞKAN - Ara mı istiyorsunuz?

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Tehirini istiyoruz efendim. Diğer şey devam etsin. Bunun tehirini istiyoruz.

BAŞKAN - Kâtiplerin seçimini yapalım mı?

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Başka aday göstermiyoruz şu aşamada İdare Amirliğinin yerine.

BAŞKAN - Kâtiplerin seçimi konusunda ne düşünüyorsunuz?

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla) - O konuda da Meclisin iradesini görelim, devam edelim. Ona göre tavrımız olacak.

BAŞKAN - Yani kâtip seçimini yapalım diyorsunuz.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Yapalım tabii. Meclisin iradesini görelim en azından.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Erteleyelim Saliya hepsini beraber.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Birşey değil. iradesini görmem lâzım Meclisin.

BAŞKAN - Uygun görürseniz uzlaşma sağlamak maksadı ile beş dakika ara verelim.

HÜSEYİN ANGOLEMLİ (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Devam edelim.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Gerekmez.

BAŞKAN - Gerekmez diyorsunuz.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Hayır. Saliya ertelediğimde Meclisin iradesini görmezsem ne yapacağım?

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; idare Amirliği seçimi ve Divan Kâtipleri seçiminin ertelenmesini oylarınıza sunuyorum. Belli ki mutabakat yok. Aksi takdirde beş dakika ara verip kendi aralarında anlaşsınlar.

MUSTAFA AKINCI (Lefkoşa)(Yerinden) - Bir öneri var efendim.

ERTUĞRUL HASİPOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Tehir edelim.

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden)(Devamla) - Bizim önerimiz...

BAŞKAN - Buyurun kürsüden yapın.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, saygıdeğer arkadaşlar; idare Amirliği konusundaki biz Meclisin iradesini gördük ve tabii oy veren arkadaşların, bireysel siyasi nedenlerine diyeceğimiz yoktur, hakkımız da yoktur. Ama genelde ilerde bu konuda Meclis Başkanlık Divanının, dolayısıyla Meclis çalışmaları konusunda değişik bir yaklaşım sonucu ortaya çıkıyor. Şimdi ertelediğimiz takdirde aynı irade kâtiplikler konusunda o iradeyi görmemiz lâzımdır. Eğer Meclisteki siyasi gruplar Demokrat Partinin adaylarına Ali olur, Veli olur, ben olurum, bir başkası olur. Bu geldiğimiz noktada bizim çünkü çoğunluğumuz yok. Biz 10-11 kişilik bir grubumuz var şu anda. Sayın Başkan burada değil, nihayet 12 kişilik bir grubuz. Tek başımıza bu Başkanlık Divanında bugün yapılmakta olan seçimleri doldurmaya oy gücümüz yok. Bu Meclisin iradesine bağlıdır. Muhalefeti ile iktidarın diğer ortağı, üyeleri ile. Ben, onu biz görebilmeliyiz diğer Meclis, bu idare Amirliğinden netice Sayın Başkan tarafından Genel Kurula, saygıdeğer üyelere duyuruldu. Şimdi biz şu anda aday da değiştirecek değiliz. Bu durumda kâtiplikler konusunda Meclisin iradesini görmek istiyoruz ve ona göre tavrımızı kendi grubumuzda veyahut da istişare yapacaksa bu Meclisin, bu yapısı ile, bu şekli ile, bu hukuk yapısı ile çalışması konusunda bir değerlendirme yapacaksa o yetkili arkadaşlarımızla, diğer muhalefeti ile, iktidarı ile oturur yine Salı gün Meclis öncesi bir diyalog köprüsü kurarız. Amaç; parlâmenter demokrasinin kendi yapısallığı içerisindeki iradesini ortaya koymasıdır. Saygılar Sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Adaoğlu.

Sayın milletvekilleri; Divan Katiplikleri konusunda onayınızı istemek durumundayım. Seçimin yapılmasını kabul edenler?... 18. Kabul etmeyenler?... 10. Çekimser?...

1. Oyçokluğu ile kabul edilmiştir. Bu durumda Divan Katiplikleri seçimi yapılacaktır. Seçim işlemlerinin bir defada tamamlanabilmesi için iki adayın isimlerinin yer aldığı bir tek oy pusulası üzerinde oy kullanılması Danışma kurulunca karara bağlanmış ve bu karar Genel Kurulca onaylanmıştır.

Sayın milletvekilleri; adaylarınızı açıklar mısınız lütfen? Sayın Adaoğlu adaylarınızı açıklar mısınız lütfen?

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Bizim adaylarımız Sayın Dr.İsmail Başarır ve sayın Dr.Mustafa Arabacıoğlu.

BAŞKAN - eşekkür ederim. Başka aday var mı? Yoktur.

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa)(Yerinden) - Kabul ediyorlar mı bu kadar büyük kaosa karşı?

BAŞKAN - Kabul ediyorlar efendim.

Sayın milletvekilleri; şimdi Divan Katiplikleri seçimi için oy kullanımına geçiyoruz. Oylama cetvelini okur musunuz?

KÂTİP -
Ergin Abdullah.
(Ergin Abdullah oyunu kullandı.)

Süha Türköz.
(Süha Türköz oyunu kullandı.)

Mustafa Adaoğlu.
(Mustafa Adaoğlu oyunu kullandı.)

Sonay Adem.
(Sonay Adem oyunu kullandı.)

Kenan Akın
(Kenan Akın oyunu kullandı.)
Mustafa Akıncı
(Mustafa Akıncı oyunu kullandı.)
Ali Özkan Altınışik.
(Ali Ö.Altınışik oyunu kullandı.)
Hüseyin Angolemlı.
(Hüseyin Angolemlı oyunu kullandı.)
Mustafa Arabacıoğlu.
(Mustafa Arabacıoğlu oyunu kullandı.)
Hakan Ataker.
(Hakan Ataker oyunu kullandı.)
Kenan Atakol. Yok.
Hakkı Atun. Yok.
İsmail Başarır.
(İsmail Başarır oyunu kullandı.)
Mehmet Bayram.
(Mehmet Bayram oyunu kullandı.)
Aytaç Beşerler.
(Aytaç Beşerler oyunu kullandı.)
Onur Borman.
(Onur Borman oyunu kullandı.)
Gülşen Bozkurt.
(Gülşen Bozkurt oyunu kullandı.)
Vasfi Candan.
(Vasfi Candan oyunu kullandı.)
Günay Caymaz.
(Günay Caymaz oyunu kullandı.)
Hüseyin Celal.
(Hüseyin Celal oyunu kullandı.)
Mehmet Civa.
(Mehmet Civa oyunu kullandı.)
Salih Coşar.
(Salih Coşar oyunu kullandı.)
Derviş Çobanoğlu.
(Derviş Çobanoğlu oyunu kullandı.)

Serdar Denktaş.
(Serdar Denktaş oyunu kullandı.)
Ahmet Derya.
(Ahmet Derya oyunu kullandı.)
Tansel Doratlı.
(Tansel Doratlı oyunu kullandı.)
Derviş Eroğlu.
(Derviş Eroğlu oyunu kullandı.)
Taner Etkin.
(Taner Etkin oyunu kullandı.)
Mustafa Gökmen.
(Mustafa Gökmen oyunu kullandı.)
Ertuğrul Hasipoğlu.
(Ertuğrul Hasipoğlu oyunu kullandı.)
Ömer Kalyoncu.
(Ömer Kalyoncu oyunu kullandı.)
İlkay Kamil.
(İlkay Kamil oyunu kullandı.)
Ahmet Kaşif.
(Ahmet Kaşif oyunu kullandı.)
İbrahim Koreli.
(İbrahim Koreli oyunu kullandı.)
İrsen Küçük.
(İrsen Küçük oyunu kullandı.)
Salih Miroğlu.
(Salih Miroğlu oyunu kullandı.)
Özkan Murat.
(Özkan Murat oyunu kullandı.)
Erdal Onurhan.
(Erdal Onurhan oyunu kullandı.)
Feridun Önsav.
(Feridun Önsav oyunu kullandı.)
Özker Özgür .
(Özker Özgür oyunu kullandı.)

Olgun Paşalar. Yok.

Eşber Serakıncı. Yok.

Vehbi Z.serter.
(Vehbi Z.Serter oyunu kullandı.)

Ferdi s.Soyer. Yok.

Ali E.Şükrü.
(Ali E.Şükrü oyunu kullandı.)

Ruhsan Tuğyan.
(Rusan Tuğyan oyunu kullandı.)

Salih Usar.
(Salih Usar oyunu kullandı.)

Ünal Üstel. Yok.

Mehmet Emin Karagil
(Mehmet Emin Karagil oyunu kullandı)

Ayhan Halit Acarkan
(Ayhan Halit Acarkan oyunu kullandı.)

(Oyların sayım ve dökümü yapıldı.)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; seçim tutanağını açıklıyorum:

Dr. İsmail Başarır. Kullanılan oy pusulası sayısı: 42.
Kabul: 17. Ret: 24. Boş: 1. Sonuç: Seçilememiştir.

Dr. Mustafa Arabacıoğlu. Kullanılan oy pusulası sayısı: 42.
Kabul: 17. Ret: 23. Boş: 2. Sonuç: Seçilememiştir.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sayın Başkan; birşey söyleyebilir miyim?

BAŞKAN - Bu konu ile ilgili mi konuşmak istiyorsunuz?

MUSTAFA ADAOĞLU (Yerinden) (Devamla) - Evet.

BAŞKAN - Buyurun efendim.

MUSTAFA ADAOĞLU (Gazi Mağusa) - Arkadaşlar; sonuç itibarı ile şu anda yapabileceğim değerlendirme, demek ki konu, adaylarımızın kişilik ve kimliklerinden kaynaklanan bir konu değildir. Konu; Meclisin iradesi, Meclisin çalışma düzenini sağlamakla

görevli olan esas ana organ olan Başkanlık Divanının oluşumundaki tutum ve davranışdır. Bir bakıma, konuyu tüm Başkanlık Divanının bütünselliği içerisinde parti olarak değerlendiriyoruz şu aşamada. Yani Başkanı ile, Başkan Yardımcısı ile, kâtip üyelikleri ile ve idare amirlikleri ile. Çünkü Meclis yaşamında, ilk kez, Başkanlık Divanı seçimlerinde belki de bu Meclis ilk kez bu siyasi tıkanıklıkla, bir siyasi demokratik tıkanıklıkla karşı karşıya kalmıştır. Ve bu kalışı, basit olarak şu andaki verilere göre değerlendirdiğimizde, az önce Başkanlık konusundaki muhalefete, ana muhalefetle yapıcı muhalefet konusunda olumlu çalışmalarda bulunan Toplumcu Kurtuluş Partisi muhalefet grubunun zaten Cumhuriyetçi Türk Partisinin bu konudaki tutumu netti, belliydi. Ziz, grup olarak, hukuk yolunun açılması konusundaki çekimser oy kullanmak suretiyle tutumumuzu DP olarak belirledik. Ama en azından şu tablo, bir temenni olarak söylüyorum, en azından şu tablo ortaya çıkabilirdi.

Hiç bir grup adına konuşmak istemiyorum, çünkü bu bir gizli oydur. Hiç bir gruba, ama görünüm o ki Başkanlık seçimi olup olmadığı konusundaki bu Meclis kürsüsündeki söylenenlerle onun bir başka küçük parçası olan, tamamlayıcı parçası olan Meclis İdare Amirliği ve Meclis Kâtipliği konusunda ki sonuçta, bir bütünsellik arz ediyor, bir mesaj veriyor, bir simge oluyor. Çünkü hiç bir arkadaşımızın neticede üç aşağı, beş yukarı belli, hani insan gizli oyla kişilere karşı olan beğenisini de ortaya koyabilir, o tercihe de sahiptir. Ama gördük ki bir kendiliğinden bir ilkesel tutum ortaya çıkmıştır. Salı gün tahmin ederim ki gruplar bu konuyu tekrar irdeleyeceklerdir. Tekrar demokraside gelinen bu tıkanıklığın yolunu, Meclisin işlerliğini, etkinliğini, halk egemenliğinin kabesi olan bu yerin demokratik kurallar içerisinde siyasi teammüller içerisinde ve hukuki üstünlük kuralları doğrultusunda yeni bir değerlendirme yapıp, bu yolları açmak mecburiyetindeyiz ve bu açılımda da kişi bazında olsun, çünkü bu konu ne Cumhuriyetçi Türk Partisinin konusudur, bu konu ne Demokrat Partinin konusu yalnız başına, bu konu ne UBP'nin, ne TKP'nindir. Bu konu, yasamanın sorunudur. Halkın temsilcilerinin, vekillerinin genelde sorunudur. Partiler üstü bir konudur. Bu konu iki parti arasındaki gelinen boyutta bir koltuk kavgası konusu da değildir. Bu aldıydı veya veriydi veya veremedi, gelinen nokta budur. Umarım ki demokratik kanallarla bu Meclise seçilen bizler gerek birey bazında, gerek partiler bazında bu yolu açmak konusundaki siyasi irademizi ortaya koyarız. Aksi ni düşünmek istemiyorum, o konuda yorum yapmak istemiyorum. Ne de birtakım ütopyik . vehimlere dayalı yönler ortaya koyabiliriz ama, Meclis muhakkak iradesini bu konuda demokratik olarak ortaya koyar, demokrasi karşıtı birtakım güçlere en azından cesaret vermeyecektir, güç vermeyecektir, soluk vermeyecektir. Biz kendi iç problemlerimizi yine çözümleriz. Bu konu da gözden kaçırılmaması gereken bir husus olmaktadır. Biz diyaloglarımıza devam edeceğiz. Saygılar sunarım.

Meclisin yürütülmesiyle ilgili Sayın Başkanın da, Başkan Yardımcısının da bu konuda aynı duyarlılık içerisinde ve bu yapılaşmanın getirdiği mesajlar çerçevesinde değerlendirme yapacaklarını umar, saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Adaoğlu.

IV. SORULAR VE YANITLAR

Sayın milletvekilleri; Seçim işlemleri burda ertelenmiş olacaktır bu durumda. Şimdi dördüncü kısma, sorular kısmına geçiyoruz.

Bu kısımda Toplumcu Kurtuluş Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Mustafa Akıncı'nın, Erkan Kenanoğlu'nun KKTC'de bulunduğu sırada Otel Masraflarının Kim veya Kimler Tarafından ödendiği ile ilgili sözlü sorusu bulunmaktadır. Şimdi soruyu okutuyorum. Okuyun lütfen.

KÂTİP -

25.10.94

KKTC Cumhuriyet Meclisi Başkanlığına,

Aşağıdaki sorulara Başbakan ya da ilgili Bakan tarafından yanıt verilmesini saygılarımla arz ederim.

Türkiye'de Polly-Peck kaydımını ödürtmeye azmettirdiği iddiası ile aranan Erkan Kenanoğlu KKTC'de tutuklanmış, KKTC vatandaşlığından çıkarılmış ve Türkiye'ye iade edilmiş bulunmaktadır.

Erkan Kenanoğlu'nun KKTC'de bulunduğu sırada konakladığı otel masraflarını kim veya kimler ödemiştir?

BAŞKAN - Siz mi yanıt vereceksiniz Sayın Bakan.

İÇİŞLERİ BAKANI TANER ETKİN (Yerinden) - Evet.

BAŞKAN - Buyurun.

İÇİŞLERİ BAKANI TANER ETKİN - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın akıncı'nın sorusunu birkaç birleşimdir, cevaplandıramadım. Birinci birleşimde, hazır olmadığımı söylemiştim. Ondan sonraki birleşimlerden birinde, benim bir başka meşguliyetim vardı, bir televizyon canlı yayını vardı. Bir üçüncüsünde ise, aynı şekilde burada Bakanlığımın bir birimini, sosyal konut birimini ilgilendiren konuda, Türkiye'den Toplu Konut Fonundan misafirler vardı. Onlarla kısa süreli kalacakları için, birlikte olmam gerekiyordu. Bu nedenle cevap verememişim. Şimdi bu birleşimde istedikleri cevabı veriyorum.

Biliyorsunuz, Erkan Kenanoğlu, adaya 1993 yılında gelmiş, kendini yazar olarak tanıtmış ve neticede Kıbrıs'la ilgili kitap yazmak için araştırmalar yapacağını söylemişti. İtimat telkin etmiş, inandırmış ve bu nedenle de 1993 Temmuz ayı kısa bir süre, Ekim ayı kısa bir süre, Kasım ve Aralık aylarında kısa sürelerle evvelâ Saray Otel'de Temmuz ayında; Ekim, Kasım, Aralık ayında, 1993'ün tabii, Dome Otel'de olmak üzere, Cumhurbaşkanlığı tarafından kısa süreli misafir edilmiştir. Otelde misafir edilmiştir. Daha sonra da gelişleri ve gidişleri olmuş. Ağustos 1993'te kısa süreli, sonra Ocak, Şubat, Mart, Nisan, Haziran, Temmuz ve Ağustos aylarında da belirli sürelerle zaman zaman ve çoğunlukla Nadir Şirketler Grubu tarafından misafir edilmiştir.

Bu konuda, soru zaten bunlara yönelikti. Benim verebileceğim bilgi budur.

İLKAY KÂMİL (Girne) (Yerinden) - Vatandaş ne zaman oldu?

TANER ETKİN (Devamla) - Bu arada, bu cevap hakkımdan veya görevimden istifade ederek, Sayın, yine zannediyorsam sizindi, bir sorunuz vardı, itfaiye memurları ile ilgili...

MEHMET EMİN KARAGİL (Kâtiplik Kürsüsünden) - Gündem dışı bir konuşmada.

TANER ETKİN (Devamla) - Evet, gündem dışı bir konuşmada. İtfaiye memurlarının inşaatlarda çalıştırıldığı ile ilgili bir soruydu. İtfaiye memurlarının inşaatlarda çalıştırıldığı da bir gerçek. Yalnız bu inşaatlar, resmi inşaatlar. Polis Genel Müdürlüğünün resmi inşaatları. Özel inşaatlarda katiyetle çalıştırılmış değildir. Bu çalıştırma, resmi inşaatlardaki çalıştırma, Polis Örgütü İç Örgütlenme Tüzüğü, bu 75 sayılı Resmi Gazetede Ek 3 olarak yayınlanmış, 25/8/1986'da. 27'nci maddenin (3)'üncü fıkrasının (bb) kısmında, Atölye Şubesi diye belirtiliyor, "İtfaiye Müdürlüğü Yasasının 4(8) maddesinde öngörülen görevlerin yerine getirilmesinden yükümlü olup, aşağıdaki görevleri yapar itfaiye memurları" diye Tüzükte bir madde var. Buna göre, "Soğuk demir, dülgerlik, kaportacılık, araç boyama ve bina tamirciliği, vesair teknik işleri yapabilecek düzeyde çalışmalar yaparlar" diye bir madde var.

Yine aynı şekilde Polis Örgütü (Kuruluş, Görev ve Yetkileri) Yasası 51/1984 sayılı 96'ncı maddesinin (9)'uncu fıkrasında itfaiye memurlarının, itfaiye kadrolarında görevli polis mensuplarının yetki ve görevleri başlığı altında (9)'uncu fıkrasında şöyle deniyor;...

BAŞKAN - Sayın Bakan, bunlara gerek yok efendim.

TANER ETKİN (Devamla) - Polis Genel Müdürlüğünün buyruk ve yönerilerine bağlı olarak yangınla mücadele dışında kalan görevleri yerine getirmek ve yetkileri kullanmak. Yani bunları okumadaki maksadım, inşaatlarda çalıştırılmıştır itfaiye memurları. Bu inşaatlar özel inşaatlar değildir, Polis Genel Müdürlüğünün resmi inşaatlarıdır ve bu görevlendirmeleri de Polis Genel Müdürlüğü gerek Kuruluş Yasalarının, gerekse iç-tüzüklerinin kendilerine verdiği yetkiye istinaden, o yetkiyi kullanarak yapmıştır. Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

MUSTAFA AKINCI (Lefkoşa) (Yerinden) - Sayın Bakan, miktar ver mi efendim bu otellerle ilgili herhangi bir...

TANER ETKİN (Devamla) - Hayır, hayır, o sorunuzda olmadığı için ben onu tespit etmedim.

BAŞKAN - Söz istiyor musunuz?

MUSTAFA AKINCI (Yerinden) (Devamla) - Bir kaç dakika.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Akıncı.

MUSTAFA AKINCI (Lefkoşa) - Sayın Başkan, sayın arkadaşlar; ben Sayın Bakana teşekkür ederim. Biraz geç oldu ama, elde olmayan nedenlerle böyle olmuş. Ben esas bir temennimi ifade etmek için söz aldım. Çünkü bir adam bu ülkeye gelebiliyor, vatandaşlığa kendini kabul ettirebiliyor, hatta silâh taşıma izni vardı Türkiye'de diye, onun da burda geçerliliğini sağlayabiliyor. Bırakınız bunları, onun da ötesinde kendisini Cumhurbaşkanı katına kadar yazar olarak bile tanıtabiliyor ve onun da ötesinde kabul görüyor, masrafları devlet bütçesinden, Cumhurbaşkanlığı bütçesinden karşılanabiliyor. Bu korkunç bir olaydır. Yani bu akıl almaz, çok vahim bir olaydır. Artı, bu ilgili kişi ondan sonra Türkiye'den aranıyor. Neden? ortada bir vurmaya azmettirme gibi önemli bir olay var. Basit bir olay değil bu, önemli bir olay ve hemen apar-topar vatandaşlıktan çıkarılıp, Türkiye'ye iade ediliyor. Orada bir açıklamada bulunuyor. Ben Sayın Nadir'i tanımam diyor. Basına bu çıkıyor yansıyor. Ben bir milletvekilinin bile yanına giremem, biraz da benzetmesini ben tuhaf karşıladım, herhalde milletvekilleri de tuhaf karşılayacak. Bırakınız Sayın Nadir'i, ben milletvekilleriyle bile görüşmem diye bir de beyanı oldu. Ve ondan sonra Ağustos 93, Ocak, Şubat, Mart, Nisan, Haziran, Temmuz, Ağustos 94'te bu kişinin masraflarının Nadir Şirketler Grubu tarafından ödendiği ortaya çıkıyor. Sanıyorum devlet olarak, Hükümet olarak, Meclis olarak bu olayın vehametinin hepimiz farkındayız. Yani bunun tercümesine gerek yok. Olay açıktır, ortadadır, vahimdir. Bunun üzerine bundan sonra nasıl yaklaşılacağını, Hükümetin nasıl yaklaşımlar içine gireceğini ve bundan sonraki gelişmeleri yakından izleyeceğiz. Bu görüşleri ifade etmek istedim. Sayın Bakana verdiği bilgi için tekrar teşekkür ediyorum. Hepinize saygılar sunuyorum.

İÇİŞLERİ BAKANI TANER ETKİN (Yerinden) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Teşekkür ederim. Efendim?

TANER ETKİN (Yerinden) (Devamla) - Bir eksik bıraktığım olgu vardır, onu ilâve etmek istiyorum.

BAŞKAN - Peki buyurun.

İÇİŞLERİ BAKANI TANER ETKİN - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; benim eksik bıraktığım bilgi şu, Erkan Kenanoğlu bir suç iddiasıyla bu azmettirme suçu iddiasıyla Türk Polisi tarafından aranıyordu.

Bu bakımdan işte burda bulundu ve vatandaşlıktan da çıkarılmak suretiyle iade edildi. Orda ilk duruşmada ortaya çıkan bir durum var basın yansıtıldığı kadarıyla. Yani henüz daha kesin suçludur diye ben şey bakımından söylemiyorum, Ama kayıtlara...

MUSTAFA AKINCI (Lefkoşa) (Yerinden) - Ben de söylemiyorum kesin suçludur.

TANER ETKİN (Devamla) - Evet. Kayıtlara geçmesi bakımından.

MUSTAFA AKINCI (Yerinden) (Devamla) - O iddia ile aranan bir insan.

TANER ETKİN (Devamla) - Böyle bir iddia ile aranan bir kişiydi, ama ondan sonra o suça azmettiren kişiyi, tetikci dedikleri kişi, yüzleştirilmiş ve bu değil demiş. Yani azmettiren.

MUSTAFA AKINCI (Yerinden) (Devamla) - Sonuçlanınca.

TANER ETKİN (Devamla) - Yalnız benim esas ilâve etmek istediğim, bu kalışları ile ilgiliydi sorunuz Sayın Akıncı. Son olarak, zannediyorsam herhalde burdaki şeyde tarihi yok, ama en son polisin kendisini Kıbrıs Türk polisinin, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti polisinin kendisini bulduğu yer, kendinin kiraladığı Poltan Palace, No:11, Girne adresindeki bir dairedir. O da kirasında imiş.

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Kirayı kim veriyordu?

TANER ETKİN (Devamla) - E kendisi verirdi herhalde. Onu bilmiyorum ben. Ben şey...

İBRAHİM KORELİ (Yerinden) (Devamla) - Bunun ıspatını yapamazsınız Sayın Bakan onun verdiği.

TANER ETKİN (Devamla) - E ne bileyim ben kim veriydi. Yani kendisi verirdi.

İBRAHİM KORELİ (Yerinden) (Devamla) - Ben iddia ediyorum ki başkası verirdi.

TANER ETKİN (Devamla) - E ıspat edeceksin o zaman.

İBRAHİM KORELİ (Yerinden) (Devamla) - Siz ıspat ettiniz mi kendisinin verdiğini?

TANER ETKİN (Devamla) - Ben kimin tarafındayım? Siz bilgi istediniz, ben size bilgi veriyorum.

MEHMET CİVA (Lefkoşa) (Yerinden) - Ne be ama ajanıdır Bakan?

BAŞKAN - Konu anlaşılmıştır.

TANER ETKİN (Devamla) - Evet teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkürler efendim.

Sayın milletvekilleri; sözlü sorular bölümünde soruları olan milletvekillerinin sorularını kürsüden sorabileceklerdir Madde 111 gereğince. Sözlü sorusu olan var mı? 1. İlkay Kâmil. 2. Dr. Tansel Doratlı. 3. Derviş Çobanoğlu. 4. Ali Özkan Bey. 5. Dr. Ruhsan.

Evet, İlkay Bey buyurun efendim.

İLKAY KÂMİL (Girne) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aşağıdaki sözlü sorunun Başbakan veya ilgili Bakan tarafından yanıtlanmasını rica edeceğim.

Uzun zamandan beri insanlarımızı canından bezdiren ve saatlerce süren elektrik kesintileri artarak devam etmektedir. Konu ile ilgili sorum şu:

Son bir hafta içinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti tarafından üretilen enerji miktarı nedir? Eğer bu miktar sığırına yakınsa nedeni nedir? Bu kesintiler daha ne kadar devam edecektir?

BAŞKAN - Teşekkür ederim İlkay Bey.İlgili Bakan hazır olmadığına göre... Yanıt vermek istiyor musunuz?

DEVLET BAKANİ VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ÖZKER ÖZGÜR (Yerinden)-
Haftaya.

BAŞKAN - Haftaya? Peki efendim. Sayın Dr. Tansel Doratlı buyurun efendim.

TANSEL DORATLI (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Aşağıdaki sözlü sorunun Başbakan veya ilgili Bakan tarafından yanıtlanmasını rica edeceğim.
Sorum şu:

Hepimizin bütün halkımızı bezdiren yine elektrik sıkıntısından kaynaklanan bir sorundur ve bundan bir müddet önce bir gündem dışı konuşmamda da elektrik kesintilerinin turizmde otel işletmecilerine faturasının ağır olduğunu dile getirmiştım.

Sonradan da tabii bu elektrik kesintileri yalnız otelcileri değil, tüm sanayi sektörünü, tüm üretim sektörünü, esnafı bezdiren, zorda bırakan bir sıkıntıdır ve gerçekten değil bizler...

BAŞKAN- Sayın milletvekili; sorunuzu sorun efendim lütfen.

TANSEL DORATLI (Devamla)- Tüm ülkeyi ilgilendiren bir sorundur.

BAŞKAN- Kısa ve öz olması lâzım efendim.

TANSEL DORATLI (Devamla)- Çok acılı bir konu olduğu için bir-iki lâf etmek istedim.

BAŞKAN- Lütfen sorunuzu sorun efendim.

TANSEL DORATLI (Devamla)- Sorum şu: Aldığımız duyumlara göre otel işletmelerine bu elektrik sıkıntılarında kaynaklanan ve kullanılan jeneratörlerde harcanan akaryakıt karşılığı para, nakit para yardımı yapıldığıdır devlet tarafından. İstedğimiz esas burada hangi otellere ve ne miktarda yardımın yapıldığıdır. Teşekkür ederim.

MUSTAFA AKINCI (Lefkoşa)(Yerinden)- Ne oldu ayırım var onda da?...

SALİH MİROĞLU (Girne)(Yerinden)- Sanayiciye yok? Sanayiciye Hoca?...

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ÖZKER ÖZGÜR (Yerinden)- Tespit edelim ve şey edelim otel bazında.

BAŞKAN- Değerli milletvekilleri; yazılı soru niteliğinde olduğu için bunun cevabını yazılıya çevirmek durumunda kalabiliriz. Şu anda...

ÖZKER ÖZGÜR (Yerinden)(Devamla)- Otel bazında haftaya yanıtlarız efendim.

BAŞKAN- Teşekkür ederim.

BAŞKAN- Sayın Derviş Çobanoğlu buyurun efendim.

DERVİŞ ÇOBANOĞLU (Gazi Mağusa)- Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; aşağıdaki sözlü sorunun Başbakan veya ilgili Bakan tarafından yanıtlanmasını rica ederim.

Ekim döneminin devam ettiği bugünlerde üreticilere kaç ton buğday tohumu dağıtılması plânlanmıştır? Bugüne kadar bölgelere göre yapılan ve yapılması düşünülen tohumluk buğdayın dökümü nedir? Teşekkür ederim.

BAŞKAN- Teşekkür ederim. Sayın Tarım Bakanı hazır olmadığına göre sorunuzun cevabı haftaya verilecektir herhalde.

Sayın Ali Özkan Altınışik buyurun efendim.

ALİ ÖZKAN ALTINIŞIK (Girne)- Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aşağıdaki sözlü sorunun Başbakan tarafından yanıtlanmasını rica ederim. Yasalarımıza göre çalışma izni olmayan kişilerin çalıştırılması sözkonusu olmadığına göre Başbakanlığa bağlı Bayrak Radyo Televizyon Kurumunda çalışma izni olmayan TC uyruklu kişi veya kişilerin çalıştırıldığı ve Devlet bütçesinden ödeme yapıldığı spekülasyonları bilgimize geliyor. BRT Kurumunda çalışma izni olmayan kişi veya kişiler çalıştırıldı mı, çalıştırıldıysa Devlet bütçesinden ödeme yapıldı mı? Yapıldıysa herhangi bir tedbir alındı mı? Bunların yanıtlanmasını rica ediyorum. Teşekkürler.

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI ÖZKER ÖZGÜR (Yerinden)- Çalıştırıldı mı, yoksa çalıştırılıyor mu?

ALİ ÖZKAN ALTINIŞIK (Devamla)- Çalıştırıldı ise Devlet bütçesinden ödeme yapıldı mı? Yapıldı ise herhangi bir tedbir alındı mı? Yasal tedbir alındı mı?

ÖZKER ÖZGÜR (Yerinden)(Devamla)- Geçmişe dönük?...

SESLER- Şu anda da...

ALİ ÖZKAN ALTINIŞIK (Devamla)- Şu anda da.

ÖZKER ÖZGÜR (Devamla)- Yani şimdi de çalıştırılıyorsa, onu da soruyor mu yani?...

BAŞKAN - Teşekkür ederim. Son soru sahibi Sayın Ruhsan Tuğyan. Buyurun efendim.

RUHSAN TUĞYAN (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Karpaz bölgesine yaptığımız inceleme gezisinde bu yıl harup ağaçlarının büyük oranda kısmen veya tamamen kurduğunu gördük. Edindiğimiz bilgiye göre ,fare mücadelesine uzun bir süre ara verilmiş ve bilâhare başlatılan mücadelede fare zehirinin para ile satılması dolayısıyla mücadelesinin yeterli olmadığı öğrenilmiştir. Daha sonra az bir miktar ücretsiz zehir verilmesine rağmen geç kalındığı için harup ağaçları yanında Kıbrısımız için özel bir bitki örtüsü oluşturan şinyaların dahi kurduğu görülmüştür.

MEHMET CİVA (Lefkoşa) (Yerinden) - Kurduğu? Fare zehiri.

RUHSAN TUĞYAN (Devamla) - Evet.

MEHMET BAYRAM (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Fareler yedi.

RUHSAN TUĞYAN (Devamla) - Fareler yedi. Hiç değilse elde kalan özellikle tarım dışı arazilerdeki harup ağaçlarının korunması ile ilgili ne yapmayı düşünüyorsunuz? Özellikle tarım dışı dememin sebebi, tarım arazisinde olanların kısmen de olsa sahipleri biraz bakıyor, ilgileniyor da tarım dışı olanlarla ilgilenen hiç yok. Yeni bir kampanya düşünüyorsanız bu mücadelenin daha etkin olması için ne gibi önlemler almayı plânlıyorsunuz? Sayın Başbakan veya ilgili Bakandan cevaplandırmasını rica ediyorum. Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim. Alayım efendim sorunuzu. Tarım Bakanı hazır olmadığına göre haftaya cevaplandıracaktır efendim..

Sayın milletvekilleri; gündem gereği görüşmeler tamamlanmıştır. Gelecek birleşim 22 Kasım 94, Salı günü öğleden sonra saat 14.30'da yapılacaktır.

Şimdi sizlere gündemi okuyorum.

1. Başkanlığın Genel Kurula Sunuşları.
2. Özel Gündemde Yer Alacak İşler.
3. Seçimler ve Oylaması Yapılacak İşler.
  - 1 İdare Amiri seçimi.
  - 2 Divan Kâtibi seçimi.

Genel Görüşme ve Meclis Araştırması yapılması.

Görüşülecek Tasarı ve Öneriler ile Komitelerden Gelen Diğer İşler.

Gündem sizlere dağıtılacaktır. Birleşimi burda kapatıyorum.
Teşekkür ederim.

Kapanış Saati:21.00

DÖNEM : III

YIL : 2

- 798 -

CUMHURİYET MECLİSİ
GÜNDEMİ
9'uncu Birleşim
18 Kasım 1994, Cuma
Saat: 10.00

GÜNDEM:

- I. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI:
- Bu Kısımda, Gündem Dışı Konuşmalara ve Sunuşlara yer verilecektir.
- II. ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER.
- III. SEÇİMLER VE OYLAMASI YAPILACAK İŞLER:
(1) 1 İdare Amiri Seçimi
(2) 2 Divan Kâtibi Seçimi
- IV. SORULAR:
(A). SÖZLÜ SORULAR:
(1) Toplumcu Kurtuluş Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Mustafa Akıncı'nın, Erkan Kenanoğlu'nun KKTC'de Bulunduğu Sırada Otel Masraflarının Kim veya Kimler Tarafından Ödendiği ile ilgili Sözlü Sorusu (S.S.No:3/2/94)
- Bu bölümde, başka Sözlü Sorusu olanlar da sorularını Kürsüden sorabileceklerdir.
- V. GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASI.
- VI. GÖRÜŞÜLECEK TASARI VE ÖNERİLER İLE KOMİTELERDEN GELEN DİĞER İŞLER.